

ZEMĚDĚLSKÁ AKADEMIE A GYMNÁZIUM HOŘICE - STŘEDNÍ
ŠKOLA A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

SOCIÁLNÍ ČINNOST

OBOR VZDĚLÁNÍ: SOCIÁLNÍ ČINNOST 75-41-M/01

	STRANA
OBSAH	1
1. ÚVOD	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
2.1. Velikost školy	5
2.2. Vybavení školy	7
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	8
2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	
3.1. Pojetí oboru vzdělání	9
3.2. Vzdělávací obsah	9
3.3. Profil absolventa oboru vzdělání	10
3.4. Organizace přijímacího řízení	11
3.5. Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami	11
3.6. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.7. Začlenění průřezových témat	14
4. UČEBNÍ PLÁN	19
5. POVINNÉ A VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	
5.1. Český jazyk a literatura	21
5.2. Anglický jazyk	43
5.3. Matematika	53
5.4. Občanská nauka	63
5.5. Dějepis	71
5.6. Kulturní dějiny	81
5.7. Zeměpis	91
5.8. Základy biologie a ekologie	97
5.9. Základy fyziky	101
5.10. Základy chemie	105
5.11. Výtvarná výchova	109
5.12. Hudební výchova	123
5.13. Tělesná výchova	129
5.14. Technika administrativy a korespondence	137
5.15. Výpočetní technika	141
5.16. Základy pedagogiky	151
5.17. Právo	159
5.18. Ekonomika	167
5.19. Sociální politika	175
5.20. Sociální zabezpečení	181
5.21. Zdravotní nauka	187
5.22. Osobnostní výchova	197
5.23. Sociální péče	205
5.24. Psychologie	219
5.25. Psychosociální cvičení	227
5.26. Speciální pedagogika	233
5.27. Učební praxe	237
5.28. Matematický seminář	245
5.29. Konverzace v angličtině	251
6. KLASIFIKACE	255
7. PŘEHLED ZKRATEK POUŽITÝCH V ŠVP	259

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

zpracováno podle RVP pro odborné školství, č.j. 31622/2020-1 v aktuálním znění

Vzdělávací program:	SOŠ sociální činnost
Kód a název oboru vzdělávání:	75 – 41 – M/01, Sociální činnost
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní forma
Stupeň vzdělávání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Údaje o škole	
Název školy:	Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice – střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace
Adresa:	508 01 Hořice, Riegrova 1403
IČ:	06 668 364
Rezortní identifikátor školy:	691 012 458
IZO:	110 200 039
Ředitel školy:	Ing. Stanislav Neuman
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	Mgr. Jiří Holubička
Kontakty:	e-mail: info@gozhorice.cz telefon: 493 623 821 web: www.zaghorice.cz
Zřizovatel	
Název:	Královéhradecký kraj
Adresa:	500 03 Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245
Kontakty:	Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, telefon: 495 817 111 e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz web: www.kr-kralovehradecky.cz
Platnost dokumentu:	od 1. září 2025 počínaje 1. ročníkem

podpis ředitele školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Škola vznikla k datu 1. 7. 2018 na základě usnesení ZK/9/651/2017 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, kterým byl schválen optimalizační návrh týkající se splynutí Gymnázia, střední odborné školy, středního odborného učiliště a vyšší odborné školy, Hořice, „Riegrova 1403, IČO 60 116 927 a Středního odborného učiliště, Lázně Bělohrad, Zámecká 478, IČO 00087726.

Po splynutí a následných 2 dodatcích upravujících název vystupuje škola od 1. 3. 2019 pod názvem Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice – střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace, Riegrova 1403.

Obor Agropodnikání a Přírodovědné lyceum (dobíhající obor) se nachází v objektu v ulici Riegrova 1403, Hořice.

Obor Obchodní akademie (dobíhající obor) se nachází v ulici Riegrova 900, Hořice.

Obor Gymnázium a Sociální činnost se nachází v objektu Šalounova 919, Hořice.

Učební obory se nachází v Lázních Bělohrad v objektech pro teoretickou výuku Zámecká 478 a pro odborný výcvik mechanizační středisko v ulici Kotykova Alej 128.

Vyšší odborná škola je umístěna v objektu v ulici Riegrova 1403, Hořice.

Součástí školy jsou v Hořicích domovy mládeže v ulicích Šalounova 1822 a Riegrova 2004 a školní jídelna a výdejna, které jsou umístěny v ulicích Riegrova 1403 a Šalounova 919.

Součástí školy v Lázních Bělohrad je domov mládeže v ulici U Lva 569 a školní jídelna v ulici Zámecká 478.

Škola v Hořicích využívá sportovní halu v Šalounově ulici 2164, která byla postavena v roce 2002 a slouží kromě naší školy i ostatním školám ve městě. V roce 2009 bylo uvedeno do provozu víceúčelové hřiště, jež bylo pořízeno z dotace EU. I ono slouží nejen škole, ale i pro další sportovní vyžití ve městě, hlavně však pro mládež.

Škola v Lázních Bělohrad využívá sportovní halu v ulici Zámecká 478.

Součástí školy je hospodářství, Jižní 2118, Hořice, které slouží pro výkon praxe žáků jednotlivých ročníků oboru agropodnikání a pro učební obory.

Kapacita školy:

Střední škola:

Obor	Název oboru	IZO	Délka	Forma	Dobíhající	Kapacita
4141M01	Agropodnikání	110200039	40	10	Ne	192
7541M01	Sociální činnost	110200039	40	10	Ne	132
7941K81	Gymnázium	110200039	80	10	Ne	264
4151H01	Zemědělec-farmář	110200039	30	10	Ne	100
4155H01	Opravář zemědělských strojů	110200039	30	10	Ne	150
5341H01	Ošetřovatel	110200039	30	10	Ne	75

Délka vzdělávání: 30- tři roky, 40- čtyři roky, 80- osm let

Vyšší odborná škola:

Obor	Název oboru	IZO	Délka	Forma	Dobíhající	Kapacita
6843N02	Obnova a rozvoj venkova	110029178	30	10	Ne	170

Forma vzdělávání: 10- denní, 22- dálková

Kapacita domovů mládeže: 247 žáků

Kapacita školních jídelen: 550 žáků

2.2. Vybavení školy

Všechny budovy, které škola využívá, jsou ve stavu, kdy vyžadují soustavné investice k zajištění plynulého provozu. Průběžně, dle naléhavosti, popřípadě havarijního stavu, jsou zajišťovány opravy a rekonstrukce malého a středního rozsahu. Všechny budovy, v nichž se vyučuje jednotlivým oborům, mají počítačové i jazykové učebny odpovídající svým charakterem počtu vzdělávaných žáků. Součástí školních budov jsou třídy vybavené připojením na internet, v budovách, v nichž probíhá výuka, je vybavení kopírkami pro potřeby žáků i pedagogů, multimediální učebna, knihovny, odborné učebny fyziky, chemie, biologie, výtvarné a hudební výchovy a dalších odborných předmětů.

Sportovní hala je vybavena pro provozování všech druhů míčových her, je vybavena horolezeckou stěnou.

Ve všech budovách, ve kterých škola poskytuje vzdělání oboru gymnázia je celkem 22 velkých učeben pro celou třídu, 5 malých učeben pro dělenou třídu do 17 žáků, jedna tělocvična, kterou lze dělit na dvě části pro souběžnou výuku tělesné výchovy, jedna posilovna, jedno školní atletické a víceúčelové hřiště s umělým povrchem včetně dostatečného počtu šaten a umývár.

Všechny velké učebny jsou vybaveny základním nábytkem a tabulemi, speciální vybavení je v učebnách výpočetní techniky, fyziky, chemie, biologie, zeměpisu, dějepisu, českého jazyka a literatury, výtvarné výchovy, hudební výchovy.

Všechny malé učebny jsou speciálně vybaveny pro anglický jazyk (jedna učebna), německý jazyk (jedna učebna, počítače (2 učebny), posilovna (jedna učebna).

Ve všech učebnách jsou instalovány počítače doplněné ve většině učeben dataprojektorem a v několika učebnách též interaktivní tabulí.

Učitelé v oboru gymnázia mají k dispozici sborovnu, 20 vybavených kabinetů včetně vybavení PC, internetem, učebními pomůckami, učebnicemi a literaturou, v tělocvičně je dostatečné vybavení pro vnitřní i venkovní sporty.

Hygienické podmínky jsou na standardní úrovni a všechny školní prostory jsou schváleny okresním hygienikem k užívání.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy byl vytvořen ze dvou bývalých školských subjektů. Škola nabízí výuku anglického, německého, španělského a ruského jazyka. Výchovným problémům se věnují 3 výchovní poradci /dle rozmístění oborů v jednotlivých budovách/. Součástí týmu jsou i pracovníci ICT. Zajistit kvalitní základnu pedagogů se daří i díky externistům, kteří na škole působí.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné pobyty žáků. Dle zájmu žáků se pořádají zájezdy do anglicky a německy mluvících zemí.

Škola se účastní několika projektů v rámci Erasmus+. V rámci nich probíhají např. výměnné pobyty se zahraničními školami a další zajímavé aktivity.

Škola také čerpá prostředky z projektů šablony, které zvyšují kvalitu vzdělávání.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je (dle zákona) zřízena školská rada.

Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek, jak u oborů gymnázia, agropodnikání a učebních oborů.

V rámci prevence sociálně patologických jevů škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a s Pyramidou v Pardubicích.

Významným prvkem je i spolupráce s Univerzitou Hradec Králové a dalšími vysokými školami, jejichž studenti vyhledávají pro svou praxi právě naši školu.

Škola disponuje v současnosti několika certifikáty pro výkon speciálních zemědělských činností, např. Kurz odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin, Kurz pro výkon obecných zemědělských činností.

Škola ve spolupráci s městem Hořice, Královéhradeckým krajem a za podpory mnoha okolních obcí a soukromých subjektů vydává vlastivědný časopis Pod Zvičinou.

Prostřednictvím místního i regionálního tisku a internetových stránek školy je veřejnost informována o dění ve škole.

Samotnými žáky je vydáván na škole časopis Tempus.

3. Charakteristika ŠVP

3. 1. Pojetí oboru vzdělání

Sociální činnost

KKOV: 75-41-M/01

Školní vzdělávací program platný od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Název oboru vzdělání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Délka a forma studia:

4 roky denní studium

Obor je určen: pro absolventy ZŠ, kteří splnili základní povinnou školní docházku

Způsob ukončení studia: maturitní zkouška, dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce

Dosažené vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Pojetí oboru

Obor vzdělání připravuje žáky pro činnosti spojené s poskytováním sociálních služeb a pomoci. Absolventi najdou uplatnění jako pracovníci sociální péče v různých typech sociálních zařízení (státních, obecních nebo soukromých), v terénní pečovatelské službě nebo jako referenti sociálních orgánů státní správy a samosprávy (např. okresní správy sociálního zabezpečení, sociálních referátů krajských a obecních úřadů) a pro technickoadministrativní a organizační činnosti na úseku řízení sociálních služeb a sociálních zařízení a poskytování sociálních dávek.

3. 2. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří dvě základní složky: všeobecně vzdělávací a odborná. Prostřednictvím všeobecně vzdělávací složky se rozšiřuje obecná vzdělanostní a osobnostní úroveň žáků a realizuje jejich středoškolské vzdělání. Tvoří ho vzdělání jazykové, společenskovední, matematicko-přírodovědné, estetické a tělesná výchova.

Prostřednictvím odborné složky získávají žáci potřebné profesní znalosti a kompetence. Důraz se přitom klade na rozvoj jejich profesních osobnostních kvalit, zejména na bezpředsudkový přístup ke klientům, přiměřenou empatii, komunikativní dovednosti a profesní etiku.

Vyučovací předměty se dělí na základní, profilující, výběrové a volitelné. Základní vyučovací předměty jsou povinné pro všechny žáky. Vedle předmětů všeobecně vzdělávacích k nim patří skupina předmětů odborných, které představují nezbytný odborný základ studijního oboru a příslušné profese. Jsou to zejména sociální politika a sociální péče, zdravotní nauka, psychologie a osobnostní výchova zaměřená především na sociálně komunikativní výcvik žáků. K dalším odborně průpravným předmětům patří právo, ekonomika, výpočetní technika. Na tyto předměty navazuje skupina profilujících odborných předmětů příslušného zaměření.

Výběrové vyučovací předměty pomáhají dotvářet odborný profil žáka, volitelné předměty rozšiřují jeho všeobecné vzdělání. Výběr a struktura volitelných a výběrových předmětů je v kompetenci školy. Volba odborného zaměření i výběrových předmětů umožňuje škole reagovat pružněji i na sociální situaci v regionu a trh práce a požadavků státní části maturitní zkoušky.

Nedílnou součástí odborné přípravy je odborná a učební praxe. Žáci denního studia absolvují odbornou praxi v rozsahu 4 - 6 týdnů celkem, tj. 2-3 souvislé týdny ve 2. a 4. ročníku a učební praxi v rozsahu 6 týdenních vyučovacích hodin ve 3. ročníku.

3. 3. Profil absolventa oboru vzdělání

Sociální činnost

KKOV: 75-41-M/01

Absolvent oboru vzdělání je po úspěšném vykonání maturitní zkoušky připraven zabezpečovat samostatně nebo v týmu osobní sociální péči klientům, organizovat a zajišťovat sociální služby a sociální pomoc. Podle odborného zaměření mají žáci prohloubenou přípravu pro vybrané specifické skupiny činností, a to:

- vyměřování, vypočítávání a rozhodování o snížení, navýšení a odejmutí sociálních dávek podle příslušných předpisů,
- vedení evidence sociálně potřebných občanů,
- zpracování podkladů pro navazující instituce a organizace,
- zpracování podkladů pro plány sociální pomoci,
- administrativní zpracování dílčích agend sociální péče,
- organizování sociálních služeb,
- hospodářské a správní řízení sociálních zařízení a organizací.
-

Absolvent, který získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, se vyznačuje těmito základními vědomostmi, dovednostmi a osobními kvalitami:

V oblasti všeobecného vzdělání:

- spolehlivou znalostí českého jazyka a kultivovaným jazykovým vyjadřováním,
- kulturním přehledem vycházejícím z poznání různých oblastí umění (literatura, hudba, výtvarné umění, dramatické projevy), vědomým vyhledáváním kulturních a estetických zážitků, dovedností uplatňovat kulturně estetická hlediska v osobním životě i profesi,
- znalostí anglického jazyka na úrovni B1 a ruského nebo německého jazyka na úrovni A2,
- chápáním principu fungování demokratické společnosti, občanskou aktivitou, pozitivní hodnotou orientací a ochotou uplatňovat a bránit základní lidská práva a svobody pro všechny,
- dovedností uplatňovat základní společenskou etiketu, schopností aplikace přírodovědných poznatků a matematických dovedností v praxi,
- znalostí zásad zdravého životního stylu a dovednostmi a návyky péče o vlastní zdraví.

V oblasti základního odborného vzdělání:

- znalostí principů a nástrojů sociální politiky ČR, organizace a řízení sociální péče,
- orientací v našem právním řádu a v základních právních normách sociální péče,
- chápáním základních ekonomických jevů, zejména ve vztahu k sociální politice a sociálním zařízením,
- znalostmi ze somatologie, vědomostmi a dovednostmi péče o zdraví klientů, prevence onemocnění znalostmi hygienických zásad a zásad první pomoci,
- připraveností pomáhat klientům překonávat nebo se vyvarovat vzniku závislosti,
- znalostí základních forem a metod sociální péče o vybrané skupiny klientů (zdravotně postižené, staré občany, děti) vědomostmi a dovednostmi pro organizování a zajišťování sociální péče v terénu a v sociálních zařízeních,
- dovedností zpracovávat a vést příslušnou úřední dokumentaci, pracovat s různými zdroji informací, využívat prostředky kancelářské a výpočetní techniky,
- kultivovaným a taktním jednáním s klienty, přiměřenou empatií, schopností uplatňovat při péči o klienty poznatky z psychologie a pedagogiky,
- znalostí etiky sociální péče a snahou o její dodržování dovedností samostatné i týmové práce a spolupráce se sociálním pracovníkem a zdravotnickým personálem a dalšími pracovníky na úseku sociální péče,
- znalostí metod a technik sebepoznání, seberegulace, sebevýchovy, zvládání stresů a rizikových problémů povolání.

V oblasti specifických činností jednotlivých specializací:

- znalostí správního práva, prohloubenými vědomostmi z dílčích právních odvětví, znalostmi z oblasti ekonomiky a financování sociální sféry a sociálního zařízení,
- znalostmi a dovednostmi potřebnými pro poskytování dávek sociálního zabezpečení,
- základními dovednostmi řízení sociálních služeb, znalostmi činnosti sociálních referátů obecních a krajských úřadů,
- orientaci v sociální problematice regionu.

3. 4. Organizace přijímacího řízení

Podle zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a podle vyhlášky č.353/2016 Sb. všichni uchazeči o studium skládají jednotnou přijímací zkoušku. Uchazeč skládá jednotnou zkoušku formou didaktického testu z předmětu český jazyk a literatura a předmětu matematika a její aplikace. Náplň zkoušek je dána požadavky RVP pro základní školy. Výsledky testů jsou doplněny body za prospěch na ZŠ a za mimořádné aktivity.

Podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, jsou uchazeči povinni doložit na přihlášce ke vzdělávání potvrzení o zdravotní způsobilosti.

Uchazeči se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří žádají o uzpůsobení podmínek, doloží k přihlášce doporučení školského poradenského zařízení obsahující specifikaci podmínek pro přijímací řízení. Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.), či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacích zkoušek upraven.

Uchazečům, kteří nejsou státními občany ČR a získali předchozí vzdělání v zahraniční škole, se při přijímacím řízení promíjí na jejich žádost přijímací zkouška z českého jazyka. Znalost českého jazyka, nezbytnou pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola ověří rozhovorem.

Podrobné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v mimoškolních činnostech, o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium jsou v pro každý školní rok aktuální podobě na internetových stránkách www.gozhorice.cz.

3. 5. Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

U žáků se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie ...) je respektována individualita a potřeby žáka (využití počítače, notebooku).

Žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu - způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.6. Rodiče či zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou a s Centrem pro prevenci sociálně patologických jevů.

Plán pedagogické podpory

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny mírnými problémy nebo závažnými obtížemi, které jsou způsobeny nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím ze kterého žák vstupuje do vzdělávání. Současně početnou skupinu budou představovat žáci s nepříznivým aktuálním zdravotním

stavem, který může ovlivňovat vzdělávání žáků nebo je příčinou zdravotní znevýhodnění (postižení) žáka.

Podpůrná opatření čerpají i nadaní žáci, a to formou, která jim umožní prohloubení jejich znalostí, profilovat se s ohledem na jejich nadání. Podpůrná opatření budou spočívat v depistáži nadaných dětí, dále v jejich zapojení do mimoškolních i mimořádných školních aktivit (kroužky, soustředění, kurzy zaměřené na specializaci studenta, olympiády, stáže, přípravné kurzy) a individualizaci jejich výuky (případně umožnění přejít do vyššího ročníku, a to i v jednotlivých předmětech, zapojení studenta na do aktivit uzpůsobených jejich intelektu).

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat.

- I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola.
- II. -V. stupeň navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení.

Pro pedagoga je přirozené, že vzdělává heterogenní třídu, kde se žáci liší mírou nadání i případné potřeby úprav průběhu výuky.

Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou uplatnit ve výuce pedagogové s cílem podpořit vzdělávání žáka zejména změnou pedagogických postupů -jedná se především o úpravy metod výuky, didaktické postupy a úpravy v kritériích hodnocení žáka, případně o změny ve strategiích učení žáka. Pokud je charakter obtíží žáka takový, že postačují pedagogické postupy, pak škola volí 1. stupeň podpůrného opatření. Může postačovat zvýšená individualizace v postupech se žákem, anebo je třeba, aby se na úpravách vzdělávání žáka domluvilo více pedagogů, pak je vhodné vytvářet Plán pedagogické podpory. Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení. Popis má být stručný, je záznamem pro pedagoga/y jak s žákem pracuje/jí, s jakým úspěchem. Plán pedagogické podpory navrhuje na pedagogické radě třídní učitel, učitel předmětu, který činí žákovi obtíže, Plán pedagogické podpory vypracuje učitel předmětu, předá třídnímu učiteli a kopii výchovnému poradci. S Plánem pedagogické podpory musí souhlasit zákonný zástupce, v případě zletilosti žáka musí souhlasit student. Na pedagogické radě konzultují Plán pedagogické podpory třídní učitelé s ostatními učiteli, výchovným poradcem a vedením školy. Pokud zvolené úpravy v práci s žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka budou pokračovat nebo se budou ještě zhoršovat, pak vysílá škola zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka do školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC).

Školské poradenské zařízení žáka objedná k posouzení jeho vzdělávacích potřeb, objednáci lhůta by měla respektovat i důvody, pro které žák do školského poradenského zařízení přichází.

Na základě vyhodnocení všech podkladů se kterými žák do PPP nebo SPC přichází (Plán pedagogické podpory, vyšetření lékařů a klinických odborníků, vyšetření z jiných školských poradenských zařízení atd.), dojde k vyšetření žáka za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Po vyšetření a vyhodnocení všech souvislostí školské poradenské zařízení vydává škole Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, které obsahuje závěry z vyšetření žáka a doporučovaná podpůrná opatření.

K těm patří podpůrná opatření, která se vztahují k:

- úpravě metod a forem vzdělávání žáka
- k podpoře školním poradenským pracovištěm
- úpravě obsahu vzdělávání a případně k úpravě výstupů ze vzdělávání u žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná
- organizaci vzdělávání (organizace výuky, volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, ...)
- IVP
- Personální podpora pro práci pedagoga - asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, speciální pedagog,
- Metodická podpora v intenzivní podobě ze strany školského vzdělávacího zařízení po dobu 6 měsíců v případech, kdy škola vzdělává žáka, jehož vzdělávání a nastavení podpůrných opatření vyžaduje těsnou spolupráci s odborníky školského poradenského zařízení

Pokud žák měl v průběhu vzdělávání podpůrná opatření, která jsou takového druhu, že se bez nich neobejde ani při přijímacím řízení, pak mu bude upraven průběh této zkoušky.

Obdobně i u ukončování vzdělávání na střední škole zakončené závěrečnou maturitní zkouškou.

Podpůrná opatření jsou poskytována jako nároková, z čehož plyne, že rodiče se na jejich financování nemusejí podílet. Nicméně, je zřejmé, že v řadě případů může jedno podpůrné opatření využívat více žáků současně. Například úpravu metod, organizaci vzdělávání, předmět speciálně pedagogické péče atd., stejně jako asistenta pedagoga je může sdílet i více žáků.

3. 6. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží, mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu.

O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci.

Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky. Může se jednat i o žáka, jemuž jeho zdravotní stav neumožňuje plně docházet do školy.

3) Samostatné studium. Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

3. 7. Začlenění průřezových témat

Český jazyk:

Občan v demokratické společnosti:

- rozvoj funkční gramotnosti
- úcta k materiálním a zvláště k duchovním hodnotám
- rozvoj prožívání a citění
- respektování přírodních zákonů a vřazení se do nich
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v masových médiích, rozeznat kvalitní informaci od bulváru,
- nepřijímat hned cizí názory, vše prověřovat
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
- práce s informacemi

Člověk a digitální svět:

- práce s internetem
- vyhledávání potřebných informací a dat
- kritické využívání AI

Člověk a životní prostředí:

- Úcta k přírodě, respektování přírodních zákonů
- efektivní práce s informacemi a jejich objektivní hodnocení

Člověk a svět práce:

- verbální a neverbální komunikace
- komunikace s potencionálními zaměstnavateli
- rozvoj schopností vyhledávat informace a pracovat s nimi
- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
- spoluutváření vztahů mezi lidmi na pracovišti i mimo ně
- rozvoj empatického chování, trpělivé láskyplné pokorné jednání s klienty

Anglický jazyk:

Občan v demokratické společnosti:

- tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu
- generační problémy
- sociální problémy – zločin a trest

Člověk a životní prostředí:

- počasí, klima
- moje město – diskuze nad klady a zápory bydlení ve městě a na vesnici
- moderní životní styl
- ekologické chování v každodenním životě

Člověk a svět práce:

- zaměstnání v rodině
- porovnání různých povolání
- osobnost sociálního pracovníka
- případy, kdy je nutná pomoc soc. pracovníka
- zápis z praxe

Člověk a digitální svět:

vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem
četba zjednodušených pohádek na internetu
posílání úkolů mailem
kritická práce s AI

Občanská nauka:

Člověk a svět práce:

práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací.
mediální produkty a jejich význam

Občan v demokratické společnosti:

rozvoj funkční gramotnosti
úcta k materiálním a zvláště k duchovním hodnotám
dovednost jednat s lidmi

Člověk a digitální svět:

práce s internetem
vyhledávání potřebných informací a dat
kritické využívání AI

Dějepis:

Člověk a svět práce:

práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací.
mediální produkty a jejich význam

Občan v demokratické společnosti:

žijeme v Evropě, nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Evropě u probíraných
tematických celků

Člověk a digitální svět:

práce s internetem
vyhledávání potřebných informací a dat
kritické využívání AI

Právo:

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

Člověk a digitální svět:

práce s internetem
vyhledávání potřebných informací a dat
kritické využívání AI

Základy biologie a ekologie:

Člověk a životní prostředí

Občan v demokratické společnosti

Člověk a digitální svět

Fyzika:

Člověk a životní prostředí:

ekologie - doprava na mořích a silnicích, vztah ke znečišťování životního prostředí
globální oteplování, energie a její přeměny, skleníkový efekt
energie z obnovitelných zdrojů energie
odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

Člověk a digitální svět:

práce s internetem
vyhledávání potřebných informací a dat
kritické využívání AI

Chemie:

Člověk a životní prostředí

Matematika:

Člověk a digitální svět:

práce s internetem

vyhledávání potřebných informací a dat

kritické využívání AI

práce s internetem a PC, popř. se speciálními matematickými programy

Člověk a svět práce:

statistika apod., vyhodnocení získaných informací

Tělesná výchova

Člověk a životní prostředí:

lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí,

vliv prostředí na lidské zdraví

Technika administrativy a korespondence

Člověk a svět práce

Člověk a digitální svět:

práce s internetem

vyhledávání potřebných informací a dat

kritické využívání AI

Výpočetní technika a aplikovaná výpočetní technika

Člověk a digitální svět

Zdravotní nauka

Člověk a životní prostředí

Osobnostní výchova

Občan v demokratické společnosti

Člověk a životní prostředí

Člověk a svět práce

Základy pedagogiky

Občan v demokratické společnosti

Psychosociální cvičení

Občan v demokratické společnosti

Speciální pedagogika

Občan v demokratické společnosti

Hudební výchova

Občan v demokratické společnosti:

žák si má vážit duchovních hodnot a zachovat je pro budoucí generace, kladný přístup ke kulturním hodnotám přispívá k rozvoji jeho osobnosti

realizace mediální výchovy

Sociální péče

Občan v demokratické společnosti

Člověk a životní prostředí

Člověk a svět práce

Psychologie

Občan v demokratické společnosti

Učební praxe

Člověk a svět práce

4. Učební plán

Učební plán Školního vzdělávacího programu Sociální činnost

předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
český jazyk ¹	4	3	3	4	14
anglický jazyk ²	4	3	3	3	13
občanská nauka	-	-	2	2	4
dějepis ³	-	2	-	-	2
kulturní dějiny ⁴	-	-	2	-	2
právo ⁵	-	2	2	3	7
zeměpis ⁶	1	-	-	-	1
základy biologie a ekologie	-	2	-	-	2
základy fyziky	1	-	-	-	1
základy chemie	1	-	-	-	1
matematika ⁷	3	3	2	1	9
tělesná výchova	2	2	2	2	8
technika admin. a korespondence	2	-	-	-	2
výpočetní technika ⁸	2	2	-	2	6
ekonomika ⁹	-	3	3	3	9
sociální politika	2	2	-	-	4
sociální zabezpečení ¹⁰	-	-	2	3	5
zdravotní nauka ¹¹	2	3	2	1	8
učební praxe ¹²	-	-	6	-	6
osobnostní výchova	2	2	-	-	4
základy pedagogiky	2	-	-	-	2
psychosociální cvičení	-	-	-	2	2
speciální pedagogika	-	-	-	2	2
hudební výchova	1	-	-	-	1
výtvarná výchova	1	-	-	-	1
sociální péče	-	2	2	2	6
psychologie ¹³	2	2	2	-	6
volitelný předmět (MA nebo AJ)	-	-	-	2	2
	32	33	33	30 + 2 vol.	128 + 2 vol.

¹ 3 hodiny přidány z disponibilních hodin a přesunuto celkem 6 hodin: 2 hod. ze Sociálně-výchovné činnosti – dramatická výchova, 4 hod. z Estetického vzdělávání – literatura

² 3 hodiny přidány z disponibilních hodin

³ 1 hodina přidána z disponibilních hodin a 1 hodina přesunuta z Estetického vzdělávání

⁴ 2 hodiny přidány z disponibilních hodin

⁵ 6 hodin přidáno z disponibilních hodin

⁶ 1 hodina přidána z disponibilních hodin

⁷ 1 hodina přidána z disponibilních hodin

⁸ 4 hodin přidáno z disponibilních hodin

⁹ 6 hodin přidáno z disponibilních hodin

¹⁰ 3 hodiny přidány z disponibilních hodin

¹¹ 2 hodiny přidány z disponibilních hodin

¹² 2 hod. ze Sociálně-výchovné činnosti

¹³ 4 hod. ze Sociálně-výchovné činnosti

Ve druhém a čtvrtém ročníku je zařazena odborná praxe v rozsahu celkem 4 týdny (2 týdny ve 2. ročníku a 2 týdny ve 4. ročníku).

5. Povinné a volitelné předměty

5.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

V oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace je předmět Český jazyk a literatura realizován v těchto oblastech:

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Komunikační a slohová výchova

Práce s textem a získávání informací

V oblasti Estetické vzdělávání je předmět Český jazyk a literatura realizován v těchto oblastech:

Literatura a ostatní druhy umění

Práce s literárním textem

Kultura

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V ČESKÉM JAZYCE

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Zdokonalování jazykových dovedností směřuje studenty k prožívání skutečností, přesnému a logickému myšlení, které jsou základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Studenti získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

V komunikační a slohové výchově se studenti učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit o textu, analyzovat jej, posoudit jeho obsah. Dále se učí posuzovat formální stránku textu a jeho výstavbu.

V literatuře studenti poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory.

Postupně získávají základní čtenářské návyky, schopnosti tvořivé recepce, interpretace, produkce literárního textu. Studenti dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou ovlivnit jejich postoje a obohatit jejich duchovní život.

Z obou oblastí vyplývá práce s uměleckým a neuměleckým textem. Studenti se učí texty rozlišovat, hledat společné i rozdílné znaky, uplatňují při jejich rozboru znalosti z literární teorie, díla klasifikují podle literárních druhů a žánrů, vyjadřují vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl, samostatně vyhledávají informace v těchto oblastech.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází z vzdělávacích oblastí Jazykové vzdělávání komunikace a Estetické vzdělávání. Je určen studentům SOŠ sociálně správně v rozsahu 14 hodin za celou dobu studia. Výuka je realizována v jednotlivých ročnících takto:

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	4	3	3	4

Je vhodné v 1. a 2. ročníku vzhledem k adaptaci žáků vyučovat 1 jazykovou hodinu ve 2 skupinách. V těchto ročnících je kladen důraz hlavně na funkční čtení. Jazykové i literární učivo se vzájemně prolíná.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; empirické) a myšlenkové operace; pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví,

spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních; v evropském a světovém kontextu; pozitivní vztah.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s různým ICT hardwarem i softwarem a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi a daty, tzn., absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem, mobilním telefonem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu a AI;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti:

rozvoj funkční gramotnosti
úcta k materiálním a zvláště k duchovním hodnotám
rozvoj prožívání a cítění
respektování přírodních zákonů a vřazení se do nich
rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
dovednost jednat s lidmi
orientace v masových médiích, rozeznat kvalitní informaci od bulváru,
nepřijímat hned cizí názory, vše prověřovat
rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
práce s informacemi

Člověk a digitální svět:

práce s internetem a AI
vyhledávání potřebných informací

Člověk a životní prostředí:

Úcta k přírodě, respektování přírodních zákonů
efektivní práce s informacemi a jejich objektivní hodnocení

Člověk a svět práce:

verbální a neverbální komunikace
komunikace s potenciálními zaměstnavateli
rozvoj schopností vyhledávat informace a pracovat s nimi
vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
spoluutváření vztahů mezi lidmi na pracovišti i mimo ně
rozvoj empatického chování, trpělivé láskyplné pokorné jednání s klienty

Mezipředmětové vztahy

Dějepis

Výchova ke zdraví

Zdravotní nauka

Cizí jazyk

Společenskovědní vzdělávání

Informační technologie

Dramatická výchova

Český jazyk a literatura – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá jazykové příručky: Pravidla, SMČ, SSČ - rozlišuje jazykovědné disciplíny - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy - ve vlastním projevu používá prostředky odpovídající komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - rozlišuje slovanské jazyky, zařadí je mezi ostatní evropské jazyky, používá pojmy jazyková rodina, vysleduje jejich společný základ - používá pravidla a zásady českého pravopisu - umí je vysvětlit a obdobně je využít - rozezná soustavu českých hlásek, pracuje s českým přízvukem, využívá znalosti melodie, tempa a frázování, používá v oficiálních projevech spisovnou výslovnostní normu - vhodně uplatňuje slohové postupy, rozlišuje funkční styly, je schopen je rozeznat v projevech mluvených a psaných - sestaví osnovu vypravování, dodržuje - časovou posloupnost, využívá dialog, pozná vnitřní monolog, dokáže vystavět zápletku,	<u>Zdokonalování jazykových dovedností</u> Jazykověda, jazykové příručky Národní jazyk a jeho útvary Jazyková kultura Vývojové tendence spisovné češtiny Postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky Hlavní principy českého pravopisu Grafická stránka jazyka Zvukové prostředky a normy jazyka <u>Komunikační a slohová výchova</u> Obecné poučení o slohu Slohotvorní činitelé Slohový postup Slohový útvar Vypravování	Používané nástroje hodnocení individuální i frontální zkoušení písemné testy standardizované (pokud budou k dispozici) i nestandardizované slohové práce prezentace individuálních a skupinových prací přednes referát kontrolní diktáty mluvní cvičení tvořivé činnosti (samostatné literární a esteticky zaměřené práce)	Mezipředmětové vztahy Dějepis Výchova ke zdraví Zdravotní nauka Cizí jazyk Společenskovední vzdělávání Informační technologie Dramatická výchova Průřezová témata <u>Občan v demokratické společnosti:</u> - rozvoj funkční gramotnosti - úcta zvláště k duchovním hodnotám - rozvoj prožívání a citění - respektování přírodních zákonů a vřazení se do nich

užívá k tomu vhodných vyjadřovacích prostředků - napíše dynamické vypravování - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - dokáže vytvořit jednoduchou zprávu, oznámení, inzerát, pozvánku, zvládne jejich grafickou stránku - rozezná rozdíly mezi osobním a úředním dopisem, využívá vhodné prostředky pro vyjádření osobních myšlenek, zvládá jeho úpravu - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, zvládne připravené i nepřipravené mluvní cvičení, vyjadřuje se slušně a prezentuje své pozitivní i negativní postoje - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky, ověřuje pravdivost, používá klíčová slova k vyhledávání informačních pramenů - text zpracuje po stránce obsahové i formální - rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky	Referát Krátké informační útvary Osobní dopis Řečnický výcvik <u>Práce s textem a získávání informací</u> Informatická výchova, knihovny Orientace v textu, studijní čtení, rozbor z hlediska kompozice, stylu, druhy textu, umělecký, neumělecký Získávání a zpracovávání informací z textu	- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi - dovednost jednat s lidmi - orientace v masových médiích, rozeznat kvalitní informaci od bulváru, nepřijímat hned cizí názory, vše prověřovat - rozvoj komunikativních a personálních kompetencí, práce s informacemi <u>Informační a komunikační technologie:</u> - práce s internetem - vyhledávání potřebných informací <u>Člověk a životní prostředí:</u> - úcta k přírodě, respektování přírodních zákonů - efektivní práce s informacemi a jejich objektivní hodnocení
---	---	---

- samostatně zpracovává informace z textu, umí je využít při reprodukci textu do jiné formy - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti - nachází rozdíly i styčné znaky jednotlivých filozofií - užívá pojmy z literární teorie (klínové písmo, hieroglyfy, vědy, eposy, hymny, bible, korán, antické drama, hrdinské eposy, řečnictví, řecká a římská poezie - vysvětlí pojem hrdinský epos, posoudí přínos příchodu Cyrila a Metoděje pro rozvoj křesťanství a slovanské kultury na našem území, vysvětlí pojem legenda a životy, posoudí význam kronikářské činnosti Kosmase, posuzuje rozmanitost tvorby v době Karlově, drama, legendy, žakovská poezie, satirické skladby - vysvětlí Husův přínos pro vzdělance, obyčejný lid i český pravopis	Osnova, výpisky, resumé, anotace Zpětná reprodukce textu do jiné formy Vyhledávání informací v různých médiích <u>Literatura a ostatní druhy umění</u> Umění jako specifická výpověď o skutečnosti Umění před vynalezením písma Ústní lidová slovesnost <u>Starověké kultury</u> Mezopotámie, Indie a Čína, Syropalestina, Egypt, Řecko, Řím Filozofie a náboženství tohoto regionu (hinduismus, buddhismus, taoismus, konfucianství, islám, křesťanství) Architektura, malířství, sochařství, literární památky <u>Rozvoj kultury ve středověku</u> středověká literatura u nás, počátky písemnictví, latinská literatura, česky psaná literatura doby Karlovy Předchůdci Husovi, Jan Hus, husitská a pohusitská literatura		<u>Člověk a svět práce:</u> - verbální a neverbální komunikace - komunikace s potencionálními zaměstnavateli - rozvoj schopností vyhledávat informace a pracovat s nimi - vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech - spoluutváření vztahů mezi lidmi na pracovišti i mimo ně - rozvoj empatického chování, trpělivé láskyplné pokorné jednání s klienty - průřezová témata se prolínají všemi čtyřmi roky studia
---	---	--	---

- rozlišuje pojem renesance, humanismus, renesanční člověk, najde v textech základní obsahové i formální znaky renesance, - interpretuje základní díla francouzské, italské, anglické a španělské renesance, vysvětlí pojem sonet, novela, parodie na rytířský román - dělí českou renesanci na latinskou a národní - rozpozná znaky baroka, umí je vysvětlit, zná historické souvislosti, vysvětlí význam osobnosti J. A. Komenského pro světovou kulturu a vzdělání - najde v textu znaky klasicismu, preromantismu, interpretuje texty Goethovy, Schillerovy, uvažuje o nich z hlediska filozofického, dokáže vystihnout preromantického hrdinu - rozezná umělecký text od neuměleckého - užívá pojmy související s literární historií, literární teorií a literární kritikou - v poezii rozliší sloku, verš, rým, jeho druhy, rytmus - pozná v textu základní lyrické vyjadřovací prostředky (metafora, personifikace, symbol, epiteton, alegorie....) - text interpretuje a debatuje o něm, vyslovuje svůj vlastní pohled	Renesance a humanismus v evropské literatuře Renesance humanismus v české literatuře Baroko ve světové a české literatuře Klasicismus a osvícenství, preromantismus <u>Práce s literárním textem</u> Základy literární vědy Literární druhy a žánry Četba a interpretace literárního textu		
---	---	--	--

- pokusí se vytvořit hymnus, kramářskou píseň, žakovskou poezii, sonet.....	Tvořivé činnosti		
--	-------------------------	--	--

Český jazyk a literatura – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - správně třídí slovní druhy a bezpečně je poznává - zvládá pravopis slovotvorný a morfologický - určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů - používá správně gramatické tvary a konstrukce - orientuje se vývojových tendencích morfologie - používá synonyma, rozlišuje jednoznačný a mnohoznačný význam slov, provede morfematický a slovotvorný rozbor, rozlišuje odvozování, skládání, přejímání slovní zásoby, sousloví, odborné termíny, rozpozná změnu významu slova jeho přenesením - přečte s porozuměním slovenský text - srovná soustavu českých a slovenských hlásek a dvojhlásek, slovní zásobu a některé tvarové rozdíly - vystihne charakteristické znaky různých druhů textů a projevů - rozpozná funkční styl a dominantní slohový postup - sestaví charakteristiku osoby vnější i vnitřní, přímou a nepřímou, vhodně je kombinuje - sestaví líčení, využije umělecké vyjadřovací prostředky, vyjadřuje citové zaujetí	<u>Zdokonalování jazykových dovedností</u> Morfologie Slovní druhy a přechod mezi nimi, ohebné a neohebné slovní druhy Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Neohebné slovní druhy Lexikologie Hlavní způsoby obohacování slovní zásoby, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma, polysémie Vztah češtiny a slovenštiny <u>Komunikační a slohová výchova</u> Odborný styl Popis osoby, charakteristika Subjektivně zabarvený popis (líčení)	Používané nástroje hodnocení Individuální i frontální zkoušení písemné testy standardizované i nestandardizované slohové práce prezentace individuálních a skupinových prací přednes referátu kontrolní diktáty mluvní cvičení tvořivé činnosti (samostatné literární a esteticky zaměřené práce)	Mezipředmětové vztahy Dějepis Výchova ke zdraví Zdravotní nauka Cizí jazyk Společenskovední vzdělávání Informační technologie Dramatická výchova

- sestaví základní útvary administrativního stylu - ovládá formální i grafickou úpravu - stylizuje svá vyjádření po stránce obsahové - sestaví klasický i strukturovaný životopis - zvládá obsahovou i formální stránku jednotlivých útvarů, dbá na jejich jazykovou správnost - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, zvládne připravené i nepřipravené mluvní cvičení, vyjadřuje se slušně a prezentuje své pozitivní i negativní postoje zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky, ověřuje pravdivost, používá klíčová slova k vyhledávání informačních pramenů - text zpracuje po stránce obsahové i formální - rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky - samostatně zpracovává informace z textu, umí je využít při reprodukci textu do jiné formy	Administrativní styl a jednoduché úřední projevy Životopis, žádost, úřední dopis, objednávka Řečnický výcvik <u>Práce s textem a získávání informací</u> Informatická výchova, knihovny Orientace v textu, studijní čtení, rozbor z hlediska kompozice, stylu, Druhy textu, umělecký, neumělecký Získávání a zpracovávání informací z textu Osnova, výpisky, poznámky Zpětná reprodukce textu do jiné formy Vyhledávání informací v různých médiích		
- chápe umění jako specifickou výpověď			

- rozebere text, pochopí jeho funkci, vyjadřuje vlastní prožitky z textu, interpretuje ho, debatuje o něm, rozeznává základní literární žánry tohoto období - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti - nachází rozdíly i styčné znaky jednotlivých filozofií - užívá pojmy z literární teorie - zhodnotí význam národního obrození pro naši kulturu - uplatňuje znalosti historie, především dobu vlády Marie Terezie a Josefa II., pochopí jejich osvětské snahy - dělí období NO na obrannou a útočnou fázi - odhaluje vliv divadla a novinářské činnosti na zakotvení českého jazyka - chápe znaky typického preromantického hrdiny - zhodnotí přínos německých autorů pro vývoj literatury - charakterizuje znaky ruské, anglické francouzské, americké romantické literatury - vysvětluje pojem splín, chandry, zbytečný člověk - objevuje vznik detektivního žánru a hororu - rozeznává symbolické znaky v americké literatuře	<u>Literatura a ostatní druhy umění</u> Kultura a vztah k ní Literární druhy a žánry Období českého národního obrození Osvícenství a klasicismus v českých zemích Vývoj českého divadla na konci 18. století a na počátku 19. století Preromantismus v českých zemích Preromantismus v německé literatuře Hnutí Sturm und Drang Romantismus Evropský romantismus		
---	--	--	--

- interpretuje svůj prožitek z textů - popíše romantického hrdinu a hrdinku - ovládá charakteristiku básnické povídky, poémy - rozlišuje romantickou a realistickou tvůrčí metodu - rozezná vliv autorů lidovýchovné prózy na vývoj českého divadla tohoto období - porovná divadlo založené na improvizaci s klasickým divadlem, rozlišuje dramatický žánr, historické hry, báchorky, frašky - rozlišuje jednotlivé tvůrčí skupiny tohoto období, respektuje společenské podmínky - porovná programy jednotlivých skupin - interpretuje rozdíly mezi nimi - charakterizuje literární žánry - porovnává obě tvůrčí metody, dokáže zformulovat jejich základní znaky - interpretuje texty ruských, francouzských realistů, rozezná typické znaky realistického hrdiny, porovná jazyk kritických realistů a naturalistů - respektuje české zvláštnosti v tématech kritických realistů regionální literatura, venkovská tematika, historická próza - text zpracuje po stránce obsahové i formální - rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky - samostatně zpracovává informace z textu, umí je využít při reprodukci textu do jiné formy	Romantismus v české literatuře Vývoj českého divadla do poloviny 19. století Česká literatura 50. – 90. let 19. století Májovci, ruchovci, lumírovci Vývoj divadla od poloviny 19. století Realismus a naturalismus Evropský realismus a naturalismus Český realismus a naturalismus <u>Práce s textem a získávání informací</u> Orientace v textu, studijní čtení Rozbor z hlediska kompozice, stylu,		
---	--	--	--

	Druhy textu, umělecký, neumělecký Získávání a zpracovávání informací z textu Osnova, výpisky, poznámky Zpětná reprodukce textu do jiné formy Vyhledávání informací v různých médiích <u>Tvořivé činnosti</u>		
--	---	--	--

Český jazyk a literatura – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - orientuje se ve větě jednoduché - rozezná věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti - rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné - pozná podmět a přísudek, používá shodu podmětu s přísudkem při pravopisu sloves v minulém čase - určí rozvíjející větné členy - určí druhy vedlejších vět, využívá tyto vědomosti v psaní interpunkce - rozezná rozdíl mezi SP a SS - využívá znalostí ze skladby při řešení interpunkce - určí poměry mezi větami hlavními - odstraňuje skladební nedostatky - stylizuje úvahu - rozlišuje esej a úvahu - umí řídit diskusi - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - stylizuje jednoduchý novinový článek - charakterizuje fejeton - text zpracuje po stránce obsahové i formální - rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky	<u>Zdokonalování jazykových dovedností</u> Syntax Věta a výpověď Druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti, věty podle členitosti Základní větné členy Rozvíjející větné členy Člen řídicí, závislý Věta jednoduchá, psaní čárky ve větě jednoduché Souvětí podřadné Souvětí souřadné Psaní čárky v souvětí Zvláštnosti větné stavby Odchyly od větné stavby <u>Komunikace a slohový výcvik</u> Odborný styl Úvaha, esej Publicistický styl Novinový článek Reportáž Fejeton <u>Práce s textem a získávání informací</u>	Používané nástroje hodnocení Individuální i frontální zkoušení písemné testy standardizované i nestandardizované slohové práce prezentace individuálních a skupinových prací přednes referát kontrolní diktáty mluvní cvičení tvořivé činnosti (samostatné literární a esteticky zaměřené práce)	Mezipředmětové vztahy Dějepis Výchova ke zdraví Zdravotní nauka Cizí jazyk Společenskovední vzdělávání Informační technologie Dramatická výchova

- samostatně zpracovává informace z textu - umí je využít při reprodukci textu do jiné formy - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí své stanoviska, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, zvládne připravené i nepřipravené mluvní cvičení, vyjadřuje - slušně a prezentuje své pozitivní i negativní postoje - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla - čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich - při rozboru textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky	<u>Literatura a jiné druhy umění</u> Symbolismus, dekadence. Impresionismus Evropský symbolismus a dekadence Kultura 1. poloviny 20. století Literární druhy, literární žánry Česká literatura v 90. letech 19. století – do 20. let 20. století Vývoj českého divadla konce 19. století a první třetiny 20. století Světová literatura počátku 20. století <u>Tvořivé činnosti</u>		
--	--	--	--

Český jazyk a literatura – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - uplatňuje znalosti ze skladby ve svém vyjadřování, orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze všech oblastí jazykovědy - vhodně uplatňuje pravopisná pravidla - ztvárňuje vhodnou dějovou linii - zvládá kompozici uměleckého vypravování - vhodně kombinuje i jiné slohové postupy - užívá správně jazykové a stylistické prostředky uměleckého textu - vytvoří vhodně dialog, vnitřní monolog, zároveň vhodně užívá i formy nespisovného jazyka - snaží se zformulovat své názory, vhodně formuluje své myšlenky ve vztahu ke znalostem syntaktickým, morfologickým a pravopisným - rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - uvědomuje si vztah mezi myšlením a jazykem - poznává sílu slov a bere v úvahu důležitost vhodného vyjádření myšlenek - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky - samostatně zpracovává informace z textu, - umí je využít při reprodukci textu do jiné formy - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi, zvládne připravené i nepřipravené mluvní cvičení, vyjadřuje se slušně	<u>Zdokonalování jazykových dovedností</u> Všestranné jazykové rozbory Systematizace a opakování poznatků z jazyka a ze slohu Umělecký styl Jazyk a kompozice uměleckého vypravování, kombinace postupů Opakování slohových postupů a útvarů Opakování a procvičování jazykového a slohového učiva Myšlení a jazyk <u>Komunikační a slohová výchova</u> Umělecký styl Řečnický výcvik Projevy mluvené a psané Diskuse	Používané nástroje hodnocení individuální i frontální zkoušení písemné testy standardizované i nestandardizované slohové práce prezentace individuálních a skupinových prací přednes referátu kontrolní diktáty mluvní cvičení tvořivé činnosti (samostatné literární a esteticky zaměřené práce)	Mezipředmětové vztahy Dějepis Výchova ke zdraví Zdravotní nauka Cizí jazyk Společenskovední vzdělávání Informační technologie Dramatická výchova

- a prezentuje své pozitivní i negativní - postoje - zná základní umělecké směry daného období, jejich hlavní představitele a stěžejní díla - čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich - při rozboru textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky, rozezná rozdíly mezi uměleckým a neuměleckým textem - pořizuje z textů výpisky, dělá si poznámky - spojuje společenskou situaci s rozvojem uměleckých směrů a kulturou jako takovou - charakterizuje umělecké směry mezi dvěma světovými válkami, hledá obecné znaky v poezii a próze tohoto období - rozezná rozmanitost tematickou a formální - charakterizuje vlny prózy znázorňující téma války v literatuře - židovství, koncentrační tábory, odboj, pohled na válku s odstupem času	<u>Literatura a ostatní druhy umění</u> Česká literatura v letech 1918 – 1938 1. světová válka v české literatuře Vývoj české literatury v letech 1918 -1938 Vývoj českého divadla v letech 1918 – 1938 1. světová válka ve světové literatuře Světová literatura v letech 1918 – 1938 2. světová válka a její odraz v literatuře 2. světová válka v české literatuře 2. světová válka ve světové literatuře		
--	--	--	--

- charakterizuje rozmanitost směrů a generačních hnutí - diskutuje o textech, umí je interpretovat - umí vysvětlit vliv historických událostí na vznik literatury po roce 1945 - - rozlišuje a vysvětluje rozdíl mezi literaturou oficiální, emigrantskou, samizdatovou a undergroundem - popíše obsah pojmu socialistický realismus - nalézá tyto znaky v literatuře - podává vývoj poezie a prózy 2. poloviny 20. století - poznává znaky absurdního dramatu - vysvětluje rozdíl mezi autorským a režisérským divadlem - rozlišuje pojem avantgardní a klasická divadelní scéna - zná příklady takovýchto scén - užívá pojem divadla malých forem - informuje o divadelních scénách 60. – 90. let	Charakteristika období po roce 1945 Umělecké směry a generační hnutí 2. poloviny 20. století <u>Světová próza 2. poloviny 20. století</u> americká francouzská anglická německá Absurdní drama <u>Česká próza po roce 1945</u> Oficiální próza Samizdatová próza Exilová próza Underground <u>Česká poezie po roce 1945</u> Oficiální poezie Samizdatová poezie Exilová poezie Underground <u>České divadlo po roce 1945</u> <u>Práce textem literárním i neliterárním</u> <u>získávání informací</u> <u>Tvořivé činnosti</u>		
--	---	--	--

5.2. Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen do výuky v 1. – 4. ročníku střední odborné školy. Předmětu je určena hodinová dotace 4 + 3 + 3 + 3. Žáci jsou děleni do skupin. Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, vycházející ze vstupní úrovně A1-2, cílem je dosažení výstupní úrovně B1-2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací schopnosti k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné skladbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.

Navýšení časové dotace v 1. roce studia umožňuje učitelé cíleně prohloubit a zároveň vyrovnat rozdíly ve vstupní úrovni jazykových dovedností a kompetencí žáků přecházejících na SŠ. Rozšířený časový prostor je využit mimo jiné k rozvoji digitálních kompetencí a kompetencí k učení využíváním moderních technologických nástrojů za účelem individualizace výuky a přebírání odpovědnosti za proces učení samotným žákem. Učitelé také doplňují výuku podle učebnic kombinací výukových materiálů (pracovní sešity – určené především k domácí přípravě, časopisy, tištěné a audiovizuální materiály, nahrávky, práce s internetem, četba knih v anglickém jazyce) optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Skupiny studentů pracují ve třídách vybavených audiovizuální technikou, jazykové učebně a počítačových učebnách. Výuka je zaměřená na získání a rozvoj příslušných kompetencí v následujících jazykových oblastech: – poslech, gramatika, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykových zájezdů a návštěv divadelních představení v anglickém jazyce.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Člověk a digitální svět

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází z vzdělávacích oblastí Jazykové vzdělávání komunikace. Je určen studentům SOŠ sociálně správní v rozsahu 16 hodin za celou dobu studia. Výuka je realizována v jednotlivých ročnících takto:

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	4	3	3	3

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- pomáhá studentovi chápat návaznost učení se anglickému jazyku na další cizí jazyky
- používá různé přístupy ke studiu jazyka a podněcuje studenty k tomu, aby sami byli schopni využívat různých přístupů ve vlastním studiu jazyka
- rozvíjí ve studentech schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů v anglickém jazyce (učebnice, slovníky, referenční příručky, odborná literatura, časopisy, mapy, internet)
- rozvíjí ve studentech schopnost takto získané informace třídit, porovnávat a vyhodnocovat
- využívá možnosti srovnání anglického jazyka s mateřským jazykem

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- navozuje různé modelové situace a tím studenta stimuluje k využívání získaných znalostí a své představivosti při jejich řešení, zejména pomocí metody hraní rolí se zohledněním sociokulturních rozdílů v anglicky mluvících zemích
- poskytuje studentům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- posiluje sebevědomí studenta zadáváním přiměřeně náročných samostatných prací, projektů a prezentací
- vede studenty k tomu, aby při práci s texty (včetně odborného) byli schopni si domýšlet informace, aby samostatně hledali souvislosti a smysl toho, čemu ne úplně rozumějí

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- rozvíjí schopnosti studenta prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v anglickém jazyce (projekty, prezentace, kompozice)
- nacvičuje se studenty vystupování před kolektivem
- používá různé audio a video materiály a učí studenty porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí studenta pracovat s chybou, vnímat chyby ostatních a improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- využívá školou organizovaných studijně-poznávacích zájezdů ke komunikaci studentů s rodilými mluvčími

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- usiluje o vytváření dobrých vztahů ve studentském kolektivu v rámci společné práce při řešení problémů a tvorbě projektů, kdy studenti vzájemně komunikují v anglickém jazyce
- zařazuje do hodin kooperativní párovou a skupinovou práci, při které studenti procvičují osvojené jazykové prostředky
- vytváří možnosti pro setkávání studentů různých ročníků a různých jazykových úrovní – např. při konverzačních soutěžích

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- podněcuje studenty ke sledování aktuálních událostí doma i ve světě a tak lépe chápat některé souvislosti z teoretické výuky jazyka s praktickým děním a realitou života
- učí studenty toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- poukazuje na propojení teorie a praxe, důležitost znalosti anglického jazyka v pracovním životě, a to simulací konkrétních situací – žádost o práci, pohovor, stížnost apod.
- rozvíjí odbornou slovní zásobu ze sociální oblasti, rozvíjí schopnosti studenta zpracovávat administrativní písemnosti a pracovní dokumenty související s jejich budoucím profesním zaměřením, rozvíjí schopnost studenta porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- vede studenty k pochopení výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, motivuje je k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- vede studenty k využívání různých prostředků informačních a komunikačních technologií
- komunikuje se studenty elektronickou poštou (posílání domácích prací)
- vede studenty k získávání informací z otevřených zdrojů a ke kritickému přístupu k těmto informacím
- vede žáky k užívání aplikací, portálů a dalších digitálních nástrojů k učení a cílenému sebevzdělávání
- učí žáky cíleně vyhledávat digitální obsah odpovídající jejich individuálním vzdělávacím potřebám a užívání AI
- vede žáky k aktivnímu vytváření vlastního digitálního obsahu v anglickém jazyce (prezentace, video, audiozáznamy, blogy, vlogy, atd.) a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků a tím rozvíjet kreativní myšlení a schopnosti digitálního zpracování informací
- vede žáky k využití virtuální komunikace a rozvoji kompetence pracovat v online týmech (virtuální třídy, webové konference, apod.)

Anglický jazyk – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - pozdraví, představí se, zeptá se na povolání a původ, vyjádří prosbu a poděkování - osvojí si slovní zásobu a frazeologii z každodenních situací - osvojí si účelné způsoby učení se nové slovní zásobě - odvozuje významy neznámých slov - rozumí krátkým dialogům a popisům v učebnici, rozumí instrukcím v učebnici - odpoví na jednoduché otázky, plní příkazy učitele - rozumí nahrávkám v učebnici - používá slovník a svůj slovníček - popíše svůj byt, řekne, kde se co nachází - porovná bydlení v ČR s bydlením a anglicky mluvících zemích - podá informace o své rodině, městě, zemi - zeptá se na cenu, množství, čas - napíše jednoduchý osobní dopis - popíše svůj denní program / stravovací návyky, porovná s ostatními členy rodiny - vytváří si vlastní cvičení - na základě slyšeného textu řeší různé úkoly spojené s poslechem - zorientuje se v jídelním lístku, programu kina, rozvrhu hodin - chápe jednoduché návody (příprava jídla podle receptu) - vyjádří ne/libost, přitaká, vyjádří opačný názor - napíše jednoduchý vzkaz	Jazykové prostředky: - sloveso TO BE - osobní zájmena - slovosled - číslovky, telefonní čísla - anglická abeceda - určitý a neurčitý člen - množné číslo podstatných jmen - there is/are, prostorové předložky - přivlastňovací zájmena - přivlastňovací pád - přítomný čas prostý - ukazovací zájmena - určování času, dny v týdnu - otázky s tázacími zájmeny - předmětné a podmětné otázky - frekvenční příslovce - udávání množství, jednotky - minulý čas prostý ne/pravidelných sloves Tematické okruhy: - bydlení - rodina - nakupování - denní program, všední den - škola - jídlo, stravovací návyky - kultura (hudba a film) - Česká republika - moje město - oblíbená četba, pohádky	- testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění – rodina, byt - modelování situace – roleplay - prezentace – oblíbený film/hudební skupina - prezentace – moje město - slohová práce - popis svého pokoje	OvDS - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu CaZP - moje město – diskuze nad klady a zápory bydlení ve městě a na vesnici CaSP - zaměstnání v rodině CaDS - vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem - četba zjednodušených pohádek na internetu - posílání úkolů mailem

- komunikuje po telefonu, používá běžné telefonní fráze - domluví si schůzku, přijme/odmítne návrh, vyjadřuje lítost/nadšení - běžně používá přítomný a minulý čas			
--	--	--	--

Anglický jazyk – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - udává data, zdůvodňuje oblíbené roční období, popisuje svátky a zvyky - srovnává typické české/anglické/americké svátky - třídí slovíčka dle různých kritérií, používá techniku vizualizace - vyhledá a roztrídí informace o svém idolu a využije je v písemném projevu - zarezervuje si pokoj v hotelu, zeptá se na cenu, vybavení pokoje, potvrdí rezervaci - využívá a hodnotí různé techniky k zapamatování slovíček a procvičení dialogů - zeptá se na cestu a vysvětlí, jak se někam dostane - objedná si jídlo v restauraci a reaguje na číšnickou nabídku - využívá různé techniky čtení – skimming, scanning, detail reading - vyjádří, co se právě děje nebo co kdo právě dělá - řekne, že si chce vyzkoušet oblečení, že si ne/chce něco koupit - mluví o svých plánech, domlouvá se - pracuje s mapou Velké Británie, mapkami měst - navrhuje, přemlouvá, přijímá/odmítá návrh, vyjadřuje váhání a nejistotu - vyjadřuje, že je něco možné, jisté, nutné, popř. zakázané - popíše náplň práce sociálního pracovníka - používá odbornou slovní zásobu – sociální oblast	Jazykové prostředky: - předložky času, datum, řadové číslovky - minulý čas prostý – otázka a zápor - have/have got - both/neither - some/any/a-an - přítomný čas průběhový - srovnání přítomného průběhového a prostého - one/ones - slovosled v otázkách - přítomný průběhový pro vyjádření budoucnosti - gerundium - gerundium nebo infinitiv - modální slovesa - předpřítomný čas Tematické okruhy: - počasí - slavné osobnosti, můj idol - cestování – možnosti ubytování - obchody, nakupování - Londýn - Stravování - móda, oblečení, nákup oblečení - Velká Británie - ne/výhody různých povolání - sociální práce, sociální dávky	- testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát – kniha přečtená v jednoduché aj - prezentace - slohová práce - popis	OvDS - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu CaZP - počasí, klima CaSP - porovnání různých povolání - osobnost sociálního pracovníka CaDS - vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem - četba zjednodušených pohádek na internetu - posílání úkolů mailem

- hledá konkrétní informace v textu - samostatně formuluje gramatická pravidla - porovnává anglické jevy s vyjádřením v češtině - hledá výrazy, které upozorňují na užití určitého času - odvozuje významy nových slov			
--	--	--	--

Anglický jazyk – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vyjádří, co se již stalo či co je zařízení - porovnává signální výrazy pro užití určitých časů - rezervuje si hotelový pokoj, zapíše se do hotelu, vymění si peníze v bance, koupí si známku na dopis, koupí si jízdenku na vlak, naplánuje si cestu do zahraničí - popíše vlastní zkušenosti s cestováním, trávením prázdnin - odvozuje gramatická pravidla - popíše vlastnosti osob - objedná si v restauraci, vede nezávaznou konverzaci, přemlouvá a přesvědčuje - procvičuje poslechové a čtecí strategie, přiřazuje texty k tématům - procvičuje různé typy gramatických cvičení - připraví recept k typickému českému jídlu - vyjadřuje své plány a záměry - domluví si návštěvu u lékaře, popíše příznaky a nemoci, nakoupí v lékárně, poradí a reaguje na radu - vytváří vlastní cvičení na slovní zásobu a mluvnici - popíše podmínky bydlení ve vlastním městě - připraví program výletu - pracuje s různými literárními texty, porovnává a popisuje - vyjádří, co se určitě/možná stalo	Jazykové prostředky: - used to - srovnání minulého a předpřítomného času - vztažná zájmena - vedlejší věty vztažné - will-future; vyjadřování budoucnosti - stupňování přídavných jmen - opisy modálních sloves - podmínkové věty typu 1+2, jejich srovnání - kvantifikátory - předminulý prostý - will k vyjádření spontánního rozhodnutí a nabídky - going to; různé způsoby vyjadřování budoucnosti - rozkazovací způsob - frázová slovesa - slovesa, která tvoří průběhové tvary - minulý infinitiv po způsobových slovesech - minulý průběhový Tematické okruhy: - příprava na cestu - dopravní prostředky, cestování - situace na letišti, v hotelu, na poště, v bance na nádraží - generační problémy - počasí, předpověď počasí - budoucí život – vliv vědy a techniky, životní prostředí, nemoci - horoskopy, lidské vlastnosti, popis osoby - osobnost sociálního pracovníka	- testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace - slohová práce - popis	OvDS - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu - generační problémy - sociální problémy – zločin a trest CaZP - dopravní prostředky - počasí, klima - moderní životní styl CaSP - věda a technika - vlastnosti sociálního pracovníka - případy, kdy je nutná pomoc sociálního pracovníka CaDS - vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem - četba zjednodušených pohádek na internetu - posílání úkolů mailem

- vyjádří, kdo co v určitém okamžiku dělal - řekne, co by v určité situaci udělal - vyjádří, proč by ne/chtěl pracovat v sociální sféře - popíše náplň práce sociálního pracovníka – kancelář + terén; porovná ne/výhody - vysvětlí, co všechno musí uchazeč o práci sociální pracovník umět – nároky na přípravu - napíše příběh s použitím všech minulých časů	- typická česká a anglická jídla, recepty - zdraví a nemoci, u lékaře, stres - USA, New York - sociální problémy, mezilidské vztahy - ne/spokojenost v zaměstnání, náročné životní situace vyžadující pomoc sociálního pracovníka		
---	---	--	--

Anglický jazyk – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozšiřuje si slovní zásobu odvozováním a asociacemi - objasňuje problémy životního prostředí, formuluje řešení - popíše svou odbornou praxi v sociálním zařízení, pořídí zápis o praxi - uvažuje o minulosti, vyjadřuje lítost - porovnává minulost s přítomností - orientuje se v nabídkách zaměstnání, inzerátech, seznámí se se specifickou slovní zásobou - reaguje u přijímacího pohovoru na požadavky - napíše profesní životopis - napíše motivační dopis - vysvětlí systém sociálního zabezpečení v ČR - vyjádří, co si lidé nechávají dělat - reprodukuje výroky v nepřímé řeči - vypráví příběhy - vede osobní rozhovor - vyjadřuje otázku, prosbu a doporučení v nepřímé řeči - pojmenuje základní sociální problémy, definuje příčiny, následky, navrhne řešení	Jazykové prostředky: - přídavná jména a příslovce - trpný rod v různých časech - podmínkové věty 1+2+3 - práci věty - have/get something done - nepřímá tvrzení - nepřímé otázky - nepřímý rozkaz a žádost Tematické okruhy: - problémy a ochrana životního prostředí - moje rodina a vztahy - známé osobnosti - peníze a finance - škola, vzdělávání - práce, zaměstnání - zdravý životní styl - jídlo a nápoje, vaření - společnost - dovolená, prázdniny - sport, vybavení - moderní přístroje a technologie - příroda - film, TV - kriminalita, zločinnost	- testy - ústní zkoušení - skupinová práce - překlad - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace - slohová práce - popis	OvDS - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu - generační problémy - sociální problémy – drogy atd. CaZP - ekologické chování v každodenním životě - moderní životní styl CaSP - věda a technika - osobnost sociálního pracovníka - zápis z praxe CaDS - vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem - četba zjednodušených pohádek na internetu - posílání úkolů mailem

5.3. Matematika

Charakteristika předmětu

Výuka matematiky na střední odborné škole rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost studentů a schopnost geometrického vhledu. Osvojené matematické pojmy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost a napomáhají žákům k prožitku celistvosti. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhadovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách).

V rámci výuky matematiky jsou integrována průřezová témata – Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce. Témata prochází předmětem a není na ně vyčleněna specifická doba.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Výuka překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během studia škola nabízí netradiční aktivity, např. matematickou olympiádu, olympiádu v sudoku či hraní strategických deskových her v rámci projektových dnů. Žáci získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a výukové praxe.

Předmět matematika se vyučuje v 1. - 4. ročníku. Časová dotace (9 povinných hodin týdně) je uvedena v následující tabulce. Ve 4. ročníku je možná volba matematického semináře.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	3	3	2	1

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ (vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- učíme práci s chybou
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbu správného postupu
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

(vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika
- učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu

- sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, optimálně využívat svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce)

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, znát povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- učíme žáky mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a uvědomovat si smysl celoživotního vzdělávání
- podporujeme porozumění podstaty a principů podnikání, představu o právních, ekonomických a administrativních aspektech podnikání
- upevňujeme v žácích schopnost vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

(vedeme žáky k funkčnímu využívání matematické dovednosti v různých životních situacích)

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k aplikování znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a prostoru
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k efektivnímu aplikování matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- různými formami seznamujeme žáky číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, diagramy, tabulky, schémata apod.)

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- podněcujeme žáky učit se používat nové aplikace a AI
- vedeme žáky k využití otevřených zdrojů, zejména internetu
- budujeme komunikaci elektronickou poštou a využíváme komunikace online a offline
- seznamujeme žáky s nutností si uvědomovat a posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, kriticky přistupovat k získaným informacím a být mediálně gramotní

Matematika - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - odhaduje výsledky výpočtů, účelně používá kalkulačtor - zařadí číslo do příslušného číselného oboru - provádí základní matematické operace - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly - provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah - určuje objekty v trojúhelníku, správně užije jejich vlastnosti - při řešení úloh argumentuje a využívá poznatky o větách o podobnosti a shodnosti trojúhelníku - aplikuje poznatky o trojúhelníku v úlohách početní geometrie - řeší základní úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - určí hodnotu výrazu, nulový bod - upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - provádí operace s mnohočleny a lomenými výrazy	<u>Shrnutí a prohloubení základních poznatků z algebry</u> - operace s čísly a číselnými obory - mocniny a odmocniny - procenta, poměr, úměra - absolutní hodnota čísla <u>Shrnutí a prohloubení základních poznatků z geometrie</u> - základní pojmy planimetrie - shodnost a podobnost trojúhelníku - Pythagorova věta - Euklidovy věty - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku <u>Algebraické výrazy</u> - algebraické výrazy - mnohočleny - lomené výrazy - výrazy s mocninami a odmocninami	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos)	- Člověk a digitální svět (práce s internetem a PC, popř. se speciálními matematickými programy) - Člověk a svět práce (statistika apod., vyhodnocení získaných informací)

- provádí operace s výrazy obsahující odmocniny a mocniny - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - využívá rovnic při řešení slovní úlohy - určuje průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - převádí jednotlivé reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	<u>Rovnice a nerovnice</u> - lineární rovnice a jejich soustavy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - kvadratické rovnice - lineární nerovnice a jejich soustavy <u>Funkce</u> - základní poznatky o funkcích - lineární funkce, nepřímá souměrnost - kvadratická funkce - úvod		
---	--	--	--

Matematika - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - řeší kvadratické rovnice a nerovnice - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy; graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - modeluje reálné závislosti pomocí elementárních funkcí - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, načrtne graf, určí vlastnosti - načrtne graf funkce logaritmické a exponenciální - načrtne graf lineárně lomené funkce - řeší úspěšně mocniny s racionálním exponentem - efektivně využívá kalkulátor - definuje zobrazení - popíše a určí shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí, otočení) a určí jejich vlastnosti - definuje stejnolehlost, určí základní vlastnosti stejnolehlosti - využije znalostí o zobrazení v jednotlivých konstrukčních úlohách	<u>Prohloubení poznatků o kvadratických rovnicích a nerovnicích</u> - kvadratická rovnice - rozklad kvadratického trojčlenu - kvadratická nerovnice <u>Prohloubení poznatků o funkcích</u> - lineárně lomená funkce - funkce rostoucí, klesající, prostá - inverzní funkce - maximum, minimum - prohloubení znalostí o kvadratické funkci - funkce logaritmická a exponenciální <u>Mocniny s racionálním exponentem</u> - druhá odmocnina - věta o n-té odmocnině - mocniny s racionálním exponentem <u>Planimetrie</u> - geometrické zobrazení - shodná zobrazení - stejnolehlost	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos)	

- vysvětlí posloupnosti jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - rozliší geometrickou a aritmetickou posloupnost - využije poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích - řeší úlohy finanční matematiky	<u>Posloupnosti a finanční matematika</u> - základní poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - využití posloupností při řešení úloh z praxe, finanční matematika (úrokování)		
---	---	--	--

Matematika - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá pojem úhel, stupňová a oblouková míra - definuje geometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - definuje goniometrické funkce na daných intervalech, načrtne graf, určí základní vlastnosti - řeší praktické úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - řeší praktické úlohy s užitím trigonometrie obecného trojúhelníku - rozpozná jednotlivé kombinatorické skupiny a využije je v reálných situacích - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - s porozuměním využívá pojmy náhodný jev, opačný jev, jistý jev - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - vysvětlí základní pojmy ze statistiky - vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji - určí vzájemnou polohu bodů, přímek, rovin	<u>Goniometrické funkce</u> - stupňová míra, oblouková míra - goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - goniometrické funkce – graf, vlastnosti <u>Trigonometrie</u> - trigonometrický vzorec pro obsah trojúhelníku - sinová, kosinová věta - užití v praktických příkladech <u>Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika</u> - základní poznatky z kombinatoriky a pravděpodobnosti - kombinatorické skupiny (variace, permutace, kombinace) - faktoriál, kombinační číslo - základní poznatky ze statistiky <u>Stereometrie</u> - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos)	

Matematika - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje jednotlivá tělesa a vypočítá objem a povrch (krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec a kužel, komolý jehlan a kužel, koule) - využije poznatků o tělesech v praktických úlohách - provádí operace s vektory (sčítání, násobení vektoru reálným číslem, skalární součin) - užívá analytická vyjádření přímky a kružnice	<u>Stereometrie</u> - tělesa (objem a povrch) <u>Analytická geometrie</u> - vektory - přímka a její analytické vyjádření - kružnice	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos)	

5.4. Občanská nauka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obecným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí. Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět občanská nauka vychází z občanské výchovy, v rámci společenskovedního vzdělávání. Občanská nauka je povinným vyučovacím předmětem v 3.- 4. ročníku SOŠ.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	2	2

Výuka navazuje na všeobecně vzdělávací předměty, kde si žáci osvojili základy komunikace, mravní normy a hodnotový systém společnosti, překračuje rámec tohoto předmětu, aby žák mohl lépe rozvíjet svoje odborné znalosti v této vzdělávací disciplíně.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků,
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí,
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami,
- formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci.

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí pracovat s textem,
- porozumí mluvenému projevu,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- tvořivě zasahuje do prostředí, které žáky obklopuje,
- učí je vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmu, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je připravován.

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému,
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- podílí se na rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jeho hodnotný partnerský i profesní život.

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se diskusí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, utváří slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům.

OBČASNÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- učí respektu k lidskému životu
- učí prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity, připravenosti tuto identitu chránit
- učí utváření slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- jedná zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vytváří odpovědný přístup žáků k plnění povinností a respektování stanovených pravidel,
- rozvíjí dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných,
- rozvíjí chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost seberealizace.

Žák:

- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- učí se pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- učí rozvoji komunikativních dovedností,
- učí aktivnímu a tvořivému postoji k řešení problémů a hledání jejich různých řešení.

Žák:

- umí pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií a AI
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občanská nauka – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus, pozdně moderní společnost - popíše co je hmotná kultura, duchovní kultura - popíše současnou českou společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úlohu, sociální nerovnost a chudobu v současné společnosti - definuje majetek - zjistí možnosti nabývání majetku a vyloží možnosti rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny - vysvětlí význam rozpočtu domácnosti a zodpovědné hospodaření v rodině - navrhne řešení krizových finančních situací, sociální, zajištění občanů - popíše rasy, etnika, národy a národnosti,	Společnost, společnost tradiční a moderní, význam vědy a umění - sociologie jako věda - předmět sociologie - metody sociologie - sociologický průzkum - kultura - socializace - sociální deviace - sociální vztahy - sociální skupiny - současné problémy společenského života	T, Ú, R, PR, ŘR, PP	PT - Občan v demokratické společnosti

majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití- migrace, migranti, azyľanti - objasní postavení mužů a žen, genderové problémy - vysvětlí pojmy víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran - objasní základní hodnoty a principy demokracie - popíše na příkladech lidská práva a jejich obhajování - vysvětlí funkci veřejného ochránce práv a práv dětí - zhodnotí svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - vysvětlí pojmy politika, politické ideologie, politické strany, volební systémy a volby, politický radikalismus a extremismus - popíše současnou českou extremistickou scénu	Člověk jako občan - stát a národ - pojem státu - vznik státu - politika a politické subjekty - principy demokracie - kontrola státní moci - volby - občanská společnost		
---	--	--	--

- objasní funkci státu na počátku 21. století, postavení českého státu - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanské ctností potřebné pro demokracii a multikulturní soužití			
--	--	--	--

Občanská nauka – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - objasní rozdíly mezi největšími světovými náboženstvími - rozliší hlavní symboly křesťanství, judaismu, islámu, buddhismu a hinduismu - vysvětlí komunikační proces a pojem masová komunikace - rozliší typy komunikace mezi lidmi - vysvětlí podstatu mediálního obsahu - umí pracovat s mediálními žánry - objasní funkci reklamy a vliv médií - dovede pracovat s informací, ověřuje si informace a rozpoznává fake-news - vysvětlí vliv a důsledky používání AI při tvorbě mediálního obsahu - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	Soudobý svět - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství Mediální výchova - komunikace a masová komunikace, mediální obsahy a jejich žánry, média a funkce médií, reklama, vliv médií, propaganda, svět fake-news a dezinformací, využívání AI Člověk a svět (praktická filozofie) - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	T, Ú, R, PP, ŘR	Občan v demokratické společnosti

5.5. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je začleněn do oblasti Společenskovední vzdělávání. Obecným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými,
- vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity cítit identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti. Rozšiřuje a upevňuje poznatky o vývoji činností a myšlení člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je dosažení vyššího stupně historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, jevů a vztahů mezi nimi, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny od 19. století až do konce 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje

zřetel k základním hodnotám evropské civilizace a jejich kořenů (antické dědictví, křesťanství, rozvoj plurality, demokracie a parlamentarismu). Vědomí těchto hodnot je nutnou přípravou žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii. Důležité je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují studentům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Studenti jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím národních dějin, dějin širších regionů i dějin místních.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis patří do společenskovední oblasti vzdělávání – člověk v dějinách, přičemž je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Dějepis navazuje na znalosti a dovednosti, které studenti získali v 6. – 9. ročníku základní školy a vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci v 1. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	2	0	0

Výuka je zaměřena na prohloubení znalostí žáků, získaných na základních školách, a to především v období od konce 19. a v průběhu 20. století. Současně překračuje rámec jediného předmětu, dotýká se vlastně všech předmětů, protože se zabývá vývojem jakéhokoliv konání člověka. Každému vyučovacímu předmětu tedy pomáhá poznat vlastní minulost a vývoj a zařadit ho do kontextu s jinými předměty a činnostmi.

K preferovaným organizačním formám výuky patří exkurze. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů především v Evropě, ale i dalších kulturních společenstvích, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k všelidským hodnotám, především ale k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času i historického prostoru
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku, hledání kořenů současných společenských jevů v minulosti
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí, vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizích jazyků a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- podporuje rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa.
- učí studenty různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, z historických pramenů a na internetu.
- podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- učí studenty správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, motivuje k učení. Při hodnocení používá spíše prvky pozitivní motivace.
- jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním ve svém oboru rozšiřuje svůj pedagogický obzor a snaží se badatelskou činností shromáždit a veřejně prezentovat nové poznatky ve svém oboru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- učí studenty rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- učí studenty při řešení problémů uplatňovat vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- učí studenty základům logického vyvozování a předvídání důsledků z analýzy historických faktů.
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- učí studenty vytvářet hypotézy, navrhnout postupné kroky, zvažovat využití různých postupů při řešení problémů.
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.
- průběžně monitoruje, jak studenti řešení problémů prakticky zvládají.
- jde příkladem - učí se lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění a prezentovat svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
- klade důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu.
- vede studenty k tomu, aby s porozuměním používali odborného jazyka.
- vede studenty k porozumění sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci atd.
- ve výuce podporuje používání cizích jazyků a moderních informačních technologií.
- vede studenty k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel chování na školních a mimoškolních akcích.
- jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty, veřejně prezentuje své (např. regionální historické) výzkumy.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- vede studenty k reálnému posuzování svých fyzických i duševních možností, ke schopnosti sebereflexe.
- učí studenty stanovit si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- učí studenty pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- učí studenty odhadovat důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho korigovat.
- vede studenty k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ve výuce podporuje výchovu dětí.
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině.
- učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- jde příkladem tím, že podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.
- respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- vede studenty k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.
- vede studenty k posuzování událostí a vývoje veřejného života, ke sledování, co se děje v jejich bydlišti a okolí, učí je zaujímat a obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- učí studenty informovaně zvažovat vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhodovat se a jednat vyváženě.
- učí studenty promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupovat zodpovědně a tvořivě, hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování a spoluvytvářet podmínky pro jejich naplňování.
- vede studenty k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- učí studenty uvažovat o chodu společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, vede je k takovému rozhodování a jednání, aby neohrožovali a nepoškozovali přírodu a životní prostředí ani kulturní a materiální výtvořiny minulosti, ale aby je sami aktivně chránili.
- vytváří a upevňuje v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím, vede je ke spoluvytváření tohoto bohatství.
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků a taktéž netoleruje nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- učí studenty chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytnout ostatním pomoc.
- důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích.
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření.
- jde příkladem v plnění svých povinností.
- respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
- chová se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje a vyžaduje, aby se oni chovali k němu.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vede studenty k pozitivnímu vztahu k práci.
- vede studenty cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovat o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.
- vede studenty k rozvíjení svého osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.
- učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- vede studenty k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály atd., podporuje používání cizích jazyků.
- vede studenty k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit.

- seznamuje studenty se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování.
- mění pracovní podmínky, studenty vede k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- učí studenty usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.
- seznamujeme studenty s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- učí posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- učí studenty chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.
- jde příkladem, příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku).
- prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oborech dějepis, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- důsledně dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a k témuž vede i studenty.
- svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- vede studenty k vyhledávání, analyzování a kritickému hodnocení historických informací z digitálních archivů, databází a online pramenů a užívání AI.
- vede studenty k využívání digitálních nástrojů k tvorbě prezentací, časových os, map nebo infografik,
- učí studenty rozpoznávat manipulativní a propagandistické prvky v historických textech.
- vede studenty k dodržování pravidel práce s autorskými právy a citacemi.

Dějepis – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - vysvětlí, jak se hledaly koncem 19. století odpovědi na řešení sociálních otázek, provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí vzestup jednotlivých velmocí a jejich imperiální politiku, nástup Ruska mezi velmoci - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA - zhodnotí vzájemné střetávání velmocí, porovná diplomatické a vojenské úsilí a vznik bloků před 1. světovou válkou - porovná změny v životním stylu, změny technické a sociální na přelomu století - zhodnotí kvalitativní i kvantitativní nárůst vzdělanosti a umění přelomu 19. a 20. stol. - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - vysvětlí příčiny revoluce v Rusku, bolševickou ideologii - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - rozliší politické směry v ČSR, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní	Úvod do dějepisu Člověk v dějinách (dějepis) - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí koncem 19. století, - nástup Ruska jako evropské velmoci, - USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoqe“ přelomu 19. a 20. století Moderní doba I – situace v letech 1914 -19 45 - první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DF	PT: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Environmentální výchova Mediální výchova

postavení - vysvětlí nárůst poválečné revoluční vlny, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize, porovná různé cesty řešení krize (USA, německý fašismus, vlády Lidové fronty atd.) - na příkladech zhodnotí postoje umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - uvede sled hlavních válečných událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky 2. světové války - popíše život v protektorátu, zhodnotí organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků a letců - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - objasní komunistický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - zdokumentuje a porovná vnitřní situaci Maďarska 1956 a Československa 1968 - porovnává konflikty ve světě po 2. světové válce (Blízký východ), vznik státu Izrael - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - seznámí se s pojmem „perestrojka“ a objasní snahu o změnu systému, přiblíží pád komunistických režimů	- Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředek vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj Moderní doba II. – soudobé dějiny - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě		PT : Člověk a svět práce Práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací. <i>Vyhledávání informací o příčinách a důsledcích světové hospodářské krize v evropském a světovém měřítku s přesahem do politického vývoje 30. let</i>
---	--	--	--

- objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - zachytí proces evropské integrace a jeho význam, posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti, - umí posoudit vznik konfliktů ve světě, všímá si jejich důsledků a nebezpečí z toho vyplývajících, - sleduje tisk, televizi atd. a vyhledává informace	- pád komunistických režimů a jeho důsledky, - sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti (náboženské konflikty, ohniska napětí – Blízký východ, Střední východ, Korejský poloostrov, východní Ukrajina, severní a střední Afrika a jejich důsledky) - uprchlická krize v Evropě - nebezpečí terorismu		
			PT: Člověk a životní prostředí
			PT: Občan v demokratické společnosti <i>Žijeme v Evropě nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Evropě u probíraných tematických celků</i>
			PT: Člověk a digitální svět <i>Mediální produkty a jejich význam pro společnost</i>

5.6. Kulturní dějiny

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Kulturní dějiny** je součástí vzdělávací oblasti Společenskovední vzdělávání, jejímž posláním je připravit žáky na aktivní, odpovědný a kompetentní život v demokratické společnosti. Předmět vede žáky k porozumění tomu, jak se historické události, ideje a společenské procesy promítaly do kultury jednotlivých epoch a jak tyto kulturní projevy formují evropskou identitu i současný svět.

Výuka směřuje k rozvoji hodnotové orientace žáků, aby jednali eticky, uvážlivě, zodpovědně a s ohledem na veřejný zájem. Pěstuje jejich historické vědomí, kritické myšlení a schopnost rozpoznávat manipulaci, podporuje vnímání vlastní identity a učí žáky lépe chápat společnost, v níž žijí.

Součástí předmětu jsou také praktické aktivity – příprava návrhu exkurze, organizace přednášky, besed či tematických projektů, které rozvíjejí aktivní vztah žáků ke kulturnímu dědictví.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali využívat společenskovední vědomosti a dovednosti v každodenním životě, při komunikaci s lidmi i institucemi, v situacích spojených s jejich občanskými právy a povinnostmi a při etickém či hodnotovém rozhodování;
- získávali, analyzovali a kriticky hodnotili informace z různých verbálních, ikonických i audiovizuálních zdrojů – z textů, obrazů, map, architektonických památek i filmových zpracování historických témat;
- formulovali své názory věcně, promyšleně a argumentačně podloženě, dokázali je obhájit v diskusi a debatovat o společenských, kulturních, politických i etických otázkách;
- rozvíjeli schopnost chápat souvislosti mezi historickým vývojem a kulturními projevy, orientovali se v evropské kulturní tradici a uvědomovali si její význam pro přítomnost.

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- Úcta k člověku a jeho důstojnosti – respekt k právům a svobodám každého jednotlivce.
- Respekt k odlišnostem – tolerance, porozumění a otevřenost vůči lidem s jinými názory, kulturami či způsoby života.
- Odpovědnost za vlastní jednání – vědomí následků svých činů a rozhodování s ohledem na druhé.
- Aktivní občanství – ochota zapojovat se do veřejného života, zajímat se o aktuální dění a pečovat o demokratické prostředí.
- Historické vědomí – schopnost vnímat historické kořeny současných jevů a vážit si kulturního a národního dědictví.
- Estetické a kulturní cítění – schopnost vnímat a oceňovat umělecké i kulturní hodnoty napříč epochami.
- Odpovědný vztah k přírodě a prostředí – pochopení historických souvislostí vztahu člověka a přírody, úcta k udržitelnému způsobu života.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba

vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti. Ačkoliv předmět pokrývá široké časové období od antiky po moderní dobu, důraz je kladen zejména na 19. a 20. století, kdy vznikla většina kulturních, estetických, společenských a politických fenoménů, které ovlivňují dnešní svět.

Významnou součástí výuky je rozvoj časových a prostorových představ, které žákům umožňují přesněji chápat vznik uměleckých směrů, kulturních jevů i společenských proměn. Stejně důležitá je schopnost empatie vůči minulým generacím, která pomáhá studentům vnímat kulturu jednotlivých epoch jako autentický projev života tehdejších lidí.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali, že kultura – stejně jako historie – není uzavřenou kapitolou ani pouhým souborem statických faktů. Předmět rozvíjí dovednost klást otázky, interpretovat kulturní jevy jako výsledek dialogu minulosti se současností a přemýšlet o tom, jak historické zkušenosti ovlivňují dnešní svět a jeho budoucí podobu.

Obecné historické a kulturní problémy jsou ve výuce konkretizovány prostřednictvím českého kulturního prostředí, evropských regionů i místních dějin a památek, čímž žáci získávají hlubší osobní vztah ke kulturnímu dědictví a rozvíjejí schopnost aktivně ho chránit a interpretovat.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět **Kulturní dějiny** je součástí společenskovědní oblasti vzdělávání – člověk v dějinách a kultuře. Nejde v něm především o hromadění izolovaných teoretických poznatků, ale o přípravu žáků pro praktický život, kritické myšlení a celoživotní kulturní orientaci. Výuka usiluje o to, aby studenti dokázali chápat kulturní dědictví jako živý odkaz minulých generací a dokázali se v něm orientovat i v moderním světě.

K této přípravě jsou nezbytné vybrané vědomosti a dovednosti z oblasti dějin umění, kulturní historie a společenského vývoje, které slouží jako prostředek ke kultivaci kulturního a historického vědomí žáků. Důraz je kladen zejména na porozumění kulturním proměnám 19. a 20. století, kdy vznikla většina estetických, společenských a hodnotových proudů ovlivňujících dnešní život.

Předmět dále přispívá ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků tím, že propojuje kulturní jevy s historickým a společenským kontextem. Studenti tak získávají lepší orientaci v tom, jak se společenské změny odrážejí v architektuře, výtvarném umění, hudbě, literatuře či každodenní kultuře různých epoch.

Předmět **Kulturní dějiny** se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci v 2. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	2	0

Výuka předmětu **Kulturní dějiny** směřuje k

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů především v Evropě, ale i dalších kulturních společenstvích, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k všelidským hodnotám, především ale k evropské kultuře
- vytvoření představy historického času i historického prostoru

- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku, hledání kořenů současných společenských jevů v minulosti
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí, vytvoření občanského a právního vědomí s důrazem na lidská práva
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské soudržnosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizích jazyků a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací – žák dokáže aktivně získávat informace z různých zdrojů a samostatně je analyzovat.
- učí je reflexi vlastního učení – žák dokáže hodnotit své poznatky, postupy a metody učení, rozpoznávat své silné a slabé stránky a cíleně je rozvíjet.
- motivuje je k celoživotnímu vzdělávání – žák si uvědomuje význam historického a kulturního poznání pro osobní rozvoj a aktivně si doplňuje znalosti mimo vyučování.
- učí je kreativnímu myšlení – žák je schopen hledat nové způsoby interpretace historických a kulturních jevů, vytvářet vlastní závěry a hypotézy.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- učí žáka analyzovat a identifikovat problémy – žák dokáže rozpoznat historické, kulturní či etické problémy a porozumět jejich příčinám a souvislostem.
- vede žáka k hledání alternativ – žák umí navrhnout možné způsoby řešení problémů, zvážit jejich výhody a nevýhody a vybrat optimální postup.
- učí žáka aplikovat historické zkušenosti – žák dokáže využít poznatky z minulosti k řešení problémů současnosti a prevenci chyb či konfliktů.
- vede žáka ke kritické diskusi a spolupráci při řešení problémů – žák dokáže diskutovat o řešení problému, zohlednit argumenty ostatních a účinně spolupracovat v týmu.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- Schopnost jasně a srozumitelně vyjadřovat myšlenky - žák dokáže formulovat své názory, závěry a interpretace kulturních a historických jevů srozumitelně, logicky a věcně správně, jak ústně, tak písemně.
- Argumentace a obhajoba vlastního stanoviska - žák umí své názory podložit historickými fakty, kulturními souvislostmi a logickými argumenty a účinně je obhajovat v diskusi nebo debatě.
- Porozumění a interpretace kulturních a historických sdělení - žák dokáže číst, analyzovat a interpretovat různé typy textů (literární, historické, odborné), ikonické zdroje (obrazy, fotografie, mapy) a audiovizuální materiály.
- Aktivní naslouchání a respekt k odlišným názorům - žák umí naslouchat argumentům ostatních, rozpoznat různé perspektivy a reagovat konstruktivně a s respektem.
- Prezentace výsledků a spolupráce - žák je schopen samostatně i týmově připravit prezentaci, projekt nebo výstup, strukturovaně přednést informace publiku a vést diskusi o kulturních či historických tématech.
- Používání odborné terminologie - žák ovládá základní historické, kulturní a umělecké termíny, které dokáže správně používat při komunikaci o kulturních jevech a historických procesech.
- Komunikace prostřednictvím moderních médií a technologií - žák dokáže efektivně prezentovat informace a výsledky práce za použití digitálních nástrojů, multimediálních prezentací či internetových zdrojů, přičemž kriticky hodnotí informace z různých mediálních kanálů.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- Sebepoznání a sebereflexe – žák dokáže hodnotit své znalosti, dovednosti a postoje k historickým a kulturním jevům, uvědomuje si své silné a slabé stránky.
- Seberegulace a vlastní motivace – žák dokáže plánovat a organizovat vlastní učení, stanovovat si cíle a vytrvale na nich pracovat, včetně celoživotního rozvoje kulturní a historické gramotnosti.
- Kreativita a inovativní myšlení – žák hledá nové způsoby interpretace kulturních a historických jevů a samostatně vytváří vlastní projekty či závěry.
- Zodpovědnost za vlastní jednání – žák chápe důsledky svého chování v kulturních, historických a společenských souvislostech a jedná uvážlivě.
- Spolupráce a týmová práce – žák umí efektivně pracovat ve skupině při řešení kulturních či historických úkolů, respektuje názory ostatních a aktivně přispívá k dosažení společného cíle.
- Respekt k odlišnostem – žák dokáže přijímat a hodnotit různé pohledy, kulturní tradice a historické zkušenosti ostatních, vyhýbá se stereotypům a předsudkům.
- Empatie a sociální citlivost – žák dokáže vcítit se do situace a hodnot lidí z různých historických období a kulturních prostředí, chápe jejich motivace a dilemata.
- Konfliktní a komunikační dovednosti – žák umí konstruktivně řešit konflikty, respektovat pravidla diskuse a vyjednávat řešení problémů ve skupině.
- Občanská a kulturní zodpovědnost – žák chápe význam kulturního dědictví pro komunitu a společnost, aktivně se podílí na jeho ochraně a šíření.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- Úcta k právům a povinnostem občana – žák chápe význam demokratických principů, právního řádu a pravidel občanského soužití.

- Aktivní občanství – žák se zapojuje do komunitních a kulturních aktivit, dbá na veřejný zájem a respektuje odlišné názory.
- Respekt k pluralitě a demokracii – žák chápe hodnotu různých názorů, podporuje dialog a konstruktivní řešení konfliktů.
- Historické uvědomění pro občanský život – žák dokáže spojit zkušenosti minulosti s pochopením současných společenských a politických procesů.
- Odmítání extremismu a manipulace – žák kriticky hodnotí mediální a politická sdělení a dokáže odlišit manipulaci od objektivních informací.
- Vnímání a ocenění kulturního dědictví – žák chápe význam kulturních památek, uměleckých děl a tradic jako součást identity národa i Evropy.
- Schopnost interpretace kulturních jevů – žák dokáže analyzovat umělecká díla, literaturu, hudbu, architekturu a spojovat je s historickým kontextem.
- Úcta k odlišným kulturám – žák respektuje kulturní rozmanitost, tradice a hodnoty jiných národů a období.
- Kreativní zapojení do kultury – žák dokáže využít znalosti o kultuře při projektech, exkurzích, výstavách, besedách či vlastních tvůrčích aktivitách.
- Schopnost reflexe kulturních a historických souvislostí – žák chápe, že kultura není izolovaná, ale je odrazem historických procesů, společenských změn a hodnot.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- Organizační a plánovací dovednosti - žák dokáže samostatně i ve skupině plánovat a organizovat kulturní projekty, exkurze, přednášky či besedy.
- Práce s historickými a kulturními zdroji - žák umí vyhledávat, třídit, analyzovat a kriticky hodnotit textové, obrazové, materiální i audiovizuální prameny.
- Praktická aplikace poznatků - žák dokáže využít získané znalosti o dějinách a kultuře při praktických činnostech, např. při tvorbě projektů, prezentací, výstav, dramatizací či modelových situací.
- Technické a digitální dovednosti - žák umí efektivně využívat informační a komunikační technologie při zpracování kulturních a historických informací, přípravě prezentací či multimediálních projektů.
- Spolupráce při týmové práci - žák dokáže efektivně rozdělit úkoly ve skupině, koordinovat práci s ostatními a přispět k dosažení společného cíle.
- Řešení praktických problémů - žák dokáže identifikovat problémy v rámci projektů nebo kulturních aktivit, navrhnout řešení a aplikovat je v praxi.
- Samostatnost a zodpovědnost při práci - žák dokáže pracovat samostatně, dodržovat termíny a postupy a nést odpovědnost za kvalitu a správnost výsledků své práce.
- Kreativní a inovativní přístup k úkolům - žák dokáže navrhnout nové způsoby prezentace kulturních či historických témat a hledat originální řešení při realizaci projektů.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- Vyhledávání a hodnocení informací – žák dokáže efektivně vyhledávat historické a kulturní informace na internetu, ověřovat jejich věrohodnost a kriticky hodnotit zdroje.
- Práce s digitálními médii a nástroji – žák umí využívat různé digitální nástroje pro zpracování a prezentaci kulturních a historických informací (prezentace, digitální mapy, infografiky, multimediální projekty).
- Digitální komunikace a spolupráce – žák dokáže komunikovat a spolupracovat online, sdílet informace, diskutovat a koordinovat úkoly ve virtuálních týmech.

- Tvorba digitálního obsahu – žák umí vytvářet digitální produkty, jako jsou prezentace, videa, digitální výstavy, blogy či webové stránky zaměřené na kulturní a historická témata.
- Bezpečnost a etika v digitálním prostředí – žák chápe zásady bezpečného chování online, ochrany osobních údajů a autorských práv při používání digitálních médií a kulturních zdrojů.
- Kritické myšlení při digitální práci – žák dokáže rozlišovat mezi relevantními a manipulačními informacemi, analyzovat digitální obsah a používat jej pro podporu vlastních argumentů a prezentací.
- Integrace digitálních nástrojů do kulturních projektů – žák umí efektivně kombinovat digitální nástroje s tradičními formami práce (exkurze, besedy, prezentace) a přispět tak ke kvalitnímu výsledku projektů.

Kulturní dějiny – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - zná nejvýznamnější antické vědce a filosofy, vysvětlí pojmy z politiky, které se užívají dodnes (aristokracie, demokracie, vetovat atd.), - umí vyhledat informace v různých pramenech - pozná odlišnost řeckého a římského umění (stavitelství, sochařství, malířství) - vysvětlí jeho vliv na další kulturní vývoj, zjistí, kde v našem regionu se můžeme setkat s antickým uměním - dokáže charakterizovat hebrejské (židovské) náboženství a kulturu a jejich vliv na křesťanskou evropskou kulturu, promyslí odraz Starého a Nového zákona v etice, literatuře, sochařství, malířství, hudbě apod., vyhledá příklady uměleckých děl s touto tematikou - vysvětlí fungování raně středověké (zemědělské) společnosti v Evropě a Čechách, - zhodnotí odraz doby v románském umění s důrazem na románské památky v Čechách (znaky slohu, stavby atd.), přihlédnutí i k regionu, role křesťanství v kultuře a umění - objasní vznik měst a městské společnosti v rámci vrcholného středověku, charakterizuje gotickou kulturu v době Přemyslovců, Lucemburků, popíše znaky gotiky, vyhledá významné architektonické památky (chrámy, kláštery, hrady, městská opevnění), malířství (fresky, deskové malířství, knižní, na skle atd.), sochařství apod., - vysvětlí rysy křesťanské kultury	Odraz antických dějin v myšlení – antická věda, filosofie, politika Odkaz antického umění (stavitelství, sochařství, malířství), jeho vliv na další kulturní vývoj Hebrejské (židovské) náboženství a kultura a jejich vliv na křesťanskou evropskou kulturu Raný středověk v Evropě a Čechách, zemědělská feudální společnost a odraz doby v románském umění Vrcholný středověk v Evropě a u nás, vznik městské společnosti v rámci feudální, gotická Kultura Pozdní gotika za Jagellonců, příklady památek, odraz dějin v hudbě (husitské písně atd.) Počátky novověku v Evropě a v Čechách, růst role měšťanů a jejich pohled na svět – vznik renesance Vývoj v Evropě a Čechách po třicetileté válce, vznik absolutistických monarchií, odraz doby v kultuře a umění, vznik baroka Rozvoj kapitalismu v západní Evropě a jeho počátky ve střední Evropě, osvícenské myšlení	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DF	PT: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Environmentální výchova Mediální výchova

- porovná pozdní gotiku za Jagellonců s vrcholnou za Karla IV.. uveďte příklady památek, odraz dějin v hudbě (husitské písně – např. Kdož sú Boží bojovníci, vánoční píseň Narodil se Kristus Pán atd.) - popíše počátky novověku v Evropě a v Čechách, zdůrazní růst role měšťanů a jejich - pohled na svět – vznik humanismu a renesance, ukáže vliv římské antiky na renesanční architekturu a výtvarné umění, zdůrazní znaky renesančního slohu, - vyhledá příklady památek (památkové rezervace, radnice, zámky atd.), přiblíží renesanční malířství a sochařství a jejich znaky, nové náměty v umění atd. - objasní vývoj v Evropě a Čechách po třicetileté válce, zdůvodní vznik absolutistických monarchií, porovná rozvoj kapitalismu v západní Evropě, ale zároveň upevnění feudalismu ve střední Evropě a Čechách, zachytí odraz doby v kultuře a umění, - vysvětlí vznik baroka a jeho projevy v myšlení, architektuře, sochařství, malířství a hudbě (např. Michna z Otradovic a jeho mariánská hudba) - posoudí rozvoj kapitalismu v západní Evropě a jeho počátky ve střední Evropě, osvícenské myšlení a odraz doby v kultuře klasicismu a empiru, připomene klasicismu jako posledního universálního slohu, projevujícího se naposled ve všech sférách umění (stavitelství, výtvarné umění, hudba, literatura atd.) - zhodnotí 19. století, napoleonské války, přiblíží rozvoj průmyslové revoluce, vysvětlí vznik romantismu jako reakci na osvícenství,	a odraz doby v kultuře klasicismu a empiru 19. století, napoleonské války, rozvoj průmyslové revoluce, vznik romantismu, novogotika a další novoslohy, nové umělecké směry v malířství a sochařství, secese Průběžně sestavení návrhu exkurze, zorganizování přednášky, besedy a soutěží atd.		PT: Občan v demokratické společnosti Žijeme v Evropě <i>nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Evropě u probíraných tematických celků</i> PT: Člověk a digitální svět <i>Mediální produkty a jejich význam pro společnost</i>
---	---	--	---

v architektuře novogotiku, vyhledá nové kulturní směry v jednotlivých druzích kultury (realismus, novorenesance, impresionismus, secese, moderní směry apod. apod. - průběžně během roku dokáže sestavit návrh exkurze, zorganizovat přednášky a besedy, soutěže apod. pro budoucí klienty			
--	--	--	--

5.8. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* je součástí vzdělávacích oblastí *Člověk a příroda* a *Člověk a společnost* z RVP. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru *Geografie* a integruje obsah vzdělávacího oboru *Geologie* a i části vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie*. Rovněž integruje tématické okruhy průřezových témat *Environmentální výchova*, *Multikulturní výchova* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* z RVP. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Je jedním z předmětů, který studentům umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně a písemně interpretovat. Učí studenty rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje rozhled studentů uvedením do hlavních přírodních a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místním regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje studentům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí. Zeměpis, pohybující se na rozhraní přírodních a společenských věd, má možnost sledovat interakci mezi přírodou a lidskou společností.

Časové vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1	0	0	0

Organizační vymezení předmětu

Výuka *Zeměpisu* probíhá neděleně v multimediální zeměpisné učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zpravidla kmenových učebnách.

K preferovaným formám výuky patří praktické činnosti s mapami a zeměpisnými daty, prezentace, referáty, tematická videa a skupinové projekty.

Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, výukové pořady a zeměpisné exkurze realizované i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ

(vést studenty k odpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání)

Učitel:

- vytváří a rozvíjí zájem studentů o poznávání svého regionu, své vlasti a cizích zemí
- zadává studentům úlohy, referáty či anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě musí vyhledávat, zpracovávat, třídit a používat potřebné informace z širších informačních zdrojů - map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize
- učí studenty plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- učí studenty zpracovávat informace z hlediska důležitosti
- podporuje využívání cizího jazyka a mediální techniky

- umožňuje studentům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- snaží se studenty motivovat k učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a učí studenty je řešit
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporuje originální způsoby řešení, samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- učí studenty chápat jevy v souvislostech, vyvozovat, zobecňovat
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- na zeměpisné vycházce či exkurzi předkládá studentům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

(vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

Učitel:

- vede studenty k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí studenty prezentovat své myšlenky, názory a práce
- klade důraz na kulturní úroveň mluveného i psaného projevu
- podporuje konstruktivní kritiku i sebekritiku při hodnocení
- podporuje přátelskou komunikaci mezi studenty a vyučujícím a mezi studenty navzájem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých)

Učitel:

- vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálního řešení problému
- podporuje práci ve skupinách, týmech a učí studenty zastávat v těchto týmech různé role
- upevňuje ve studentech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- učí studenty hodnotit práci skupiny, práci svou i práci ostatních členů skupiny
- netoleruje případné projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

(vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích)

Učitel:

- vede studenty k poznání možnosti praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vede studenty k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti
- vytváří a upevňuje ve studentech pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím
- vede studenty k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování studentů
- netoleruje nekolegiální chování a odmítnutí požadované pomoci

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI

Učitel:

- vede studenty k rozvíjení jejich osobního i odborného potenciálu
- podporuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost studentů
- vede studenty ke kritickému hodnocení dosažených výsledků

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- vede studenty k vyhledávání, analyzování a kritickému hodnocení informací z různých map, databází a online zdroj a užívání AI.
- vede studenty k využívání digitálních nástrojů k tvorbě prezentací, map nebo infografik,
- učí studenty rozpoznávat manipulativní informace.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru geografie

PRÁCE S MAPOU, EVROPA A ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

Téma: Práce s mapou

Výstup: Žák se orientuje na mapě, umí najít státy, hlavní města, orientační body. Rozumí tematickým mapám. Žák umí aplikovat znalosti v dalších geografických a mezipředmětových tématech.

Téma: Česká republika – povrch, správní členění

Výstup: Žák popíše základní fyzické a politické členění ČR, zná krajská města.

Téma: Evropa – státy a hlavní města

Výstup: Žák určí státy Evropy, jejich hlavní města a polohu na mapě.

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Téma: Demografie

Výstup: Žák vysvětlí základní pojmy (porodnost, úmrtnost, věková pyramida), interpretuje jednoduché demografické grafy.

Téma: Migrace

Výstup: Žák rozliší druhy migrace (dobrovolná, nucená), uvede příklady z historie a současnosti.

Téma: Náboženství

Výstup: Žák popíše hlavní světová náboženství, jejich rozšíření a vliv na společnost.

Téma: Urbanizace

Výstup: Žák vysvětlí proces urbanizace a jeho dopady na životní prostředí a společnost.

Téma: Nezaměstnanost

Výstup: Žák vysvětlí příčiny nezaměstnanosti, rozliší druhy nezaměstnanosti, chápe její sociální dopady.

Téma: Pracovní sektory

Výstup: Žák zná základní sektory hospodářství (primární, sekundární, terciární, kvartérní) a uvede jejich příklady.

ZEMSKÉ SFÉRY, GLOBÁLNÍ PROBLÉMY

Očekávané výstupy

Žák vysvětlí základní ekologické pojmy (ekosystém, biodiverzita, ochrana přírody), chápe význam ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

Žák vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé zemské sféry (litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra), popíše jejich vzájemné vztahy a vliv člověka na tyto sféry.

Žák popíše hlavní globální problémy (klimatická změna, znečištění, chudoba, nerovnosti, migrace, nedostatek vody a potravin), chápe jejich propojenost a navrhuje možná řešení na úrovni jednotlivce i společnosti.

Zeměpis – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Orientace na mapě, práce s tematickými mapami, aplikace znalostí	Práce s mapou	Během celého roku se s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního či písemného zkoušení, testy, referáty a projektové úkoly.	Informatika (GIS)
Popis fyzického a politického členění ČR, znalost krajských měst	Česká republika – povrch, správní členění	V hodinách se střídají metody výkladu, skupinové práce, samostatné práce, prezentace, řízeného rozhovoru, kritického čtení, myšlenkové mapy a rozboru tematických filmů a zpráv.	
Určení států Evropy, hlavních měst, jejich poloha	Evropa – státy a hlavní města		Dějepis, cizí jazyky
Vysvětlení pojmů porodnost, úmrtnost, věková pyramida, interpretace grafů	Demografie		Matematika (statistika), občanská výchova
Rozlišení druhů migrace, příklady z historie a současnosti	Migrace		Dějepis, občanská výchova
Popis hlavních náboženství, jejich rozšíření a vliv	Náboženství		Dějepis, občanská výchova
Vysvětlení urbanizace, vliv na společnost a životní prostředí	Urbanizace		Ekologie, občanská výchova
Vysvětlení příčin a druhů nezaměstnanosti, sociální dopady	Nezaměstnanost		Občanská výchova, ekonomie
Znalost hospodářských sektorů a příkladů	Pracovní sektory		Ekonomie

Vysvětlení pojmů jako ekosystém, biodiverzita, ochrana přírody	Ekologie	Test, projekt, prezentace	Ekologie
Znalost zemských sfér, propojení s ekologickými tématy	Zemské sféry a člověk	Modely, grafické znázornění, diskuze	Ekologie, fyzika
Znalost globálních problémů a možných řešení	Globální problémy	Projekt, diskuze, argumentace	Ekologie, občanská výchova

5.8. Základy biologie a ekologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Zároveň poskytuje studentům základní informace o stavu životního prostředí, o organismech žijících zde spolu s námi a seznamuje je s nejdůležitějšími ekologickými pojmy, vztahy a jevy.

Spolupracuje s dalšími přírodovědnými předměty ve snaze naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Ukazuje žákům možnosti aktivně se zapojit do ochrany a zlepšení kvality prostředí, ve kterém žije.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně. Výuka je realizována částečně formou výkladu, studenti se na ní podílejí referáty a prezentacemi, zařazovány jsou i simulační hry a projekty.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	2	0	0

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- učíme studenty chovat se šetrně k přírodě
- zdůrazňujeme souvislosti mezi globální ekologií a každým jedincem
- učíme orientovat se v různých informačních zdrojích o ekologických tématech
- pomáháme žákům zaujímat postoje k určitým problémům
- vysvětlujeme negativní vlivy i to, že člověk může využívat přírodu bez poškození

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme studenty spolupracovat při řešení zadaných úkolů
- podporujeme jejich samostatnost a uznáváme alternativní cesty k řešení
- vyžadujeme, aby byli schopni si sami zvolit cíle a prostředky k jejich realizaci

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vedeme studenty k přesnému a srozumitelnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- učíme je využívat verbální i neverbální komunikaci
- ukazujeme i význam vyslechnutí ostatních

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- vedeme studenty k odpovědnosti a ochraně svého zdraví a životního prostředí, k pozitivnímu postoji k přírodě
- učíme je si uvědomovat poškození prostředí na celé planetě i v naší zemi a jeho důsledky
- probouzíme v nich motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti a potřebu k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- podporujeme využívání moderních technologií, výpočetní techniky a internetu
- učíme studenty pracovat přesně, pečlivě a systematicky

ODBORNÉ KOMPETENCE

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- vedeme studenty k tomu, aby zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- aby nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k užívání běžně používané digitální techniky, aplikací a služeb pro měření, jejich zpracování a vyhledávání informací a využívání AI
- učíme žáky kriticky posuzovat vyhledané informace a digitální obsah
- vedeme žáky k vytváření digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- seznamujeme žáky s novými technologiemi a jejich principy, kriticky hodnotíme jejich přínosy a rizika jejich využívání

Základy biologie a ekologie – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - uvede názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - správně zařadí základní skupiny organismů do systému a porovná je; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika	PP, PS, ppt, R	Mezipředmětové vztahy: ZN
- vysvětlí základní ekologické pojmy; - seřadí organismy podle stáří na časovou osu - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy ekosystémů, a zhodnotí vliv člověka v daném ekosystému;	Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy ekosystémů	SP, T, PTe	PT: Člověk a životní prostředí, Občan v demokratické společnosti

- na časové ose popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj a zná některé jeho zásady - vnímá odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu ze života navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	T, SP, ppt, R	Mezipředmětové vztahy: Právo
---	---	----------------------	---

5.9. Základy fyziky

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Základy fyziky patří do přírodovědného vzdělávání, které přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá dle varianty C s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání, překračuje rámec fyzikálního vzdělávání zvláště v průřezovém tématu Člověk a životní prostředí a stává se součástí všech disciplín přírodovědného vzdělávání.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1	0	0	0

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívá fyzikálních poznatků v občanském i profesním životě

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák

- umí si klást otázky o okolním světě, vyhledávat k nim relevantní na důkazech založené odpovědi
- porozumět zadání problému nebo určit jádro problému

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák

- formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák

- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- posuzuje reálně své duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žák

- si uvědomuje význam celoživotního vzdělávání

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Žák

- správně používá a převádí běžné jednotky
- provádí reálný odhad řešení dané úlohy
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění

- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák

- získává informace z otevřených zdrojů (internet) a využívá AI
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů
- je mediálně gramotný

Základy fyziky – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly působící na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech zákon zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon v praxi - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa a způsoby její změny - popíše principy tepelných motorů (zážehový, vznětový- čtyřdobý) - popíše přeměny skupenství a jejich význam v přírodě - popíše elektrické pole z hlediska působení na bodový elektrický náboj - řeší jednoduché úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše použití polovodičových součástek s jedním přechodem PN - popíše magnetické pole a sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a	Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách Termika - teplota a teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných a kapalných látek, přeměny skupenství Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - referát (R) - problémové úlohy (PÚ) - praktické předvedení (PP)	ekologie- doprava na mořích a silnicích, vztah ke znečišťování životního prostředí PT: Člověk a životní prostředí globální oteplování energie a její přeměny, skleníkový efekt PT: Člověk a životní prostředí energie z obnovitelných zdrojů energie PT: Člověk a životní prostředí

jejich využití v energetice -rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - zná způsoby ochrany sluchu a chápe negativní vliv hluku na organismus - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení čočkami a zrcadly - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam jednotlivých druhů elektromagnetického záření - popíše strukturu elektronového obalu atomu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru - charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	Vlnění a optika - mechanické vlnění a kmitání - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla, čočky a oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření Fyzika atomu - model atomu - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie		PT: Člověk a digitální svět záření a jeho vliv na člověka odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí PT: Člověk a životní prostředí
---	--	--	--

5.10. Základy chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Základy chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákům umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Výuka směřuje k:

- Využívání přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí.
- Logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých přírodovědných problémů.
- Pozorování a zkoumání přírody.
- Komunikaci, vyhledávání a interpretování informací.
- Posouzení chemických látek z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.
- Motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti.
- Motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Základy chemie vychází z Chemického vzdělávání varianta B, v rámci Přírodovědného vzdělávání. Základy chemie jsou povinným vyučovacím předmětem v 1. ročníku SOŠ.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1	0	0	0

Časová dotace je 1 hodina týdně. Vyučovací předmět Základy chemie může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách. Obsah tohoto předmětu navazuje na znalosti a dovednosti ze základního vzdělávání, vhodně je shrnuje, doplňuje a rozšiřuje s ohledem na odborné pracovní činnosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme osvojení si strategie učení a motivujeme je pro celoživotní vzdělávání
- učíme různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- motivujeme k učení
- učíme zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vedeme žáky k porozumění zadání úkolu a k určení jádra problému
- učíme žáky navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej
- volíme prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využíváme zkušenosti a vědomosti žáků nabytých dříve
- podporujeme spolupráci při řešení problémů

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- učíme vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání (ústně i písemně)
- učíme formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- podporujeme aktivní účast v diskuzích, formulování a obhajování svých názorů a postojů

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- učíme reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- vedeme k odpovědnému vztahu ke svému zdraví a za své životní prostředí
- upozorňujeme na důsledky nezdravého životního stylu a závislosti
- podporujeme práci v týmu
- učíme přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- podporujeme jednání odpovědné, samostatné a iniciativní nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- učíme dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- učíme chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- vedeme k uznávání hodnoty života, uvědomování si odpovědnosti za vlastní život i spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- učíme odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání
- učíme uvědomění si významu celoživotního učení

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- učíme správně používat a převádět běžné jednotky
- učíme používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- učíme provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- vedeme žáky k nacházení vztahů mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů
- učíme číst a vytvářet různé formy grafického znázornění

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k získávání informací z internetu a využívání AI
- podporujeme práci s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích
- učíme žáky uvědomovat si nutnost posuzování rozdílné věrohodnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Základy chemie – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti kovů, nekovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - popíše základní metody oddělování složek směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	<u>Obecná chemie</u> - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii <u>Anorganická chemie</u> - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	T, Ú, MoS, Pok, PS, PÚ, R, ŘR, SP	Fyzika: Fyzika atomu Matematika: Operace s čísly a výrazy Biologie a ekologie: Člověk a životní prostředí Základy biologie PT: Člověk a životní prostředí

- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	<u>Organická chemie</u> - vlastnosti atomu uhlíku - základní názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi <u>Biochemie</u> - chemické složení živých soustav - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje		
--	---	--	--

5.11. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Sociálně – výchovná činnost. Cílem tohoto předmětu je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho smysluplného vyplňování života. Žáci si osvojí esteticko výchovné a pracovní činnosti a naučí se je aplikovat v práci s jednotlivcem i skupinou, přičemž respektuje specifika skupin. Naučí se projektovat výchovnou a volnočasovou činnost a hodnotit její výsledky. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro výchovnou činnost. V souladu s obecným cílem estetického vzdělávání utváří i Výtvarná výchova kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snaží se přispívat k jejich tvorbě i ochraně.

Pro přípravu žáků na výchovnou a zájmovou činnost s klienty se do Výtvarné výchovy prolíná také vybrané učivo a požadované kompetence stanovené v RVP v jiných vzdělávacích oblastech, např. z Hudební a Tělesné výchovy (zvl. zdravotní tělesné výchovy), Osobnostní výchovy, Občanské nauky, Psychologie, Speciální pedagogiky, Sociální péče a i náměty průřezových témat. Navíc se uplatňuje prolnutí do Základů přírodních věd – ekologie a používají se prvky dramatické výchovy.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů, výstav a kulturních představení, a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Nejvíce se prolíná s estetickým vzděláváním, kdy využívá nadpředmětového charakteru estetického vzdělávání, takže spolu s ním Výtvarná výchova významně přispívá ke kultivaci žáků, vychovává je ke kultivovanému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Výtvarná výchova v souladu s estetickým vzděláváním se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1	0	0	0

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje v prvním ročníku SOŠ. Jeho týdenní časová dotace je 1 hodina.

K preferovaným organizačním formám výuky patří vlastní výtvarná tvorba motivovaná dialogem se žáky na sociální téma (nebo společnou modelovou akcí ve třídě či v terénu se sociálními tématy), dále návštěvy výstav, využití výtvarných či sociálních aktivit ve škole i ve městě, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Nepostradatelnou formou výuky a výchovy je verbální sebereflexe, recepce a percepce výtvarné práce i sociálních jevů. Uskutečňuje se v podobě dialogu se žáky, referátů a vernisáží prací v závěru vyučovací jednotky. Žáci by měli být vedeni k využití výpočetní techniky s připojením k internetu.

Práce v předmětu Výtvarná výchova využívá poznatků arteterapie, na tomto stupni vzdělávání spíše artefiletiky.

Pracovně se dělí práce na tři okruhy, v praxi se však tyto okruhy prolínají třeba i v jedné vyučovací jednotce:

- Teorie aktivizačních a volnočasových činností
- Aktivizační a volnočasové činnosti – práce s klientem
- Výtvarné činnosti

Výtvarné okruhy jsou založeny na třech konstantách: Výraz, komunikace, forma. Žádná z těchto konstant nesmí být zanedbána.

Výtvarná tvorba je založena na expresi, fantazii, smyslech a konstrukci. Tomu odpovídají koncepty uvedené v konkretizaci učiva. Vycházejí ze dvou nejobecnějších arteterapeutických projektů: *Člověk a jeho sebevyjádření* a *Člověk a jeho vidění světa*. Tyto koncepty jsou: Láska – nenávisť, Člověk, Muž – žena – dítě, Dobro – zlo, Světlo – tma, Život – smrt, Hrdina – netvor, Moc – bezmoc (nemoc), Chaos – kosmos, Harmonie – kontrast (Soulad – odlišnost), Síla – slabost, Čas – pohyb – rychlost, Hranice – aktivita, Tvar, Já – Ne-já, Já a svět, Cizinec, Cesta - Životní role, Prostor, Symbol, Dítě – výchova, Proměna, Přátelství – pomoc.

Konkrétní činnosti volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výuka výtvarné výchovy směřuje k těmto dovednostem, postojům a návykům žáků:

- Osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.
- Naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.
- Rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.
- Rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků.
- Prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení.
- Utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků.
- Utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování.
- Přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění.
- Kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického.
- Rozvoj kreativity a imaginace žáků.
- Rozvoj volných vlastností žáků.
- Rozvoj specifických schopností a nadání žáků.
- Učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.
- Efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.
- Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- Vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.
- Stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.
- Uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovat je, jednat v souladu s udržitelným rozvojem a podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.
- Optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.
- Funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.
- Pracovat s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívat adekvátní zdroje informací a efektivně pracovat s informacemi.
- Podílet se na zajišťování sociálních služeb.
- Poskytovat přímou obslužnou péči a pomoc klientům sociálních služeb.

- Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času.
- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- Vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožní žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Učí žáky mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, pozitivní vztah ke kreativitě.
- Učí žáky s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, referát), pořizovat si poznámky a řídit se jimi při vlastní výtvarné práci.
- Učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence.
- Učí žáky chápat skryté poselství výtvarných děl uměleckých, vlastních prací i prací spolužáků.
- Klade důraz na výtvarné myšlení.
- Učí žáky sociální gramotnosti - poznávat sociální strukturu společnosti, sociální jevy, orientovat se v nich, klasifikovat je, učit je aktivně vnímat sociální problémy, hodnotit je, zaujmout k nim postoj a vyjádřit ho verbálně i výtvarně.
- Učí studenty vyhledávat, zpracovávat, používat a kriticky hodnotit potřebné informace v odborné literatuře, v tisku, v praxi a na internetu, ale i ze zkušeností svých i jiných lidí.
- Podporuje používání výpočetní techniky.
- Vede žáky k osvojení a prohloubení empatie, cestou argumentace a příkladů je učí vcítování prostřednictvím výtvarné tvorby.
- Vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.
- Vede žáky k tvořivému využívání náhody, k prohloubení schopnosti improvizovat, využívat netradiční materiály a alternativní výtvarné postupy.
- Prohlubuje v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti, stanovovat si potřeby a cíle svého nejen výtvarného vzdělávání.
- Umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Uplatňuje individuální přístup k žákovi, motivuje k učení. Při hodnocení používá spíše prvky pozitivní motivace.
- Zvyká žáky sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.
- Jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním ve výtvarném, artefietickém, arteterapeutickém a sociálním oboru rozšiřuje svůj pedagogický obzor a snaží se vlastní činností shromáždit a veřejně prezentovat nové poznatky ve svém oboru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Učí žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.

- Na modelových příkladech učí žáky využívat vhodný algoritmus řešení výtvarných problémů.
- Podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- Vytvářením výtvarných problémových úloh a situací učí studenty prakticky problémy řešit.
- Učí studenty rozpoznat problém, porozumět úkolu, objasnit jeho podstatu a rozčlenit ho na části.
- Učí studenty při řešení výtvarných problémů uplatňovat vhodné techniky a materiály a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení učí využívat hlavně myšlení tvořivé s použitím představivosti, intuice, empatie a citovosti.
- Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat výtvarný či sociální problém a hledat různé varianty řešení.
- Učí žáky navrhovat postupné kroky, zvažovat využití různých postupů, technik a materiálů při řešení problémů.
- Učí žáky vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky například formou vernisáží na konci vyučovací jednotky.
- Klade důraz na „překlad“ výtvarných problémů do roviny jiných aktivit (hudebních, pohybových, dramatických, literárních apod.).
- Podporuje týmovou spolupráci při řešení výtvarných i jiných problémů.
- Podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učí zvažovat možné klady a zápory jednotlivých variant řešení problémů, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.
- Průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- V případě potřeby učí žáky vyhledat pomoc při řešení problémů i u svého učitele.
- Jde příkladem - učí se lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- Vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. Klade důraz na toleranci ve výtvarné i jiné komunikaci.
- Vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.
- Vede žáky k odvaze při prosazování vlastního výtvarného názoru, k asertivitě a k odmítání šablonovitého řešení.
- Směřuje žáky k tomu, aby byli schopni vyjadřovat se ve výtvarné, písemné i ústní formě přiměřeně účelu a komunikační situaci a vhodně se prezentovat.
- Učí žáky formulovat vlastní myšlenky srozumitelně a souvisle, ve výtvarném projevu osobitě, ale zároveň sdělně a srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.
- Umožňuje žákům účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.
- Vede žáky k užívání odborné výtvarné, arteterapeutické či artefietické i sociální terminologie.
- Učí žáky zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (výkladů, referátů, přednášek, diskusí apod.), dále zaznamenávat myšlenky a dojmy při percepci recepce a interpretaci uměleckých děl, výtvarných prací vlastních i prací spolužáků.
- Vede žáky, aby se vyjadřovali a vystupovali na exkurzích, výstavách a dalších školních a mimoškolních akcích v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- Klade důraz na výměnu komunikačních rolí nejen jako součást výuky arteterapie a artefietiky..
- Podporuje autentičnost výtvarné výpovědi a individuální výrazový projev.
- Vede žáky k porozumění sdělení výtvarných děl, sociálních projevů a dalších sdělení v různých komunikačních situacích, ke správné interpretaci přijímaných sdělení, k věcné argumentaci i projevení citů, pocitů a dojmů.

- Podporuje při komunikaci ve výuce používání moderních informačních technologií.
- Podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Přípravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích, učí být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Jde příkladem profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sám otevřeně komunikuje na odborné a kulturní úrovni, své názory opírá o logické argumenty. Dává příklad emoční otevřenosti při výtvarné práci i při motivačních rozhovorech.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- Přípravuje žáky na stanovení si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní.
- Vede žáky k péči o vlastní zdraví - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- Učí žáky spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.
- Učí žáky posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- Klade důraz na to, aby si žáci stanovovali cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.
- Učí žáky reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.
- Vede studenty k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Učí žáky ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.
- Přípravuje žáky, aby se dovedli adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní.
- Učí žáky pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Dbá na to, aby žáci dovedli přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- Oceňuje, když se žáci snaží podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.
- Vyžaduje, aby žáci přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Vede žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- Prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování, práci artefietickou organizuje pokud možno v kruhu.
- Učí studenty aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů.
- Rozvíjí schopnost studentů zastávat v týmu různé role.
- Učí žáky vnímat rozdílnost individualit jako podmínku při stanovování a dosahování společných cílů a klade důraz na toleranci, na tolerantní přístup k jinakosti.
- Vede žáky k sociální empatii, k citlivosti k sociálním jevům a k zaujetí postoje k těmto jevům výtvarnou nebo jinou formou.
- Do obsahu učiva zařazuje koncepty, které arteterapeuticky nebo artefieticky vedou k sebepoznání a k poznání druhých.
- Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci a význam ostatních členů týmu.

- Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy si žáci vzájemně potřebují pomáhat. Vytváří modelové situace s nácvikem pomoci klientovi cestou volnočasových aktivit.
- Upevňuje v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině, činí včasné opatření narušení mezilidských vztahů..
- Vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi žáky a dalšími lidmi.
- Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.
- Jde příkladem tím, že podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.
- Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Pomáhá svým spolupracovníkům a vyměňuje si s nimi zkušenosti.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.
- Vyžaduje, aby žáci jednali odpovědně, samostatně a iniciativně, rozhodovali se a jednali vyváženě nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu širší skupiny, do níž patří, i ve veřejném zájmu.
- Důsledně vyžaduje, aby žáci dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.
- Vyžaduje, aby žáci jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie.
- Vede žáky, aby si uvědomovali – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých.
- Aktivizuje zájem žáků o politické a společenské dění u nás a ve světě.
- Učí žáky chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.
- Učí žáky uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.
- Přispívá k tomu, aby žáci uznávali tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost.
- Vede žáky k podpoře hodnot místní, národní, evropské i světové kultury a učí je mít k nim vytvořen kladný vztah v evropském a světovém kontextu.
- Buduje v žácích spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- Učí žáky promýšlet souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, aby k plnění svých povinností přistupovali zodpovědně a tvořivě, hájili svá práva i práva jiných, vystupovali proti jejich potlačování a spoluvytvářeli podmínky pro jejich naplňování.
- Vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků a taktéž netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učí studenty chovat se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví poskytnout ostatním pomoc.
- Důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učeně výtvarné výchovy, na mimoškolních akcích – na exkurzích, výstavách, besedách.
- Monitoruje průběžně chování žáků, včas přijímá účinná opatření.
- Jde příkladem v plnění svých povinností.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva a sám vyžaduje respektování vlastní osobnosti.
- Dává příklad svým chováním k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům.

- Vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých.
- Učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- Vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace.
- Respektuje osobnost žáka a jeho práva.
- Buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- Vede žáky k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; k uvědomění si významu celoživotního učení a připravenosti přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Umožňuje žákům přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- Seznamuje žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Vede žáky k cílevědomosti a zodpovědnosti při rozhodování o jejich budoucí profesní a vzdělávací dráze.
- Vede je k získání reálné představy o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky tak, aby je uměli srovnávat se svými představami a předpoklady.
- Učí žáky vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli včetně přípravy výtvarného portfolia, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.
- Učí žáky znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.
- Učí žáky rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání. Vede je k tomu, aby dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.
- Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými výtvarnými, volnočasovými a arteterapeutickými profesemi.
- Učí žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- Vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti, vítá a podporuje inovace.
- V rámci možností a podmínek školy učí žáky při výtvarném projevu využívat moderní technologie, nástroje, postupy, pomůcky a materiály atd.
- Seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami (v učebně, při cestě na výstavu, na výstavě, na exkurzi aj.), důsledně vyžaduje jejich dodržování a sám je příkladně dodržuje
- Mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Rozvíjí v žácích snahu o dosažení stanovených cílů, průběžně kontrolovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchů.
- Jde příkladem, příkladně plní své pracovní povinnosti.
- Prohlubuje svou odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky, interpretacemi a technologiemi v oborech výtvarná výchova, arteterapie, artefiletika, dramatická výchova, pedagogika, psychologie a v oboru didaktika výtvarné výchovy.

- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností. Dovednost prezentace učí žáky (články, nástěnky, www stránky, portfolia, výstavy, vernisáže apod).

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- Učí žáky funkčně využívat matematické dovednosti (rozvíjené na modelových příkladech či situacích ve výtvarné výchově) v různých životních situacích.
- Zdokonaluje dovednost žáků správně používat a převádět běžné jednotky SI.
- Vede žáky k používání pojmů kvantifikujícího charakteru.
- Učí žáky provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, která vznikla při práci na výtvarném úkolu.
- Učí žáky nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, popsat je a správně využít pro dané řešení
- Učí žáky číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).
- Učí žáky aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru v běžných situacích. Učí je základům perspektivního zobrazování.
- Učí žáky efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů ve výtvarné výchově.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- Vede žáky k práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.
- Vede žáky k práci s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.
- Vede žáky ke komunikaci elektronickou poštou a využívání dalších prostředků online a offline komunikace.
- Rozvíjí u žáků návyky získávat informace z otevřených zdrojů a využívat AI.
- Využívá pro činnost ve výtvarné výchově práci žáků s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.
- Dbá, aby si žáci uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, aby byli mediálně gramotní.
- Vyžaduje prezentaci prací pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií.

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Učitel:

- Uplatňuje mezipředmětové vztahy mezi výtvarnou výchovou a sociálními disciplínami tak, aby žáci měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování.
- Přípravuje žáky, aby uměli pracovat samostatně i v týmu, komunikovali kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky.
- V rámci mezipředmětových vztahů upevňuje znalosti o požadavcích na pracovníky v sociálních službách, o jejich právech a povinnostech.
- Vytváří u žáků předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem.
- Vede žáky k sledování průběžného vývoje sociálního systému a nových trendů v sociální péči v souvislosti s volnočasovými aktivitami, s arteterapií.

POSKYTOVAT PŘÍMOU OBSLUŽNOU PÉČI A POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Učitel:

- Vede žáky při poskytování péče k respektování osobnosti klienta a jeho práv, k vhodné komunikace s ním.
- Učí žáky, aby přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, aby jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií.
- Vede žáky, aby jednali v zájmu klienta i s odborníky.

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

Učitel:

- Učí žáky realizovat činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků.
- Učí žáky připravovat samostatně i v týmu plány a projekty výchovně-vzdělávací práce pro jednotlivé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby.
- Vede žáky, aby zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat.
- Dbá, aby žáci rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy.
- V rámci mezipředmětových vztahů s předmětem Pedagogika zajišťuje, aby žáci disponovali širokou škálou pedagogických strategií a prostředků i základními metodami sociální péče o jednotlivce a skupiny klientů.
- Vede žáky, aby využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace.
- Vede žáky, aby sledovali a hodnotili pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení.
- Vyžaduje, aby žáci sledovali a využívali nové pedagogické, volnočasové a arteterapeutické (artefiletické) poznatky a přístupy v sociální péči.

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Učitel:

- Vede žáky, aby chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem.
- Učí žáky znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.
- Učí žáky zásadám a návykům bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), učí je rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a zajistit odstranění závad a možných rizik.
- Seznamuje žáky se systémem péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, aby uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).
- Vybavuje žáky vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu, aby dokázali první pomoc sami poskytnout.

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

Učitel:

- Vede žáky k tomu, aby chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména svého i kolektivu.
- Učí žáky, aby dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta.

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE,

Učitel:

- Vede žáky, aby znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení.
- Učí žáky, aby zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.
- Vede žáky, aby efektivně hospodařili s finančními prostředky.
- Vyžaduje, aby žáci nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova

V rámci skupiny předmětů Sociálně výchovná činnost oddíl Aktivizační a volnočasové činnosti; metodika zájmových činností

- esteticko výchovné, pohybové a hudebně pohybové, pracovní aj. činnosti, jejich aplikace pro různé skupiny klientů

Práce je rozdělena na tři oddíly, které se v průběhu výuky prostupují, nejsou oddělené. Teorie aktivizačních a volnočasových činností, Aktivizační a volnočasové činnosti – práce s klientem, Výtvarné činnosti.

Prolínají se z důvodu metodiky zájmové činnosti. V přehledu jsou roztríděné pro potřeby znázornění struktury předmětu Výtvarná výchova a pro potřeby výčtu očekávaných výstupů.

Výtvarná výchova – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (ergoterapie, arteterapie); - zná funkce volnočasových aktivit; - vysvětlí ontogenezi esteticko emocionálního citění a vnímání a prostředky jejich rozvoje; - zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti; - zprostředkovává klientům kontakt s uměním výtvarným, volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů; - osvojil si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta; -plánuje, připravuje, vyhodnocuje volnočasové aktivity; - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá různé zdroje informací;	Teorie aktivizačních a volnočasových činností - funkce zájmových činností pro osobnost člověka, pro prevenci patologických jevů, arteterapie - zájmové činnosti dětí - zájmové činnosti dospělých - arteterapie, artefiletika - funkce umění – vývoj estetického a emocionálního citění v historii, ve vývoji dítěte, prostředky jejich rozvoje - člověk a umění, osobnost, vývoj citů, socializace, proces učení, tvořivost, empatie Aktivizační a volnočasové činnosti – práce s klientem - hapestitika, podpora pohybů paží, prstů, síly rukou, pohybů očí, hlavy aj., řečové cvičení - plán práce pro skupinu klientů, individuální plány - kalkulace - vyhodnocení, zpětná vazba	Ú, PP, ŘR, PS, MoS, PÚ, R, SÚ, B, DF, Pro, Pv2, R+D, SP, T V, E, PD se používají ve vztahu k námětu	Vazby a přesahy do předmětů: Český jazyk a literatura, společenských věd (Osobnostní výchova), přírodních věd (předměty chemického, biologického a ekologického vzdělávání), předmětů vzdělávání pro zdraví, vzdělávání informačních a komunikačních technologií, Pečovatelské práce, do dalších předmětů sociálně výchovných činností (Hudební výchova, případně Dramatická výchova), předmětů sociálních vztahů a komunikace (Psychologie) a ostatních předmětů estetického vzdělávání.

- vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování; - pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů, využívá výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvků v jejich různých kombinacích a vzájemných souvislostech při výstavbě kompozice, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům; - výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem; - využívá možností hry a dramatu pro rozvoj osobnosti a aktivizaci klientů; - využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost; - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou; - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace; - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace; - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy; - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně	- zdravý životní styl, bezpečnost práce Výtvarné činnosti - zachycení harmonie – kontrastu - vyjádření pocitů z pohybu, rychlosti - zachycení smyslových vjemů - spolupráce ve dvojici - spolupráce ve skupině - zachycení postojů k sociálním jevům - malování hudby - různé formy výtvarného dialogu - zachycení vztahů - pocity z přírody - dramatizace výtvarných postupů - životní role - muchláž, roláž, asambláž, empaktáž - otiskování, monotyp, využití náhody - kombinace neobvyklých materiálů - plošné a prostorové vyjádření - počítačová grafika - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření - malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik - harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se		
---	---	--	--

obrazných vyjádření vlastních i uměleckých; - vyjádří vztah k životnímu prostředí; - objeví skryté poselství uměleckého i vlastního díla; - dokáže se vcítit do sociální skutečnosti; - dovede zprostředkovat proměnlivé působení materiálů; - dokáže sdělně a srozumitelně vyjádřit své vlastní pocity, myšlenky, sny; - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty; - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací; - rozliší verifikovatelné vjemy od fantazijních představ; - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům.	slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, teplé a studené barvy, doplňkové barvy, míchání barev) - kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - kontrast, harmonie - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků - historický posun v interpretaci - rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - kontinuita vývoje vybraného umění - aktualizace významů děl výtvarného umění		
---	--	--	--

5.12. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Sociálně – výchovná činnost. Cílem předmětu je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života. Žáci si osvojí esteticko výchovné zájmové činnosti a naučí se je aplikovat v práci s jednotlivcem i skupinou. Naučí se projektovat výchovnou a volnočasovou činnost a hodnotit její výsledky. Pozornost se věnuje také rozvoji osobních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro výchovnou činnost. Hudební výchova utváří společně s Výtvarnou výchovou kladný vztah ke kulturním a duchovním hodnotám a snaží se přispívat k jejich tvorbě i ochraně.

Součástí přípravy žáků na výchovnou a zájmovou činnost s klienty je využívání vybraného učiva a požadovaných kompetencí stanovených v RVP v jiných vzdělávacích oblastech, např. z Estetické výchovy, Výtvarné výchovy, Osobnostní výchovy, Občanské nauky, Tělesné výchovy, Psychologie, Speciální pedagogiky i z námětů průřezových témat.

Hudební výchova je úzce spjata s estetickým vzděláváním a spolu s ním přispívá ke kultivaci žáků a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Hudební výchova se též podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů, koncertů, kulturních vystoupení a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1	0	0	0

Vyučovací předmět Hudební výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. ročníku SOŠ. Jeho týdenní časová dotace je 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah

Hudební výchovu tvoří tři složky – **produkce, recepce a reflexe**.

PRODUKCE obsahuje vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali svůj pěvecký potenciál při zpěvu, vedli svůj hlas ke správné artikulaci, uplatňovali zásady hlasové hygieny v běžném životě
- využívali jednoduché hudební nástroje při individuálních i společných aktivitách
- reagovali na hudbu pohybem, ztvárňovali ji úměrně svým hudebním i pohybovým dispozicím
- orientovali se v zápise jednoduchých, popřípadě složitějších vokálních nebo instrumentálních písní a skladeb a na základě svých schopností tyto skladby realizovali

RECEPCE A REFLEXE

Při **receptci** si žáci prostřednictvím poslechu uvědomují působení znějící hudby. **Reflexe** jako nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňuje žákovi zařazovat hudbu do uměleckého období, určovat styl, žánr a formu díla, vytvářet hodnotící soudy a zabývat se významem a poselstvím díla.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k tomu, aby:

- si uvědomovali si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímali hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho byli schopni se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout
- orientovali se ve vývoji hudebního umění
- odlišili hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpoznali vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích

Hudební výchova využívá poznatků muzikoterapie a hudebně-rytmické terapie

Výuka v předmětu Hudební výchova má tyto cíle:

- vysvětlit a doložit na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti
- osvojit si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta
- vysvětlit vliv esteticko-emocionálního cítění a vnímání na klienta
- zdůvodnit význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti
- vést žáky, aby byli schopni zprostředkovat klientům kontakt s hudebním uměním a volit umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů
- vytvořit u žáků hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky, které by využívali při práci s klienty

K těmto cílům by měla sloužit nejen výuka, ale i návštěva hudebních představení, koncertů a podle možnosti i vlastních aktivních vystoupení žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; chápat hudbu jako terapii a pomoc klientům
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (a notovým zápisem), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat hudební skladby a úryvky, hodnotit je a pořizovat si o nich poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně návštěv koncertů a sledování různých hudebních vystoupení ve sdělovacích prostředcích
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání (muzikoterapie)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit (zpěv, tanec, studijní literatura, hra na nástroj, improvizace)

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (sborový zpěv, pohybová výchova, jednoduché choreografie lidových i společenských tanců)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě (hodnocení hudebních akcí)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje v diskusi o poslouchaných skladbách klasické i populární hudby
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování (zejména při návštěvách koncertů, operních představení a dalších společenských událostí)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností (organizace volného času, zájezdů na kvalitní hudební vystoupení)
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů (společný zpěv, tanec, poslech vybraných skladeb)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost (lidové písně, tance, kroje, obyčeje)
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení (návštěva kvalitních hudebních vystoupení všech směrů a žánrů, přehled o dějinách hudby a skladbách používaných v muzikoterapii)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Žák:

- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích, uplatnit logické a matematické myšlení např. při rozboru skladeb, a tak jim lépe porozumět

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., že absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů a využívat AI;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- spolupracovali při přípravě plánů činností nebo projektů (kulturní akce)

POSKYTOVAT PŘÍMOU OBSLUŽNOU PÉČI A POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty (výběr vhodné hudby, hudebně pohybových činností, literatury pro klienta)

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovně-vzdělávací práce pro jednotlivé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby;
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat;
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;
- sledovali a hodnotili pravidelně výsledky své výchovně-vzdělávací činnosti

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- chápali bezpečnost práce při kulturně vzdělávacích činnostech jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;

Hudební výchova – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (muzikoterapie, hudebně rytmické terapie) - osvojí si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta; - vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování; - vysvětlí ontogenezi esteticko emocionálního citění a vnímání a prostředky jejich rozvoje; - zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti; - zprostředkovává klientům kontakt s hudebním uměním, volí umělecké formy díla s ohledem na osobnost klientů;	Teorie aktivizačních a volnočasových činností - vliv zpěvu sólového i sborového na osobnost člověka a prevenci patologických jevů - pěvecký projev (zpěv melodicky složitějších písní) - hlasová hygiena, intonování melodií - hra na jednoduché hudební nástroje - Orffův instrumentář - použití svého těla k rytmickým hrám rozvíjejícím motorické dovednosti - základní rytmické pohybové dovednosti – taneční prvky, instrumentální doprovody - poslech hudby v bezpečné hlasitosti nepoškozující sluch, správné zacházení s hudebními nástroji - funkce hudby během života člověka, její vliv na citění a vnímání dětí a dospělých - improvizace pěvecká, rytmická i taneční s uplatněním jednoduchých nástrojů - základní poznatky z dějin hudby s přihlédnutím ke skladbám vhodným pro terapeutické účely	PP, Ú PP PP PP, Pís, T, SA-Ú	Občan v demokratické společnosti - žák si má vážit duchovních hodnot a zachovat je pro budoucí generace, kladný přístup ke kulturním hodnotám přispívá k rozvoji jeho osobnosti - realizace mediální výchovy Člověk a digitální svět - dovednost získávat hudební ukázky a informace, které by po-

- vytvoří si zásobník her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá různé zdroje informací - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou - má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky a využívá je při práci s klienty - pracuje s hlasem - využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost - připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů	- hudební styly a žánry klasické i populární hudby - hudební divadlo a film, muzikál - zpěv písní lidových i umělých podporujících estetické a rytmické cítění klientů i jejich optimistický přístup k životu - nácvik jednoduchých tanečních kroků a tanců (polka, valčík, mazurka) - tvorba a nácvik jednoduchých choreografií k písním – spojení zpěvu s rytmickým pohybem - sledování televizních pořadů zaměřených na kvalitní hudbu - návštěva koncertů a různých hudebních pořadů též za účelem získání zkušeností pro přípravu volnočasových programů		mohly rozšířit obzor klientů nebo pomáhaly k vytváření vyrovnaného a klidného života - dovednost organizovat v mezích možností kulturní akce a zájezdy pro klienty
---	---	--	--

5.13. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj jedince. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání zábran, tvořivost, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného požitku z pohybového výkonu. Předmět Tělesná výchova podporuje zdravý způsob života a klade důraz na celoživotní odpovědnost za své zdraví. Dále klade důraz na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.) Vede žáky k osvojení potřebných dovedností k obraně a ochraně sebe samých a dalších lidí.

Důraz je kladen také na dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

V těsném souladu s tělesnou výchovou se mohou žáci účastnit nepovinného předmětu Sportovní hry, který je určen především pohybově nadaným žákům, ale současně otevřen všem. Výuka probíhá odděleně, v rámci projektů školy může probíhat i koedukovaně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a s ohledem na rozdílnou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se v jednotlivých ročnících opakují a postupně rozšiřují.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	2	2	2

Předmět je vyučován s dotací 2 hodiny týdně, předmět Sportovní hry je vyučován se stejnou hodinovou dotací. Žáci tedy mohou mít až 4 hodiny pohybové výuky týdně.

Pro žáky se zdravotním omezením v předmětu Tělesná výchova škola vytváří podmínky, aby se mohli účastnit běžných hodin Tv i všech sportovních kurzů.

V prvním ročníku žáci absolvují týdenní projekt – Lyžařský (snowboardový) kurz. V druhém, dle zájmu, týdenní cyklistický či jinak zaměřený sportovní kurz (zde si dále osvojí základy netradičních sportů, dále základy sportovního lezení, orientačního běhu, plážového volejbalu apod.). Ve třetím týdenní vodácký kurz.

Výuka je organizována v hale školy, víceúčelovém hřišti u haly gymnázia, posilovně OA, městském bazénu, atletickém hřišti u městské haly, Smetanových sadech.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost a dovednosti
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních či duševních stavů
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve vnitřním řádu školy, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na tvorbě těchto pravidel
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svoji osoby a svojí školy na veřejnosti
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejnosti, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty, netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní jednání“, pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnosti žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

- učíme žáky adekvátně reagovat na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- učíme žáky stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- podporujeme odpovědný vztah ke svému zdraví, péči o svůj fyzický a duševní rozvoj, smysluplnost zdravého životního stylu a odmítání závislosti
- učíme přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy
- vedeme žáky k přijímání a odpovědnému plnění svěřených úkolů
- přispíváme k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházíme osobním konfliktům, nepodléháme předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- učíme žáky jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- učíme chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k uznávání hodnot života, uvědomování si odpovědnosti za vlastní život
- podporujeme spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- učíme uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- nabízíme žákům vhodné pozitivní hodnoty
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich příčinu
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti, respektujeme osobnost žáka a jeho práva

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, práci netrestáme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti, dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností
- učíme žáky mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru
- informujeme žáky o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a učíme je umění si porovnat své představy se skutečností
- podporujeme komunikaci s potencionálními zaměstnavateli, prezentaci svého odborného potenciálu a svých profesních cílů

KOMPETENCE MATEMATICKÁ

- učíme žáky číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata)
- učíme efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů (zpracovávání výsledků, vedení průběžných tabulek apod.)

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- učíme žáky vyhledávat a kriticky hodnotit informace o zdravém životním stylu, tréninku, výživě z digitálních zdrojů a využívat AI
- učíme žáky používat digitální technologie pro sledování pohybové aktivity
- učíme žáky spolupracovat na společných projektech (např. sportovní výzvy, týmové tréninky, online plánování akcí) v digitálním prostředí, komunikovat ohleduplně a respektovat soukromí spolužáků (např. sdílení fotografií a výsledků)
- učíme žáky vytvářet krátká videa, fotografie nebo prezentace o sportovních činnostech či projektech

Tělesná výchova 1. – 4. ročník

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŽÁK - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání uplatňuje osvojené způsoby relaxace - změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší....). - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. - používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony	TĚLESNÁ CVIČENÍ - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tématických celků</i> ČLOVĚK A SPORT - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu. - pojmy osvojovaných činností. - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu. - zdravý životní styl. - odmítání škodlivin. ATLETIKA - pojmy olympijské a neolympijské disciplíny. - základní pravidla atletických soutěží. - základy techniky jednotlivých disciplín. - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh rychlý, vytrvalostní, skok	- rozprava a diskuse - řízené měření - rozprava a diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování-řízení	PT: Člověk a životní prostředí (lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí, vliv prostředí na lidské zdraví)

- užívá a rozpozná základní startovní povely. - užívá základy techniky osvojovaných disciplín. - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - dokáže sestavit tabuli rekordů. - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - rozpozná která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. - rozpozná základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru. - používá aktivně osvojované pojmy. - ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. - ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových	(daleký, vysoký), hod míčkem, vrhy - základy evidence výkonů. MÍČOVÉ A DALŠÍ HRY - základní principy pro řízení a rozhodování - radost ze hry, požitky, spolupráce. - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností. - herní role a funkce. - základní pravidla sportovních her. - specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. - příprava a organizace utkání. - úprava různých sportovních povrchů. - sportovní hry: basketbal, florbal, házená, fotbal, softbal, volejbal, vybíjená, ringo GYMNASTIKA - pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. - záchrana a pomoc. - akrobacie, přeskoky hrazda, kladina (dívky), kruhy, bradla - zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality. - kondiční gymnastika. - různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem.	- diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost - ukázka – hodnocení - praktické provedení - kontrolní činnost - závody - bodování - praktické provedení	PT: Člověk a digitální svět (práce s výpočetní technikou a internetem)
---	---	--	---

oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - používá různé plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. - předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost. - provede ošetření bruslí. - předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - ukáže jednoduché prvky při jízdě. - předvede práci s hokejkou. - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou a společenskou činnost. - provede ošetření lyží. - předvede první pomoc při úrazu na lyžích. - ukáže jednoduché prvky při jízdě. - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	- technika a estetika pohybu. - rychlostně silová cvičení. - protahovací a napínací cvičení. PLAVÁNÍ (dle možnosti školy) - význam plavání pro zdraví a regeneraci - základní plavecké disciplíny - záchrana tonoucího - skok do neznámé vody - startovní skok - plavání pod vodou BRUSLENÍ (dle možností školy) - osvojení sportu na ledě, hokej, krasobruslení. - ošetření bruslí a bot. - způsoby záchrany a přivolání pomoci. - jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru. - in – line LYŽOVÁNÍ (dle možností školy) - osvojení sportu na horách - ošetření lyží a bot - způsoby záchrany a přivolání pomoci. - základní prvky při jízdě – přívrat, odvrat, oblouky - kročný, v přívratu, carvingový. - průpravné cviky. - běh na lyžích – klasické i bruslení ÚPOLY - pády - základní sebeobrana	- plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka - hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení	Člověk a životní prostředí
---	---	--	-----------------------------------

- využívá mapu a buzolu k orientaci - dovede použít turistického průvodce - dokáže připravit turistickou akci - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI - motorické testy ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická, posilovací, relaxační a protahovací cvičení	- rozprava a diskuse - ukázka – hodnocení - rozprava a diskuse - praktické provedení - kontrolní test - rozprava a diskuse - praktická ukázka a provedení	Člověk a životní prostředí
--	---	---	-----------------------------------

5.14. Technika administrativy a korespondence

Charakteristika předmětu v prvním ročníku

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci dovedli přesně psát desetiprstovou hmatovou metodou požadovanou rychlostí v počtu úhozů za minutu při požadované přesnosti. Žák by měl správně ovládat všechny klávesy psacího stroje (klávesnice PC) a dále upravit text podle korektury. Během celého studia by se měl seznámit s hygienou a bezpečností práce, kterou by měl na pracovišti udržovat a dodržovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	0	0	0

Výuka se organizuje ve skupinách.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- vysvětluje význam vzdělání v současné době a motivuje žáky k učení a dalšímu vzdělávání
- se zaměřuje na práci s textem, rozbor jednotlivých částí písemností a pochopení významu dané písemnosti
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vede žáky k porozumění zadaného úkolu, navrhuje žákům různé způsoby řešení
- dává prostor, aby dokázali propojit dříve získané zkušenosti a vědomosti;

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí žáky vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentovat;
- dává důraz, aby žák formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- vede žáky k používání odborné terminologie;
- dává důraz, aby se žáci vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vede žáky, aby dokázali porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- vede žáky, aby adekvátně reagovali na hodnocení svého vystupování a způsoby jednání ze strany jiných lidí, a dokázali přijímat radu i kritiku;

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- motivuje žáky jednat odpovědně, samostatně

- vede žáky k dodržování zákonů a dalších právních předpisů
- dává důraz, aby žáci jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- vede žáky, aby byli tolerantní k různým národům, lidem;

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vede žáky, aby si uvědomovali nutnost a význam daného předmětu k osobnímu životu, ale také k budoucímu pracovnímu uplatnění
- žákům zdůrazňuje, aby si uvědomovali význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vede žáky, jak by měli vhodně komunikovat s budoucími zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- dává důraz, aby žáci prováděli reálný odhad výsledků řešení dané úlohy a dokázali je zhodnotit a zvážit reálnost daného výsledku

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- dává důraz, aby žáci pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií a AI při vypracovávání různých písemností, domácích úkolů
- vysvětluje žákům, jak upravit jednotlivé písemnosti v běžných programech a jak dosáhnout požadovaného výsledku

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- měli přehled o základních písemnostech v systému sociálních služeb a znali podmínky a postup jejich poskytování

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- respektovali bezpečnost a ochranu zdraví při práci na počítači a jiných technických komunikačních prostředcích
- znali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

Technika administrativy a korespondence – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - ovládá psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou - orientuje se na klávesnici - zvyšuje rychlost a přesnost psaní - přesně ví, co je základní postavení ruky - popíše princip psaní velkých písmen čárkou, háčkem a kroužkem - přepíše jakýkoliv text obsahující značky, číslice, znaky a znaménka - opraví text dle korektury - upraví text podle požadavků	Základy psaní na klávesnici - písmena základní řady - písmena horní řady - písmena dolní řady - písmena číselné řady - velká písmena - interpunkční znaménka - značky - číslice - znaky - znaménka - upevňování hmatové jistoty naslepo - zrychlování psaní - přesnosti psaní - oprava chyb - úprava textu - psaní do sloupců, používání tabulátoru, zvýrazňování textu, psaní na linky	Pě, Pís, Písmenkové hry ZAV	
- ovládá pravidla hygieny a bezpečnosti na pracovišti	Hygiena a bezpečnost práce na pracovišti	Pě, Pís	

5.15. Výpočetní technika

Charakteristika předmětu

Cílem vzdělávání ve Výpočetní technice je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti). Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe. Závěrečná zpráva z odborné praxe, která probíhá ve 2. a 4. ročníku vždy v rozsahu 2 - 3 týdnů, je zahrnuta do hodnocení tohoto předmětu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání ve Výpočetní technice se rozšiřuje podle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, ve vývoji informačních a komunikačních technologií a ve specifika oboru, v němž je žák připravován. Výuka je organizována ve skupinách.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	2	0	2

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- upozorňuje na význam vzdělání v současné době a na nutnost dalšího vzdělávání, neboť informační a komunikační technologie se velmi rychle vyvíjejí a mění
- nabádá žáky k efektivnímu vyhledávání a zpracování informací
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- zadává žákům různé úkoly, které mají řešit, předává informace potřebné k řešení problémů, navrhuje žákům různé způsoby řešení,
- diskutuje s žáky o různých způsobech řešení, možnostech provedení a o pracovních postupech

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- dává důraz, aby žák formuloval své myšlenky, postupy řešení a dovednosti srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- umožňuje žákům se aktivně zapojovat do diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vede žáky k používání a chápání odborné terminologii;

- nutí žáky vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- učí žáky vytvářet příslušné písemnosti (materiály, dokumenty) a výsledky své práce vhodně prezentovat na PC
- zdůrazňuje výhody znalosti cizích jazyků, převážně angličtiny, protože odvětví informačních a komunikačních technologií používá nejčastěji angličtinu, řada počítačového softwaru je v angličtině, zároveň při vyhledávání informací se uživatelé setkají s cizojazyčnými informacemi a to jak pro osobní i profesní uplatnění

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- umožní žákům pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- motivuje žáky jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- vede žáky k dodržování zákonů a dalších právních předpisů, k respektování práva a osobnosti druhých lidí
- vede žáky, aby byli tolerantní k různým lidem;

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vede žáky, aby měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- ukazuje žákům možnosti uplatnění na trhu práce
- vede žáky ke správné tvorbě písemností s budoucím možným zaměstnavatelem

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- vede žáky k logickému uvažování nad daným problémem
- poskytuje informace, jak možný úkol pomocí počítače řešit
- diskutuje s žáky o reálnosti daného výsledku úlohy, a aby dokázali zhodnotit a posoudit následky výpočtu

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- vede žáky k práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií při vypracovávání různých materiálů
- vede žáky k práci s běžnými základními a aplikačními programy
- motivuje žáky a ukazuje žákům nutnost získávání informací z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- aplikuje s žáky práci s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických)
- zdůrazňuje žákům, aby si uvědomovali nutnost posuzování rozdílné věrohodnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, a vede žáky k mediální gramotnosti.

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- měli přehled, kde hledat informace o systému sociálních služeb a znali podmínky a postup jejich poskytování
- dokázali vést přiměřenou dokumentaci a dokázali pracovat s právními i jinými zdroji

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- respektovali bezpečnost a ochranu zdraví při práci na počítači a s ostatními komunikačními a informačními zařízeními
- znali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- znali řešení různých situací vzniklých úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce na počítači

Výpočetní technika – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - používá počítač a jeho příslušenství - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) - využívá prostředky na zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - pracuje s prostředky správy operačního systému, nastavuje jeho uživatelské prostředí; - orientuje se v běžném systému Windows – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání) - odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi; - ovládá principy algoritmizace úloh - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů;	Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle - hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, jeho nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - ochrana autorských práv - algoritmizace - nápověda, manuál	Pě, Pís, T, SP, PP	
- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty - uloží dokument v příslušném typu - zformátuje libovolný dokument - ovládá typografická pravidla - ovládá práci s písmi, odstavci, objekty,	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – textový procesor Word - základy práce, principy a pravidla - klávesnice, psaní a oprava textu - otvírání, ukládání, práce se soubory	Pě, Pís, T, SP, PP	

- tabulkou, tabulátory, obrázky, textem - dokáže upravit text do sloupců - esteticky upraví příslušný dokument	- formátování odstavce, písma, textu - tisk dokumentu, náhled, vzhled stránky, okraje - kopírování a vkládání textu, vyjmutí - odrážky a číslování. - záhlaví a zápatí, číslování stránek - tabulka - ohraničení, stínování - tabulátory - vložení obrázku, úprava obrázku a textu - textové pole - sloupce - jazyk, pravopis, dělení slov, - objekty – WordArt, Klipart - propojení Internetu, MS Excelu, MS PowerPoint		
- rozumí práci v síti na běžné uživatelské úrovni - využívá možnosti sítě (ukládání, tisk, používání softwaru) - klade důraz na bezpečnost dat a prevenci - komunikuje elektronickou poštou - ovládá další běžné prostředky online komunikace a výměny dat	Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu - počítačová síť, server, klient - připojení k síti a její nastavení - software k užívání sítě - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků - elektronická komunikace (e-mail)	Pě, Pís, T, SP, PP	
- dokáže vyhledat vhodné informační zdroje a z nich požadované informace, při volí odpovídající metody a způsoby k jejich získávání - analyzuje získané informace (informace třídí a vyhodnocuje a zároveň je příslušným způsobem ukládá) - ovládá terminologii spojenou s informačními zdroji a Internetem	Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet - Internet – pravidla, terminologie, adresy, odkazy, vyhledávače, vyhledávání, - spolupráce Internet + Word + grafické programy	Pě, Pís, T, SP, PP	

- posuzuje správnost a reálnost nalezených informací - správně interpretuje a dále využívá získané informace v textové, grafické či prezentační formě			
---	--	--	--

Výpočetní technika – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vytvoří organizační diagram (strukturu společnosti) - dokáže sestavit obsah a automatický obsah - esteticky upraví příslušný dokument	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – textový procesor Word (pokročilá úroveň) - organizační diagram - obsah, tabulátory - propojení Internetu, MS Excelu, MS PowerPoint	Pě, Pís, T, SP, PP	
- ovládá běžné operace s tabulkovým procesorem na uživatelské úrovni - zvládá náhled před tiskem a tisk - dokáže formátovat požadované údaje - dokáže vytvářet příslušné vzorce, nové funkce dokáže vyhledat - podle situace dokáže prezentovat příslušné údaje ve vhodných grafech - dokáže logicky zpracovat daný úkol, situaci - dokáže prezentovat výsledky své práce - ovládá spolupráci tabulkového procesoru s textovými editory, Internetem	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – MS Excel - tabulkový procesor - principy, pravidla terminologie, sloupec, řádek buňka, pohyb a označování - otevírání, ukládání souboru - formátování - ohraničení, stínování, písmo, zarovnání, - formát buňky (měna, procenta, datum,..) - tvorba vzorců – (pravidla, podmínky), sčítání, odčítání, násobení, dělení, průměr, maximum, minimum, - operace s listy - relativní a absolutní adresa buňky - tvorba grafů - (pravidla, podmínky), typ grafu, zdrojová data, možnosti a umístění grafu - nastavení dokumentu – tisk, vzhled stránky, okraje, číslování stran, záhlaví a zápatí - propojení Internetu, MS Word, MS PowerPoint	Pě, Pís, T, SP, PP	
- ovládá filtrování a třídění dat požadovaným způsobem	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – MS Excel -	Pě, Pís, T, SP, PP	

- prezentuje požadovaná data - vyhledá požadovaná data - dokáže přidat a odstranit příslušná data - dokáže vytvořit tiskovou sestavu a vytisknout	tabulkový procesor jako databáze - seřazení a filtrace dat - přidání, vyhledávání a mazání dat - tisk, sestavy, přípravy tisku		
- spočítá statistické ukazatele - posoudí reálnost vypočtených údajů - prezentuje výpočty požadovaným vhodným způsobem	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – MS Excel - tabulkový procesor pro statistické zpracování dat - rozšířené způsoby seřazení a filtrace dat - statistické funkce – průměr, modus, median, počet, vyhledávání, - tvorba grafů	Pě, Pís, T, SP, PP	
- dokáže zhotovit prezentaci vhodnou prostředí, publiku, účelu použití, - zvládá úpravu prezentace dle potřeb a požadavků	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – software pro tvorbu prezentace – MS PowerPoint - principy, pravidla, terminologie - formáty souborů - spuštění a ovládání prezentace - otvírání, ukládání souboru - formátování - ohraničení, stínování, formát pole, písmo, zarovnání, - vložení obrázku, videa a zvuku, nastavení přehrávání - nastavení pořadí akcí, přechodu snímků, - náhled, vzhled snímku, tisk - propojení Internetu, grafických programů	Pě, Pís, T, SP, PP	

Výpočetní technika – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - aplikuje výpočty s podmínkami a logickými funkcemi - vytváří vhodné grafy k dané tematice - využívá ke zpracování a analýze dat kontingenční tabulky a jejich možnosti - využívá při analýze různé sestavy a souhrny	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – MS Excel - tabulkový procesor (pokročilá úroveň) - logické funkce – když, a, nebo - grafy - podmíněné formátování - kontingenční tabulka a graf - sestavy a souhrny - propojení Internetu, MS Word	Pě, Pís, T, SP, PP	
- pozná výhody stylů a uplatňuje je při své práci - efektivně využívá nástrojů textového editoru při tvorbě rozsáhlejších a odborných písemností - chápe význam použití hromadné korespondence při práci - zvládá tvorbu jednotných dokumentů pomocí hromadné korespondence - současně pracuje s různými programovými aplikacemi	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – textový procesor Word (pokročilá úroveň) - styly, obsah - sloupce, specifika obtékání, - styly, odkazy, obsahy, rejstříky, poznámky pod čarou, konce stránek, konce oddílů - dokument s hypertextovými odkazy - převod dokumentu do PDF - hromadná korespondence - dopis, osvědčení, diplom, štítek, obálka, katalog, zdrojová data, - propojení MS Excel, Internet	Pě, Pís, T, SP, PP	

5.16. Základy pedagogiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obecným cílem pedagogiky v odborném školství je připravit žáky na studium, které stanoví normy všestranné výchovy. Představí studentům celistvé a konečné cíle nebo jednotlivé a částečné cíle, k nimž mají směřovat činnosti a pochody výchovy a výuky. Zprostředkuje žákům skutečné okolnosti výuky, za kterých se odehrávají jevy a pochody výchovy. Seznámí s moderními teoriemi a metodami české současné pedagogiky. Předmět je určen žákům prvního ročníku v dvouhodinové dotaci týdně. Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Základy pedagogiky vychází z občanské výchovy, v rámci společenskovedního vzdělávání. Základy pedagogiky jsou povinným vyučovacím předmětem v 1. ročníku SOŠ.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	0	0	0

Výuka navazuje na všeobecně vzdělávací předměty, kde si žáci osvojili základy komunikace, mravní normy a hodnotový systém společnosti, překračuje rámec tohoto obecného předmětu. Žáci tak mohou lépe rozvíjet své odborné znalosti v této vzdělávací disciplíně.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků,
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí,
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami,
- formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci.

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí pracovat s textem,
- porozumí mluvenému projevu,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- tvořivě zasahuje do prostředí, které žáky obklopuje,
- učí je vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmu, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je připravován.

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému,
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- podílí se na rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jeho hodnotný partnerský i profesní život.

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se diskusí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, utváří slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům.

OBČASNÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- učí respektu k lidskému životu
- učí prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity, připravenosti tuto identitu chránit
- učí utváření slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- jedná zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vytváří odpovědný přístup žáků k plnění povinností a respektování stanovených pravidel,
- rozvíjí dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných,
- rozvíjí chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost seberealizace.

Žák:

- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- učí se pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- učí k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

Žák:

- umí používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- umí provést reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- učí rozvoji komunikativních dovedností v online světě a využívání AI,
- učí aktivnímu a tvořivému postoji k řešení problémů a hledání jejich různých řešení.

Žák:

- umí pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Základy pedagogiky – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: vysvětlí význam pedagogiky, - popíše základní otázky, kterými se pedagogika zabývá, - uvede postupy edukace, jimiž lze do jisté míry řešit edukační problémy, - objasní způsoby ovlivňování edukačního procesu, - objasní význam edukačního procesu, - debatuje o pozitivě i problémech edukačního procesu lidí, - posoudí, kdy jsou v praktickém životě rovné šance vzdělávaných subjektů, - objasní strukturu edukačních procesů - vysvětlí na příkladech kontext edukačních procesů, - zhodnotí sociální strukturu edukátora, - popíše osobnostní charakteristiky edukátora	Pedagogika - vymezení výrazu pedagogika - terminologie pedagogiky Pedagogická profese -výuka - problém pedagogické praxe -osobnost žáka -osobnost učitele Výchova, sebevýchova -výchovné cíle, metody	T,Ú,R,PR,ŘR,PP	Člověk a svět práce
Žák: -orientuje se v historii pedagogiky -uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí její přínos pro život lidí -popíše systém vzdělávání v ČR, uvede možnosti získání stupně vzdělání a kvalifikace	Dějiny pedagogiky, současná pedagogika Školský systém v ČR -typy škol, RVP, ŠVP		Člověk a svět práce Člověk a digitální svět

-pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací -charakterizuje evropský koncept celoživotního učení a dokumentuje na příkladech jeho naplňování v ČR -pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací -žák vysvětlí a porovná jednotlivé typy škol -charakterizuje výchovný proces -pracuje s odbornou literaturou a jinými zdroji informací -orientuje se v problematice kázně a šikany Žák: -porovná a popíše vzdělávací politiku Evropské unie -objasní možné rysy vývoje ve srovnání s českým školstvím Žák: -objasní funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času (zejména u dětí) -rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal -charakterizuje na příkladech funkci, činnost a prostředí vzdělávacích a sociálně výchovných zařízení -rozebere z tohoto hlediska činnost sociálního zařízení, které osobně poznal Žák: -charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu,	Vzdělávací politika EU Pedagogika volného času -funkce a význam volného času -typy zařízení pro výchovu mimo vyučování		Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce
--	--	--	--

porovná vývojové trendy rodiny ve světě -charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání -objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje nad problémy současné rodiny -vysvětlí vliv širšího okolí (vrstevníků, komunity, společnosti atp.) na jedince a výchovu -rozebere a diskutuje nad problematikou týrání a zneužívání Žák: -charakterizuje typy vzdělávacích institucí -objasní význam vzdělávání pro plnohodnotný život člověka -orientuje se v problematice celoživotního procesu vzdělávání Žák: -objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi -vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči -diskutuje a argumentuje -význam a trendy v aktivizaci seniorů Žák: -orientuje se v problematice zájmových organizací -porovná možnosti ve svém bydlišti a v rámci naší republiky -zná problematiku Skautingu, Hnutí Brontosaurus a jiných	Rodina a rodinná výchova -charakteristika rodiny -funkce rodiny -výchovné styly v rodině -šikana Celoživotní vzdělávání Andragogika Zájmové organizace		Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce Občan v demokratické společnosti Člověk a svět práce Člověk a prostředí
---	--	--	---

Žák: -posoudí sociální důsledky a jejich vliv na vývoj jedince -orientuje se v problematice charitativní péče spojené s pedagogickým působením v rámci organizací	Charita – sociální a pedagogické hledisko		
---	--	--	--

5.17. Právo

Charakteristika předmětu

Předmět Právo má poskytnout žákům obecný základní přehled o právním systému a právním řádu České republiky a naučit je pracovat s právními prameny. Žák by měl umět prakticky řešit právní problémy, situace a příklady z praxe, a samostatně se orientovat v právních předpisech na základní úrovni. Jelikož se naše právní předpisy značně mění, je nutné vést žáky ke schopnosti pracovat s právními prameny a orientovat se v jejich změnách. Výchovným záměrem je vést žáky k pochopení úlohy státu a významu práva v demokratické společnosti. Předmět právo klade důraz nejen na rozvoj logického myšlení žáků, ale také na prohloubení komunikačních schopností žáka. Žák dovede správně pracovat s právními pojmy, dokáže přesně a správně formulovat základní právní názory.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Učivo je probíráno ve třech ročnících a je rozvrženo podle stoupající obtížnosti a vzájemné návaznosti. Nejprve žák získává znalosti z právní terminologie, ústavního práva, dále navazuje na základy práva občanského, pracovního, správního (hmotného) a rodinného. V posledním ročníku získává znalosti z práva trestního (hmotného i procesního), občanského práva procesního a v závěru je věnován důraz na správní právo procesní (správní řízení).

Ve výuce dochází k propojení souvislostí s předmětem ekonomika z důvodu práva obchodního a živnostenského.

Předmět Právo integruje průřezová téma Občan v demokratické společnosti v bodech vážících se ke státu, politickému systému a potřebném právním minimu pro soukromý a občanský život a Člověk a svět práce v kapitole věnované pracovnímu právu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	2	2	3

Předmět má vyšší hodinovou dotaci vzhledem k profilaci žáků. V předmětu jsou využity disponibilní hodiny.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- předává pozitivní vztah k učení a vzdělávání a vysvětluje význam vzdělání v současné době.
- vede žáky k různým technikám učení, vytvoří vhodný studijní režim a podmínky;
- umožňuje žákům uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické), nabádá žáky k efektivnímu vyhledávání a zpracování informací;
- umožňuje žákům poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), a z nich učit a vysvětluje pořizování si poznámek;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- vede žáky k porozumění zadaného úkolu, určuje jádro problému, vysvětluje možnosti získávání informací potřebných k řešení problémů, navrhuje žákům různé způsoby řešení,

- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, umožňuje žákům využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí žáky vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentovat;
- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- umožňuje žákům se aktivně zapojovat do diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vede žáky k používání odborné terminologie;
- nutí žáky vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vede žáky, aby dokázali porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě
- zdůrazňuje výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, včetně motivace k dalšímu prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- připraví žáky posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- umožní žákům pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- podněcuje žáky v práci v týmu s vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- motivuje žáky jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- vede žáky k dodržování zákonů a dalších právních předpisů, k respektování práva a osobnosti druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), k vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- nutí žáky jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- vede žáky, aby byli tolerantní k různým národům, lidem;
- vysvětluje důležitost zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- podněcuje žáky, aby chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- dává příležitost žákům, aby uznávali hodnotu života a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život
- zdůrazňuje uznávání tradic a hodnot svého národa a chápat jeho minulost i současnost

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vede žáky, aby měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;

- ukazuje žákům možnosti uplatnění na trhu práce v daném oboru a cílevědomě a zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- ukazuje žákům reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- učí žáky umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vede žáky, jak by měli vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- učí a procvičuje znalost práva a povinností zaměstnavatelů a pracovníků;
- nutí žáky rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- diskutuje s žáky, aby prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy a dokázali zhodnotit a posoudit následky

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- nutí žáky pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií při vypracovávání různých materiálů
- vede žáky k práci s běžnými základními a aplikačními programy
- motivuje žáky k získávání informací z otevřených zdrojů a užívání AI;
- aplikuje s žáky práci s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- zdůrazňuje žákům, aby si uvědomovali nutnost posuzování rozdílné věrohodnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, a vede žáky k mediální gramotnosti.

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky a postup jejich poskytování, kde uplatní ekonomické znalosti a dovednosti
- ovládali administrativní a správní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a dokázali pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací (správní řád)
- respektovali příslušnou legislativu, práva a povinnosti, oprávněné zájmy klientů;
- znali požadavky na zaměstnance, jejich práva a povinnosti;
- dokázali sledovat změny a nové předpisy v právním řádě

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN. ABY ABSOLVENTI:

- respektovali bezpečnost a ochranu zdraví při práci a to z pohledu zaměstnance i zaměstnavatele
- znali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;

- znali řešení různých situací vzniklých úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce

Právo – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - orientuje se v systému práva - analyzuje zdroje právních informací - orientuje se v právní pomoci v ČR	Základní pojmy práva právo, právní řád, právní předpisy, právní normy, právní vztahy, právní skutečnosti zákonnost, právní vědomí, právní odpovědnost, systém práva, prameny práva, právní ochrana občanů, notáři, advokáti a soudci	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- zdokonalí své komunikační schopnosti - orientuje se v problematice legislativy - používá právní pojmy - chápe rozdíl mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní, rozdělení jejich kompetencí - orientuje se v právních pramenech a normách ústavního práva - orientuje se v informacích z politiky	Ústavní právo ČR Ústava ČR, státní moc, základní práva a svobody, Listina základních práv a svobod, moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní (soustava soudů v ČR), Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, územní samospráva, veřejný ochránce práv	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- pracuje s právními pojmy a aplikuje je na zadané problémové situace - vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou - pracuje s občanským zákoníkem a ostatními právními prameny - orientuje se v dědickém právu a dokáže sepsat základní písemnosti - dokáže napsat základní náležitosti kupní, darovací, nájemní smlouvy - aplikuje poznatky z teorie do praxe v problematice odpovědnosti za škodu, odpovědnosti za vady a reklamačního řízení	Občanské právo hmotné zásady a prameny občanského práva, právní pojetí věcí a majetku, právo vlastnické, dědické právo, sousedské právo, spoluvlastnictví, držba, věcná práva k cizím věcem, závazkové právo, odpovědnost za vady, druhy pojmenovaných smluv (kupní, darovací, smlouva o dílo, půjčka a výpůjčka, nájemní smlouva, nájem bytu), odpovědnost za škodu, ochrana osobnosti	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti

Právo – 3. ročník

- požívá odbornou terminologii pracovního práva - aplikuje poznatky Zákoníku práce a ostatních právních předpisů do praxe - vypracuje pracovní smlouvu - popíše všechny možnosti ukončení pracovního poměru a umí vypracovat výpověď, okamžité ukončení pracovního poměru, ukončení ve zkušební době, dohodu - objasní problematiku změny pracovního poměru - vyjmenuje povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - orientuje se v problematice práce mladistvých a osob postižených - reaguje na problematiku pracovněprávních sporů a popíše úlohu odborů v této oblasti	Pracovní právo prameny pracovního práva, pracovněprávní vztahy, pracovní poměr, pracovní smlouva, vznik, změna a skončení pracovního poměru, pracovní kázeň, pracovní řád, potvrzení, odstupné, pracovní doba, doba odpočinku, dovolená, odměňování práce, BOZP, péče o zaměstnance, podmínky zaměstnání žen a mladistvých, odpovědnost za škodu, kolektivní vyjednávání, odbory, opatření na úseku nezaměstnanosti – úřady práce	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti + PT – Člověk a svět práce
- orientuje se v právních předpisech - vysvětlí, čím se zabývá správní právo a proč je právem veřejným - vysvětlí rozčlenění státní správy a samosprávy - vysvětlí rozdíl mezi samostatnou a přenesenou působností obce (kraje) - vyjmenuje orgány obce a kraje - vysvětlí rozdíl mezi orgány obce a kraje	Správní právo hmotné prameny, struktura státní správy a samosprávy, orgány veřejné správy, systém a členění územní samosprávy (obecní a krajská), právní subjektivita	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- pracuje se Zákonem o rodině - vysvětlí problematiku vzájemné vyživovací povinnosti - orientuje se v problematice manželství - uzavírání manželství zánik manželství - popíše problematiku rozvodu manželství - orientuje se ve formách náhradní výchovy dětí -pěstounské péče, poručenství, osvojení - aplikuje problematiku rodičovské odpovědnosti	Rodinné právo pojem, zásady a prameny rodinného práva, manželství, vztah mezi manžely, rodina a vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská odpovědnost, vzájemná vyživovací povinnost, náhradní výchova dětí,	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti

Právo – 4. ročník

- používá odbornou terminologii trestního práva - orientuje se v Trestním zákoníku - rozezná jednotlivou skutkovou podstatu trestného činu a reaguje na aktuální otázky současnosti	Trestní právo hmotné prameny, pachatelé trestných činů, trestní odpovědnost, orgány činné v trestním řízení, tresty, trestné činy, ochranná opatření	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- orientuje se v Trestním řádu - popíše jednotlivé fáze trestního řízení - orientuje se v základních písemnostech spojených s trestním řízením - aplikuje problematiku trestního stíhání mladistvých na aktuální situace	Trestní právo procesní prameny, zásady, průběh trestního řízení, trestání mladistvých, kriminalita páchaná na dětech a mladistvých	Pě, Pís, PS, T, Ú, V, E	PT – Občan v demokratické společnosti
- popíše strukturu občanského soudního řízení - orientuje se v problematice soudnictví ČR - orientuje se v místní a věcné příslušnosti soudů - orientuje se v problematice opravných prostř. - aplikuje znalosti v základních písemnostech spojených s civilním řízením - popíše časovou souslednost včetně písemností - rozezná jednotlivé formy vykonávacího řízení	Občanské soudní řízení (občanské právo procesní, civilní řízení) prameny, zásady, subjekty civilního řízení, průběh občanského soudního řízení, dokazování, opravné prostředky, formy výkonu rozhodnutí (exekuce)	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- používá odbornou terminologii správního řízení - orientuje se ve Správním řádu - řeší případy - aplikuje znalosti v základních písemnostech spojených se správním řízením - spočítá lhůty v řízení - popíše časovou souslednost včetně písemností - orientuje se v problematice opravných prostř.	Správní řízení pojmy, pramen, listiny, lhůty, doručování, dokazování, postup řízení, opravné prostředky, přestupkové řízení	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Občan v demokratické společnosti
- používá odbornou terminologii správního řízení - orientuje se v Obchodním zákoně a Živnostenském zákoně - charakterizuje podmínky a pravidla podnikání - pozná rozdíly mezi jednotlivými formami podnikání a obchodními společnostmi	Obchodní právo (opakování z ekonomiky) pojmy a prameny práva obchodního, podnikání, OSVČ, živnosti, obchodní rejstřík, podnik, hospodářské soutěžení, obchodní společnosti, družstvo	Pě, Pís, PS, T, Ú, V,	PT – Člověk a svět práce

5.18. Ekonomika

Charakteristika předmětu

Předmět ekonomika má rozvíjet ekonomické myšlení žáků, aby pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti. Má přispět k základní orientaci v právních normách a informovat o povinnostech podnikatelů vůči státu. Žáci by měli získat přehled o finančním trhu a bankovníctví, ekonomických ukazatelích státu, o daňové soustavě a o struktuře veřejných financí.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve 2. - 4. ročníku. Předmět má vyšší hodinovou dotaci vzhledem k profilaci žáků. V předmětu jsou využity disponibilní hodiny.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	3	3	3

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák

- dokáže vyhledávat a zpracovávat informace
- využívá ke svému učení různé informační zdroje
- sleduje a přijímá hodnocení výsledků svého učení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák

- charakterizuje jádro problému
- analyzuje problém
- navrhuje řešení
- využije zkušenosti a vědomostí nabytých dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák

- vyjadřuje se přesně a srozumitelně v ústním i písemném projevu
- jednoznačně se rozhoduje
- dokáže pracovat s administrativními písemnostmi
- účastní se diskuzí

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák

- rozvíjí dovednost pracovat v týmu,
- dokáže nést odpovědnost za práci vlastní i práci ostatních spolužáků

OBČANSKÁ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák

- jedná odpovědně, samostatně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržuje zákony

- jedná v souladu s morálními principy
- diskutuje o aktuálních problémech

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žák

- charakterizuje svoji vlastní profesní budoucnost
- vysvětlí uplatnění na trhu práce
- vysvětlí podstatu a principy podnikání
- definuje práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- zdůvodní význam celoživotního učení

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a užívá AI
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si různou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák

- aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů
- rozvíjí komunikační dovednosti,
- respektuje legislativu
- analyzuje hospodaření s finančními prostředky

Ekonomika – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - popíše, čím se zabývá ekonomie - rozliší makro a mikroekonomii - vysvětlí úlohu jednotlivých ekonomických subjektů - orientuje se v jednotlivých ekonomických systémech - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - vysvětlí podstatu podnikání a jeho cíle - vytvoří podnikatelský záměr a sestaví zakladatelský rozpočet - určí, jaké výrobní faktory bude potřebovat - rozliší oběžný a dlouhodobý majetek - na příkladech vysvětlí náklady a výnosy - rozliší jednotlivé nákladové druhy - vysvětlí podstatu stanovení ceny – - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky	Ekonomie jako věda - předmět ekonomie - rozdělení ekonomické vědy - základní ekonomické subjekty - základní ekonomické otázky a systémy Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory - hospodářský proces - zboží, peníze, cena - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka - tržní rovnováha - konkurence Podnikání - znaky podnikání - podnikatelský záměr – analýza trhu, konkurence, výběr segmentu trhu - náklady, výnosy - majetek podniku - financování začátku podnikání - právní formy podnikání - podnikání dle živnostenského zákona a obchodního zákoníku	PS, R, T, Ú	Právo

- posoudí vhodnost konkrétní právní formy pro svou firmu - uvede základní povinnosti podnikatele vůči státu - orientuje se ve struktuře podnikových činností - charakterizuje průběh výrobních činností - určí optimální výši zásob - provede jednoduché propočty spotřeby a velikosti nákupu - vypočítá zhodnocení investice - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění	- podnikání v rámci EU Podnikové činnosti - podnikové subsystémy - hlavní činnost - zásobování a logistika - investiční činnost - lidské zdroje v podniku - personální práce - odměňování pracovníků – mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy, daň z příjmů, zdravotní a sociální zabezpečení		
--	---	--	--

Ekonomika – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - uvědomí si vztahy podniku s tržními podmínkami - popíše nástroje marketingu a umí je využívat - vysvětlí části řízení a jejich funkci - orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním a placení daní - rozliší princip přímých a nepřímých daní - používá správně základní daňové pojmy - zhodnotí daňový systém na makroekonomické úrovni i mikroekonomické úrovni - objasní podstatu finančního trhu a orientuje se v jeho segmentech a subjektech - vysvětlí využití cenných papírů a obchodování s nimi - vysvětlí obecné znaky burzy - orientuje se v bankovním systému - popíše úlohu centrální banky - rozliší aktivní a pasivní bankovní obchody - orientuje se v základních bankovních službách - vyplní základní doklady platebního styku	Marketing - vývoj marketingu - marketingové strategie - marketingové nástroje Management - vývoj managementu - manažerská hierarchie - funkce managementu Daňová soustava - struktura daňové soustavy – přímé a nepřímé daně Finanční trh - peníze a jejich formy, cenné papíry - peněžní trh, kapitálový trh - nástroje finančního trhu - subjekty finančního trhu - burza a burzovní obchody Bankovníctví a pojišťovnictví - bankovní systém - bankovní obchody – vklady, úvěry - bankovní služby - platební styk - základní pojmy v pojišťovnictví - druhy pojištění	PS, PÚ, T, Ú	Právo

- orientuje se v moderních způsobech platebního styku - vysvětlí základní pojmy v pojišťovnictví - orientuje se v jednotlivých druzích pojištění			
--	--	--	--

Ekonomika – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - orientuje se ve struktuře národního hospodářství - objasní souvislost ziskového a neziskového sektoru a vysvětlí rozdíly - orientuje se v organizacích neziskového sektoru - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - vysvětlí význam ukazatelů NH ve vztahu k oboru - objasní podstatu „cyklického“ vývoje hospodářství - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - posoudí dopady inflace - posoudí význam zahraničního obchodu pro ekonomiku státu - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - objasní důležitost evropské integrace - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU - vysvětlí podstatu financí, jejich členění - popíše rozdílné financování ziskových a neziskových organizací - vysvětlí důvody státních zásahů do ekonomiky - orientuje se ve státním rozpočtu a místních rozpočtech a má přehled o konkrétních údajích	Národní hospodářství a EU - struktura národního hospodářství - subjekty národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - základní ukazatele - hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, platební bilance - hospodářská politika státu a její cíle - státní rozpočet a rozpočet EU - Evropská unie Veřejné finance - základy financí - financování neziskových organizací - základní charakteristika veřejných financí - veřejné rozpočty - fiskální politika	PS, R, T, Ú	Právo

5.19. Sociální politika

Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s postavením sociální politiky v systému politiky státu, zejména pak ve vztahu k hospodářské politice. Ukazuje, jakou významnou roli má v otázce sociálního smíru ve společnosti. Předmět má poskytnout přehled o nejdůležitějších směrech a součástech sociální politiky, vytvořit nosný základ pro další předměty, které se do větší hloubky zabývají sociálními problémy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v 1. a 2. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Při výuce lze využít internet, exkurze a besedy s odborníky.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	2	0	0

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák

- má pozitivní vztah k učení
- uplatňuje různé způsoby práce s textem
- rozumí mluvenému projevu
- pořizuje si poznámky
- vysvětluje vztah sociální politiky k hospodářské politice
- vysvětluje vztahy a souvislosti mezi sociální politikou a dalšími odvětvími (ekonomika, právo, sociologie)
- seznamuje se se systémem sociálního zabezpečení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák

- spolupracuje při řešení sociálních problémů
- dovede kreativně myslet
- samostatně se rozhoduje o řešení sociální situace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák

- vyjadřuje se přesně a srozumitelně ústně i písemně
- dokáže komunikovat verbálně a neverbálně
- vyslechně názor druhého

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák

- spolupracuje s ostatními žáky
- společně řeší sociální problém
- vede žáka ke spolupráci a společnému řešení sociálních problémů
- vyjadřují své názory

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák

- objasňuje životní situace
- dokáže pomoci spoluobčanům

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žák

- dokáže využívání moderních technologií, výpočetní techniky a internetu

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a užívá AI
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si různou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák

- orientuje se v jednotlivých oblastech sociální politiky
- navrhuje řešení při vzniklých sociálních situacích
- respektuje legislativu a práva klientu
- dovede pracovat samostatně i v týmu
- kvalifikovaně se vyjadřuje o problémech v sociální politice
- dovede si ověřovat informace a posoudit jejich závažnost

Sociální politika – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák: - vysvětlí pojem sociální politika - popíše různé přístupy k sociální politice - charakterizuje subjekty a objekty sociální politiky - objasní sociální politiku ČR - vysvětlí jednotlivé pojmy - pochopí rozdíly a vztahy mezi jednotlivými pojmy - umí se vžít do sociálních situací - vymyslí konkrétní příklady k jednotlivým principům - charakterizuje jednotlivé funkce - vysvětlí funkce na konkrétních příkladech - rozumí nástrojům - dovede vysvětlit vztahy mezi jednotlivými nástroji - přemýšlí o smyslu sociálního státu - pochopí důvody zavádění sociálního státu	Základní pojmy sociální politiky - definice sociální politiky - podstata sociální politiky a její různá pojetí - subjekty a objekty sociální politiky - státní sociální politika a její cílové zaměření Základní principy sociální politiky - princip sociální spravedlnosti - princip sociální solidarity - princip subsidiarity - princip participace Funkce sociálního státu - ochranná, rozdělovací a přerozdělovací, homogenizační, stimulační, preventivní Nástroje sociální politiky - právní, ekonomické, sociální Sociální stát - příčiny vzniku - problémy spojené s jeho existencí	R, Ú, T	

- uvědomí si sociální rozdíly - posuzuje chudobu - dovede vymezit chudobu - seznámí se s důvody vzniku sociální politiky - charakterizuje jednotlivé etapy - zamýšlí se nad současným vývojem sociální politiky - získá přehled o sociálním zabezpečení - dovede vyhodnocovat dostatečnost sociálního zabezpečení	Chudoba Vývoj sociální politiky - stručný vývoj v evropských zemích, v ČR a v EU Sociální zabezpečení - tři pilíře sociálního zabezpečení - sociální pojištění - státní sociální podpora - sociální pomoc		
--	--	--	--

Sociální politika – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - vysvětlí funkce rodiny - konkretizuje a vysvětluje způsoby podpory a formy pomoci rodinám - uvědomuje si důležitost rodiny v současnosti - analyzuje a diskutuje problémy současné rodiny - vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě a ve společnosti - uvědomí si důležitost celoživotního vzdělávání - popíše vzdělávací soustavu v ČR - zamýšlí se nad systémem zdravotní péče - uvědomuje si náročnost financování zdravotní péče - seznámí se s druhy zdravotních zařízení - analyzuje současné problémy zdravotní péče - charakterizuje základní pojmy - zhodnotí poskytovanou pomoc v nezaměstnanosti - analyzuje současné problémy - uvědomí si možnosti bydlení v ČR - analyzuje vztah státu a občana v otázce bydlení - zamýšlí se nad současnými problémy	Rodinná politika - funkce a vývoj rodiny - cíle rodinné politiky - demografické trendy - způsoby podpory rodin - formy pomoci rodinám - současné problémy rodin Vzdělávací politika - funkce vzdělání - obsah vzdělávací politiky - úloha státu a ostatních subjektů Zdravotní politiky - systém zdravotní péče - zdravotní zařízení - úloha státu v systému zdravotní péče - všeobecné zdravotní pojištění - aktuální problémy zdravotní politiky Politika zaměstnanosti - trh práce a nezaměstnanost - úřady práce - aktivní a pasivní politika zaměstnanosti - aktuální problémy zaměstnanosti Bytová politika - charakteristika bydlení - nástroje bytové politiky - sociální bydlení - podpora bytové politiky	R, Ú, T	Ekonomika Sociální zabezpečení

- pochopí systém sociálního zabezpečení - analyzuje výhody a nevýhody státních a nestátních institucí	- aktuální problémy bytové politiky Řízení sociální politiky - instituce sociálního zabezpečení - státní a nestátní instituce		
--	--	--	--

5.20. Sociální zabezpečení

Charakteristika předmětu

Předmět sociální zabezpečení je důležitým odborným předmětem. Seznamuje žáky se systémem sociálního zabezpečení v České republice. Žáci získají přehled o předpisech, o poskytování dávek sociálního zabezpečení. Prohlubuje vědomosti o poskytování jednotlivých dávek. Žáci získávají potřebné administrativní dovednosti. Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve 3. a 4. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	1 + 1 cvičení	2 + 1 cvičení

Předmět má vyšší hodinovou dotaci vzhledem k profilaci žáků. V předmětu jsou využity disponibilní hodiny.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák

- přijímá hodnocení výsledků svého učení
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání v oboru
- vysvětlí význam sociálního zabezpečení
- vysvětlí otázky týkající se sociálního a zdravotního pojištění
- vysvětlí dávky státní sociální podpory, pomoc v sociálních situacích
- orientuje se v právních předpisech, ve vedení administrativy

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák

- dokáže se vžívat do sociálních problémů klientů
- navrhuje jednotlivé sociální dávky
- aplikuje teoretické znalosti na konkrétních příkladech

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák

- vyjadřuje se přesně a srozumitelně v ústním a písemném projevu
- dokáže komunikovat s klientem
- rozhoduje se jednoznačně

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák

- spolupracuje při řešení sociální situace pomocí sociálních dávek a poskytování sociální péče
- ověřuje si získané informace
- dokáže pracovat v týmu
- nepodléhá předsudkům a stereotypům

KOMPETENCE OBČANSKÁ A KULTURNÍ PODVĚDOMÍ

Žák

- osvojí si osobnostní vlastnosti požadované u pracovníků ve veřejné správě
- dokáže řešit konfliktní situace, případně jim předcházet
- diskutuje o aktuálních problémech

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informaci z otevřených zdrojů a užívá AI
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si různou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žák

- vyjmenuje možnosti svého pracovního zařazení a dovede vyhledávat pracovní uplatnění
- dokáže se přizpůsobit měnícím se životním a pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák

- má přehled o právních předpisech týkající se sociálního zabezpečení
- dovede navrhnout řešení při vzniklých sociálních problémech
- dovede posoudit nárok na státní sociální podpory
- dokáže komunikovat s klientem v těžké životní situaci
- chápe vztahy mezi státní správou a samosprávou a občany
- respektuje práva klienta

Sociální zabezpečení – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - charakterizuje základní pojmy, zásady a principy - orientuje se v institucích sociálního zabezpečení - uvědomí si zdroje sociálního zabezpečení - vysvětlí základní pojmy v sociálním a zdravotního pojištění - pochopí výpočet mezd a dávek nemocenského pojištění - orientuje se v systému důchodů a penzijního připojištění - vysvětlí životní minimum a jeho účel - výpočet životní minimum konkrétní rodiny - je seznámen s legislativou, s financováním a jednotlivými dávkami - vyvodí oprávněnost nebo neoprávněnost nároku na konkrétní dávku - rozlišuje testované a netestované dávky - vypočítává jednotlivé dávky - pracuje s konkrétními tiskopisy - sleduje změny v systému dávek státní sociální podpory	Koncepce sociálního zabezpečení - význam pojmu, zásady a principy - historický vývoj - instituty SZ u, - zdroje SZ Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnanci, zaměstnavatelé, OSVČ - výpočet mezd - dávky nemocenského pojištění - druhy důchodů - penzijní připojištění Životní minimum - základní pojmy – sociální potřebnost, minimální mzda, životní minimum - konstrukce ŽM, valorizace - výpočet ŽM pro jednotlivce, domácnosti Dávky státní sociální podpory - právní úprava a vymezení základních pojmů - financování státní sociální podpory - druhy dávek - výpočet testovaných dávek - netestované dávky - práce s tiskopisy Sociální pomoc - právní úprava, vymezení základních pojmů	PS, PÚ, T, Ú	Spo, Právo

- rozumí pojmu sociální pomoc, hmotná nouze - umí posoudit nutnost dávek sociální pomoci - dovede navrhnout formu pomoci a výši příspěvku - uvědomuje si souvislosti základních právních norem s určitými sociálními situacemi	- kategorizace dávek sociální pomoci - formy pomoci a výše příspěvku Základní lidská práva - právní úprava - domácí násilí		
---	--	--	--

Sociální zabezpečení – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák - orientuje se v institucích sociálního zabezpečení - dovede uvést rozdíly mezi státní a nestátní institucí - dovede vymezit působnost státní správy a samosprávy - orientuje se ve vedení a zpracování administrativy - seznámen s doklady a tiskopisy - popíše rozdíly ve vedení účetnictví v ziskových a neziskových organizacích - orientuje se v právních předpisech - vysvětlí financování sociální péče - chápe sociální situace klientu - dovede zvolit způsob komunikace s klientem - aktuálně se zajímá o možnostech řešení sociálních situací klientu - registruje změny zákonů v sociální zabezpečení	Řízení sociální politiky - instituce sociálního zabezpečení - státní a nestátní instituce Organizace a řízení sociálního zabezpečení - působnost státní správy a samosprávy v soc. zabezpečení - vedení a zpracování administrativní agendy - účetnictví ziskových a neziskových organizací Úhrada pobytu v zařízeních sociální péče - právní předpisy - podíl státu - podíl obce, rezidenta Komunikace s občany a institucemi - kategorie žadatelů - prostředí pro styk s veřejností - vytváření žádoucího klimatu Programy v sociální oblasti	PS, PÚ, T, Ú	Spo, Právo, Spe, Ek

5.21. Zdravotní nauka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zahrnuje velkou část okruhu Vzdělávání pro zdraví a část okruhu Pečovatelské služby. Přebírá některá témata z práva a ekologie.

Předmět umožňuje žákům poznat stavbu a funkce svého těla, uvědomovat si rizika nezdravého životního stylu, předcházet jim, případně napravovat již vzniklé škody. V žácích je podporována zodpovědnost za své zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v rozsahu 8 vyučovacích hodin. Ve třetím ročníku je zařazena učební praxe související s předmětem, ve které budou žáci provádět praktická cvičení (první pomoc, výkonnostní aj. testy, péče o dítě)

Při výuce jsou používány moderní formy vzdělávání a různé metody práce, které přispívají k vytváření vlastních postojů a názorů. Mezi takové metody patří řešení problémových úloh, modelování situací, audiovizuální pomůcky, internet, dle možností i exkurze a besedy s odborníky. Žáci využívají své znalosti a dovednosti v rámci odborné a učební praxe.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	3	2	1

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- učíme studenty zajímat se o stav svého psychického i fyzického zdraví
- pomáháme jim orientovat se v široké nabídce výživových a léčebných možností
- vytváříme správné návyky v boji se stresem v rámci současné společnosti

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- studenti porovnávají odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti o člověku a jeho zdraví
- vyvozují optimální praktické postupy k ochraně vlastního zdraví
- samostatně pozorují praktické jevy a jednání lidí, která souvisejí se zdravím a ochranou před civilizačními chorobami
- získávají dostatečné množství podnětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v jednotlivých etapách jeho života
- umožňujeme jim nácvik jednání v situacích osobního a veřejného ohrožení

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vedeme studenty k přesnému a srozumitelnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- učíme je využívat verbální i neverbální komunikaci
- ukazujeme i význam vyslechnutí ostatních

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- vedeme studenty ke kooperaci a společnému řešení problémů
- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- učíme žáky vyjádřit vlastní názor a navzájem se respektovat
- podporujeme je při vytváření pozitivních vztahů k ostatním osobám, zejména k budoucím klientům

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- vedeme studenty k odpovědnosti a ochraně svého zdraví a životního prostředí

- ukazujeme jim možnosti zneužití přírodovědných poznatků
- učíme je uvědomovat si následky nezdravého životního stylu nejen pro ně, ale i pro celou společnost

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- učíme studenty pracovat přesně, pečlivě, systematicky a zdravě
- vedeme je k ochraně zdraví při práci i ve škole

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- podporujeme využívání moderních technologií, výpočetní techniky a internetu
- vedeme studenty k tvorbě referátů formou prezentací a užívání AI

ODBORNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů;
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti;

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, TZN., ABY ABSOLVENTI:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků)
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

Zdravotní nauka – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - zařadí člověka do systému živočichů, uvede typicky lidské znaky - charakterizuje předchůdce člověka - uvědomuje si podmínky vedoucí ke vzniku lidských ras - vyjmenuje typy tkání a jejich základní charakteristiky - podle obrázku pojmenuje hlavní kosti, klouby a svaly člověka - porovná hladké a příčně pruhované svalstvo - rozumí pojmu homeostáza v kontextu významu tělních tekutin - uvede typy tělních tekutin, jejich složení a význam - popíše činnost srdce a v obrázku ukáže hlavní cévy - vysvětlí pojmy krevní tlak, tep, krevní obraz - popíše obranné mechanismy našeho těla - vysvětlí spojitost mezi imunitou a tělními tekutinami - objasní význam dýchání zejména na buněčné úrovni - ovládá části dýchací soustavy a stavbu plic	Přímá péče o klienty - stavba lidského těla a funkce jednotlivých orgánových soustav - patologie jednotlivých orgánů	PP, SP, T, R	
- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy - vysvětlí pojmy metabolismus, katabolismus, anabolismus - porovná různé alternativní směry ve výživě - prokáže znalost jednotlivých složek výživy pro	- činitele ovlivňující zdraví: životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky aj.	PP, PTe, PS	Mezipředmětové vztahy: Zbe PT: Člověk a životní prostředí

lidské tělo (bílkoviny, sacharidy, tuky, vitamíny, minerály) - vysvětlí příčiny a možná rizika spojená s poruchami příjmu potravy - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu - orientuje se v dietetickém systému České republiky - na základě charakteristik jednotlivých diet navrhne jídelníček pro příslušnou dietu	Zdraví - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - dietetický systém		
---	---	--	--

Zdravotní nauka – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - porovná primární a sekundární moč - vyjmenuje části kůže a její deriváty - rozumí principům podílejícím se na udržení stálé tělesné teploty - na sobě ukáže umístění probraných orgánů - orientuje se v běžných onemocněních a zná následky poruch nebo úrazů jednotlivých orgánů a orgánových soustav - objasní pojmy: neuron, synapse, nervové dráhy, reflexní oblouk, paměť - chápe funkci neurotransmiterů a uvede jejich příklady - přiřadí funkci k části mozku - provede ukázková cvičení paměti - ovládá informace o periferní nervové soustavě - přiřadí jednotlivé smysly k typům receptorů - v obrázku popíše stavbu oka a ucha - uvědomuje si rizika současnosti vedoucí k poruchám zraku a sluchu (např. vzdálenost při čtení, koncerty a sluchátka) - vysvětlí souvislost mezi čichem a chutí - chápe význam bolesti jako signálu našeho těla	Přímá péče o klienty - stavba lidského těla a funkce jednotlivých orgánových soustav - patologie jednotlivých orgánů	PP, PS, R, T	

- vysvětlí rozdíl mezi nervovým a hormonálním řízením - přiřadí k sobě žlázy a hormony jimi produkované - uvede nejběžnější nemoci způsobené poruchami hormonální činnosti - ovládá anatomii a fyziologii pohlavních orgánů - chápe vliv hormonů na fyziologické i psychické změny v průběhu dospívání i během menstruačního cyklu - uvede nejčastější rizika, kterým je vystaven zárodek v prenatálním období - popíše vývoj jedince v jednotlivých trimestrech těhotenství - diskutuje o výhodách a rizicích alternativních porodů a potratů - přemýšlí o příčinách nárůstu neplodnosti v současné rozvinuté společnosti - rozpozná pohlavně přenosné nemoci podle jejich příznaků - chápe nutnost používání antikoncepce a porovná jednotlivé typy - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - přemýšlí o příčinách stárnutí a jeho sociálně ekonomických důsledcích	Přímá péče o klienty - stavba lidského těla a funkce jednotlivých orgánových soustav - patologie jednotlivých orgánů - změny v životě člověka (vývojové, zdravotní, sociální) Zdraví - partnerské vztahy; lidská sexualita	PP, PS, R, T	Mezipředmětové vztahy: Ekonomie, Soc péče
---	--	---------------------	--

Zdravotní nauka – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - seřadí do časové posloupnosti dovednosti, které se člověk postupně učí v jednotlivých fázích svého postnatálního vývoje - vyjmenuje kritická místa pro vznik opruzenin u dítěte a popíše jak jim předcházet - chápe význam kojení pro výživu dítěte - ovládá pravidla hygieny pro péči o prsa kojící ženy a uvědomuje si rizika plynoucí ze zanedbání této péče - uvede potraviny vhodné jako příkrmy při přechodu na tuhou stravu - popíše metody vhodné při nadýmání (masáž, byliny) - sestaví seznam věcí do výbavičky pro kojence - rozpozná rizikové situace, do kterých se dítě může dostat a přemýšlí, jak jim předejít - diskutuje o nastavení vhodných pravidel a hranic pro chování dítěte (např. jak reagovat na záchvat pláče) - porovná různé názory na výchovu dětí získané z médií - vysvětlí základní genetické pojmy (gen, znak, alela...) - aplikuje znalost Mendlových zákonů na příkladech z praxe - sestaví rodokmen své rodiny včetně záznamu dědičných chorob - přemýšlí o etice genetického inženýrství, klonování a vhodnosti GMO potravin	Přímá péče o klienty - změny v životě člověka (vývojové, zdravotní, sociální) - péče o dítě do 3 let	PP, PS, R, T	

- uvede příklady mutagenů, mutacemi způsobených syndromů a dědičných chorob - definuje pojem zdraví a jeho 3 složky (fyzická, psychická, sociální) - uvědomuje si faktory ovlivňující lidské zdraví - porovná metody klasické a alternativní medicíny - uvede příklady alternativních metod - rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem - přemýšlí o příčinách nemocí (psychosomatické a somatické) a možnostech prevence - seznámí se s různými formami léků, typy léčivých látek a podávání léků - chápe pojem stres a důsledky nárůstu stresu v současnosti - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - porovná zdravotní péči a stav populace v ČR a ve světě	Zdraví - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví	PP, PS, T	
--	--	------------------	--

Zdravotní nauka – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - objasní hygienické požadavky týkající se sociálních služeb a povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a infekčních onemocnění - doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti - uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - ovládá zejména pravidla hygieny práce s PC - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - rozpozná infekční choroby v seznamu nemocí - uvede příklady epidemií, případně pandemií z poslední doby - odvodí pravidla pro prevenci přenosných chorob u různých způsobů přenosu	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb - hygiena v prostředí sociálních zařízení, hygienické předpisy Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	PP, PS, R, T	Mezipředmětové vztahy: právo

5.22. Osobnostní výchova

Charakteristika předmětu

Předmět pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Rovněž se podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Předmět pomáhá rozvinout a podpořit chování a postoje žáků ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Důraz kladen na výchovu proti závislostem, proti médií vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na zvládání pozitivních i negativních emocí. Součástí je výchova zaměřená na vytváření návyků, postojů a osobnostních vlastností žádoucích pro práci v sociálních službách. Formují se personální a komunikativně sociální kompetence, učí se rozumět psychickému prožívání a chování klientů, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace, dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem. Cílem je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporou schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Naučí se připravovat a realizovat různé výchovné a volnočasové činnosti. Pozornost se věnuje rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty. Žáci se naučí s klienty komunikovat, jednat taktně, s účastí a empatií, aby chránili klientovo soukromí a dbali dodržování jeho práv.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v prvním a druhém ročníku. V každém ročníku je jedna vyučovací hodina společná pro celou třídu a jednou za 14 dní probíhá dvouhodinové praktické cvičení s polovinou třídy.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	1 + 1 cvičení	1 + 1 cvičení	0	0

Veškerá výuka směřuje k vytvoření dovedností potřebných pro práci pracovníka sociální péče. Zároveň překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Výuka je realizována formou praktického vyzkoušení si aktivit pro různé typy klientů. V rámci nabídky jsou využívány možnosti besed, exkurzí a projektů. V průběhu celého roku je zařazováno řešení a diskutování o aktuálních tématech.

Výstupem na konci každého ročníku je vytvořený zásobník her pro různé věkové hranice klientů, pro různá prostředí, s různým zaměřením.

Realizace průřezových témat

V největší míře je v rámci předmětu osobnostní výchova realizováno průřezové téma Občan v demokratické společnosti, jehož cílem je vytvoření kladného přístupu žáka k sobě samému, kladný přístup k životu, k ostatním lidem, ke kulturním i jiným hodnotám, které lidé vytvářejí. Avšak i průřezová témata Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce jsou realizovány v tomto vyučovacím předmětu. Je důležité, aby žáci pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat okolí, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí

odpovědnosti za své zdraví. Žáci by měli být vybaveni znalostmi a dovednostmi, které jim pomohou optimálně využít svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Pro získání potřebných vědomostí a dovedností je používáno aktivizujících metod a forem práce ve výuce, metody směřující k rozvoji prosociálního chování a různé stimulační metody.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy
- využívá ke svému učení různé informační zdroje
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti dalšího vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení problému a zdůvodní jej
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využívá zkušeností a vědomostí již dříve získaných
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- se vhodně prezentuje
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle
- se aktivně účastní diskusí
- formuluje a obhazuje své názory a postoje
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a psychické možnosti
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí
- přijímá radu i kritiku
- si ověřuje získané poznatky
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i psychický rozvoj
- si je vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje
- je připraveni řešit své sociální záležitosti
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu vlastním, veřejném i zájmu klientů
- respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- si uvědomuje multikulturnost společnosti
- si je vědom vlastní kulturní, národní a osobnostní identity
- přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a využívá AI
- si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů
- kriticky přistupuje k získaným informacím

ODBORNÉ KOMPETENCE

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

aby žáci:

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- připravovali samostatně i v týmu plány a projekty výchovně-vzdělávací práce pro jednotlivé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- si vážili zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránili
- posuzovali důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujímal k mediálním obsahům kritický odstup
- eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti

Osobnostní výchova – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti - aplikuje vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti - objasní proces socializace osobnosti, její faktory a mechanismy - ovládá základní prostředky sebereflexe a seberegulace - přijímá radu i kritiku - ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí - připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení - vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu - osvojí si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta - využívá možností hry pro aktivizaci klientů - vytvoří si zásobník her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity - zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje - zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky - identifikuje konfliktní situace, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům - volí techniky posilující uvědomělou spolupráci a vzájemný respekt - užívá dovednosti potřebné pro zvládání náročných pracovních a životních situací pro	objevování sebe a okolního světa - rozvoj smyslového vnímání - hry s pozorováním - hry k soustředění - lidské hodnoty života - vytváření partnerské důvěry, spolupráce a sounáležitosti - rozvoj kreativity	KM, MoS, Pf, PP, PS, PÚ, Pv2, ŘR, ŘV, SA, TP, VU	PT: Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce

- rozvoj vlastní osobnosti - objasní zásady duševní hygieny - pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností - podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých - objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat - identifikuje významy neverbálních signálů - dokáže kontrolovat svůj neverbální projev - používá základní komunikační dovednosti (naslouchat, navázat kontakt, vést rozhovor) - používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity v různých komunikativních situacích - využívá zásady a postupy vyjednávání - zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů - aplikuje základní asertivní techniky při řešení různých situací - umí vhodně pracovat s hlasem a řečovými prostředky - dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení - objasní zásady duševní hygieny - uvede příklady relaxačních technik a metod - osvojí si základní relaxační techniky a metody	komunikace v sociální péči - základy komunikace - techniky neverbální komunikace (mimika, gestika, haptika, proxemika, kinezika) - kultura mluvního projevu - práce s hlasem, techniky řeči - slovní hry - cvičení slovních asociací - navázání kontaktu s klientem - metody vedení rozhovoru - komunikační prostor - komunikace s jedincem a se skupinou - asertivita relaxace a duševní hygiena - nácvik relaxačních technik - prevence syndromu vyhoření	Jh, KM, Mcv, MoS, Pf, PP, PS, PTe, PÚ, Pv2, ŘR, ŘV, SÚ, TP, V, VU Pf, Po, PP, PS, Pv2, ŘV, VU	
--	--	---	--

Osobnostní výchova – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociálním poznávání osobnosti - připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání a pro různé skupiny klientů, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení - vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu - využívá možností hry pro aktivizaci klientů - vytvoří si zásobník her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity - zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje - zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky - identifikuje konfliktní situace, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům - volí techniky posilující uvědomělou spolupráci a vzájemný respekt - užívá dovednosti potřebné pro zvládání náročných pracovních a životních situací pro rozvoj vlastní osobnosti - analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy - pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností - přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly - přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům - nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým - charakterizuje význam, cíle a prostředky	mezilidské vztahy - lidské hodnoty života - vytváření partnerské důvěry, spolupráce a sounáležitosti - výchova k toleranci a proti rasismu - dodržování lidských práv - média	KM, Mcv, MoS, Pf, PP, PS, PTe, PÚ, Pv2, ŘR, ŘV, SÚ, TP, VU	PT: Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce

multikulturní výchovy - má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku - je připraven si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení - hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností - je kriticky tolerantní - je schopen odolávat myšlenkové manipulaci - dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat - masová média pro své různé potřeby - je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy - váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace - zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní funkce volného času - analyzuje pozitiva a rizika přístupu k využívání volného času - vysvětlí vliv širšího okolí na jedince a výchovy - objasní důsledky sociálně patologických jevů na život jedince, rodiny a společnosti - uvede příklady sociálně patologických jevů, jejich příčiny a prevenci - vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností - vede klienty k návykům bezpečného chování - rozebere a diskutuje problematiku závislosti, týrání a zneužívání u klientů - je schopen navrhnout nutná opatření pro zlepšení situace - má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o	zdraví životní styl - péče o zdraví - volný čas a jeho využívání - rizikové chování a jejich prevence - techniky proti stresu	KM, MoS, Pf, PP, PS, PTe, PÚ, Pv2, ŘR, ŘV, TP, VU	
--	--	--	--

svůj fyzický i duševní rozvoj - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - posuzuje vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě - uplatňuje naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situacích - uvědomuje si důsledky nezdravého životního stylu a závislostí - chápe souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními problémy - zdůvodňuje postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život - osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání - aplikuje zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu - dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého zevnějšku - provádí rozbor osobních priorit - zaujímá stanoviska k získaným informacím - využívá vhodného způsobu verbální komunikace při důležitých jednáních - uvědomuje si odpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení - orientuje se na aktivní pracovní život a kariéru	image muže a ženy - společenské vystupování - etiketa a slušné chování - partnerské vztahy, lidská sexualita - osobní styl a úprava zevnějšku - image sociálního pracovníka - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	KM, MoS, Pf, PP, PS, PTe, PÚ, Pv2, ŘR, ŘV, TP, VU	
---	---	--	--

5.23. Sociální péče

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět sociální péče prohlubuje vzdělání žáků v oblasti společenské a sociální. Poskytuje žákům základy pro výkon povolání pracovníků v sociálních službách. Seznamuje je s různými formami, prostředky a přístupy k sociální ochraně a pomoci občanům v obtížné sociální či životní situaci. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby jedince v jeho biopsychosociální jednotě. Seznamuje žáky se sociálními službami, s jejich systémem a řízením. Zajišťuje žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům. Přípravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby. Žáci se naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci a dodržovat pracovní postupy. Součástí předmětu je také výchova žáků zaměřená na vytváření návyků, postojů a osobnostních vlastností žádoucích pro práci v sociální sféře. Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, empaticky a chránili klientovi práva a zájmy. Cílem předmětu je i přímá podpora schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplnému vyplňování života a k prevenci sociálního vyloučení. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci s klienty v sociálních službách. Žáci se učí rozumět psychickému prožívání a chování klientů, aplikovat vhodné přístupy k práci s klienty i s příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Důraz je kladen zvyšování odolnosti žáků při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka směřuje k získání vědomostí a vytvoření dovedností potřebných pro práci pracovníka sociální péče. Předmět má těsné vazby na předměty sociální politika, psychologie, osobnostní výchovu, zdravotní nauka, sociálního zabezpečení a práva. Stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Je určen všem žákům od druhého do čtvrtého ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	2	2	2

Pro dokreslení a lepší porozumění probírané látce je využíváno filmových dokumentů, besed, exkurzí a praktických cvičení v budově školy i v příslušných sociálních zařízeních.

Předmět sociální péče má nejen vazby na ostatní odborné předměty, ale jsou zde realizována i průřezová témata Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce. Je důležité, aby žáci pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, vytvořili kladný přístup sami k sobě, kladný přístup k životu, k ostatním lidem, ke kulturním i jiným hodnotám, které lidé vytváří, osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat okolí, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci by měli být vybaveni znalostmi a dovednostmi, které jim pomohou optimálně využít svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- umí reálně si stanovit potřeby a cíle dalšího svého vzdělávání
- ovládá různé techniky učení
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si poznámky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti dalšího vzdělávání v oboru a povolání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení problému a zdůvodní jej
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí již dříve získaných
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák:

- se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- se vhodně prezentuje
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- rozumí běžné odborné terminologii

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- si stanovuje cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí
- přijímá radu i kritiku
- si ověřuje získané poznatky
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- si je vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat
- pracuje v týmu
- podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, veřejném zájmu a zájmu klientů
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- si uvědomuje vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žák:

- má odpovědný rozvoj k vlastní profesní budoucnosti
- si uvědomuje význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- cílevědomě a zodpovědně se rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a využívá AI
- si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů

ODBOBNÉ KOMPETENCE

PODÍLET SE NA ZAJIŠŤOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Žák:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování
- provádí krizovou intervenci a základní sociální poradenství
- se podílí pod odborným vedením na sociálních depistážích a sociální prevenci
- vede příslušnou dokumentaci a pracuje s právními i jinými zdroji odborných informací
- respektuje příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů
- je připraven pracovat samostatně i v týmu
- komunikuje kvalifikovaně a odpovídajícím způsobem se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v sociální péči

POSKYTOVAT PŘÍMOU POMOC KLIENTŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Žák:

- pomáhá mobilním i imobilním klientům při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů
- pomáhá při zajišťování kontaktu klientů se společenských prostředím

- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- je seznámen s problematikou rodiny a sociální péče o rodinu, děti a mládež
- zná různé formy péče o staré občany podle stupně jejich závislosti na pomoci druhé osoby
- se orientuje v problematice občanů se zdravotním postižením a má přehled o formách sociální péče o tyto klienty
- respektuje při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva
- s klientem vhodně komunikuje, jedná taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívá k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNOU NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

aby žáci:

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické a psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci s klienty vhodné strategie, prostředky a metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem emfatické, asertivní a autentické komunikace

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

Žák:

- dodržuje stanovené normy a předpisy související se systémem řízení
- dbá na zabezpečování parametrů kvality procesů a služeb
- je seznámen s realizací sociální péče v regionu a s činnostmi vybraných sociálních zařízení

Sociální péče – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje sociální péči jako úsilí státu - definuje cílovou skupinu - orientuje se v systému sociální péče a v jejím řízení - vyhledává informace v platných právních předpisech - zdůvodní multidisciplinární postavení v systému - používá základní terminologii - orientuje se v historických počátcích - uvede významné osobnosti počátků ve světě i na našem území - načrtne rozdíly v historických počátcích systému - dokáže definovat předpoklady pro povolání sociálního pracovníka - provede rozbor různých pracovních pozic - používá platné právní předpisy - orientuje se v náplni práce na různých pozicích - posoudí význam pomáhajících profesí - vyzná se v etických listinách - objasní význam dodržování etických a morálních zásad - dodržuje etické kodexy - specifikuje funkci sociálních služeb - vysvětlí systém sociálních služeb v ČR - charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z právního hlediska v ČR a v Evropě	Úvod do studia sociální péče - specifikace oblasti - vymezení základních pojmů - postavení v sociálním systému Historický vývoj - počátky sociální pomoci a sociální péče - významné osobnosti Sociální pracovník - pracovní pozice sociální pracovník a pracovník v sociálních službách - osobnostní předpoklady pro výkon povolání - odborné předpoklady pro výkon povolání - role sociálních pracovníků - etický kodex sociálních pracovníků v ČR - mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků Sociální služby - systém sociálních služeb - legislativní zakotvení sociálních služeb v ČR - právní úprava sociálních služeb v evropských zemích	FO, KM, Pě, PS, PÚ, Pv2, T, Ú, VU FO, KM, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU FO, KM, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU FO, KM, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	PT: Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce MPV: Psy, Spo, Pr, Osv

- objasní úlohu státu a samosprávy v řízení sociálních služeb - interpretuje činnost a postavení nevládních organizací a dalších subjektů v sociálních službách - vymezí podmínky poskytování sociálních služeb klientům a vztahy mezi poskytovateli sociálních služeb a klienty - orientuje se v právních dokumentech týkajících se poskytování sociálních služeb - ilustruje základní kategorie pracovníků v sociálních službách - zhodnotí požadavky na pracovníky na pozici pracovníka v sociálních službách - charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z ekonomického hlediska - vysvětlí formy sociálních služeb ve vztahu k sociální situaci a specifickým potřebám jednotlivých skupin klientů - poskytne klientovi základní radu a pomoc v jeho sociální situaci - rozliší kvalitu sociálních služeb - analyzuje příspěvek na péči - posoudí jakou hodnotu má klient v případové práci - navazuje optimální kontakt s klientem - posiluje nezávislost klienta - navrhuje možná řešení klientových problémů - zprostředkovává kontakty na zařízení a instituce - pomáhá objevovat nové úhly pohledy na problém a nové způsoby řešení - respektuje hranice mezi klientem a sociálním pracovníkem - orientuje se v užívaných postupech případové práce - plánuje postup při práci s klientem	- financování sociálních služeb - typologie sociálních služeb podle cílových skupin - kvalita sociálních služeb Formy sociální práce - případová práce - práce se skupinou - komunitní práce	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	
---	--	---	--

- charakterizuje jednotlivé fáze průběhu případové práce - posoudí důležitost sounáležitosti ke skupině - definuje cílovou populaci skupinové práce - využívá při práci skupinové dynamiky - uvědomuje si náročnost práce se skupinou - dokáže vymezit metodu streetwork a její cílovou populaci - uvede klady a zápory jednotlivých forem sociální práce - srovná s normou životní styl klientů terénní sociální práce - jedná s lidmi taktně, s lidským přístupem a přiměřeně okolnostem - uvědomuje si možné problémy v komunikaci s rozdílnými klienty - rozlišuje různé formy a metody terénní sociální práce - definuje komunitu a její znaky - rozebere průběh procesu komunitní práce - uvádí výhody a nevýhody komunitní práce - používá zásady práce se skupinou a komunitou - zhodnotí, jak vypadá dobrý komunitní projekt - ilustruje současnou situaci komunitní práce v ČR - analyzuje dovednosti, znalosti a činnosti komunitního pracovníka - charakterizuje instituci rodiny - rozebere funkčnost rodin - uvede rozdíly v pojetí rodiny dříve a v dnešní době - specifikuje nevýhody neúplných rodin - provede rozbor postavení mužů a žen v rodině - orientuje se v základních pojmech - využívá platnou právní úpravu - definuje pomoc a služby rodinám	Péče o rodinu, děti a mládež - rodina, funkce rodiny - historický vývoj rodiny - struktura rodiny, role v rodině - rozdělení rodin podle funkčnosti - sociálně-právní ochrana dítěte - péče o děti žijící mimo vlastní rodinu - náhradní rodinná péče - ústavní péče	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	
---	---	---	--

- analyzuje význam sociálně-právní ochrany dítěte - vymezí druhy náhradní rodinné péče a její důsledky - pojmenuje možné problémy v rodinách a následky pro život - vysvětlí podmínky pro získání osoby do náhradní rodinné péče - uvede výhody a nevýhody náhradní rodinné péče - specifikuje typy sociálních ústavů v působnosti jednotlivých ministerstev - vymezí rizika ústavní péče - porovná možnosti ústavní a domácí péče			
---	--	--	--

Sociální péče – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje různé druhy zdravotního postižení - objasní stupně zdravotního postižení - zhodnotí postavení zdravotně postižených ve společnosti - rozebere možné reakce na přijetí zdravotně postižené osoby do rodiny - vysvětlí zařazení zdravotně postižených do pracovního procesu - orientuje se v platných právních předpisech - formuluje mimořádné výhody zdravotně postižených osob - vymezí možné druhy komunikace pro jednotlivá zdravotní postižení - rozebere vhodnost a nevhodnost jednotlivých přístupů ke zdravotně postiženým osobám - specifikuje možnosti léčby a péče o zdravotně postižené a jejich blízké - formuluje stupně socializace postiženého jedince do společnosti - objasní možnosti zařazení zdravotně postižených klientů do ústavní péče - charakterizuje příznaky stárání - vysvětlí základní pojmy - uvede výhody a nevýhody životních změn v seniorském věku - vyjmenuje možné nemoci vyskytující se v seniorském věku - formuluje strategie vyrovnávání se se stářím - navrhuje řešení problému ageismu	Sociální péče o občany se zdravotním postižením - vymezení základních pojmů - charakteristika druhů a stupňů postižení - vliv zdravotního postižení na pracovní uplatnění a sociální status - sociální služby a dávky sociální pomoci - kompenzační pomůcky - formy a prostředky integrace do života a společnosti Sociální péče o staré občany - postavení starého člověka v rodině a ve společnosti - postoje a přístupy ke starým občanům - služby pro seniory - ústavní péče - typy zařízení a jejich řízení - hospicová a paliativní péče	B, DF, FO, KM, MoS, Pě, PP, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	PT: Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce MPV: Psy, Spo, Pr, Osv, SZa, Spp

- analyzuje nutnost aktivizace seniorů - rozlišuje možné přístupy a postoje k seniorům, jejich výhody a nevýhody - orientuje se v dávkách a službách pro seniory - charakterizuje druhy zařízení pro seniory a jejich rozdíly - využívá platné právní předpisy - vymezí nutné požadavky k řízení o přijetí do ústavní péče - rozeznává druhy hospicové péče - objasní filozofii hospiců - rozliší vývoj hospicové péče u nás a ve světě - dokáže vysvětlit nutnost péče o pozůstalé a jejich potřeby - orientuje se v současné podobě dobrovolnictví u nás a ve světě - vyjmenuje formy charitativní činnosti - provede rozbor oblastí, kde se využívá práce dobrovolníků - charakterizuje projekty využívající činnost dobrovolníků - uvede významné organizace - zhodnotí přínos pro dobrovolníka, pro klienta a pro organizaci - objasní možnosti činnosti dobrovolníků v regionu - formuluje osobní a profesní požadavky dobrovolníka	Charitativní činnost, práce dobrovolníků - vymezení pojmů - formy charitativní činnosti - působení dobrovolníků - oblasti využívající práci dobrovolníků - významné organizace	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	
--	--	---	--

Sociální péče – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - charakterizuje okruh osob společensky nepřizpůsobivých - analyzuje možné příčiny a důsledky bezdomovectví - popíše vzájemný postoj společnosti a bezdomovců - vysvětlí osobnost bezdomovce - vymezí plnění životních potřeb lidí bez domova - uvede možnosti péče o lidi bez domova - navrhne možnosti řešení náročné životní situace po ztrátě domova - vysvětlí faktory nutné pro vznik trestné činnosti - definuje různé typy pachatelů trestné činnosti - objasní typy věznic dle závažnosti spáchané trestné činnosti - zhodnotí účinnost trestů pro pachatele i společnost - analyzuje viktimogenní faktory - specifikuje možnosti resocializace pachatelů trestné činnosti do společnosti - charakterizuje možnou oběť trestné činnosti - popíše důvody pro poskytování placených sexuálních služeb - definuje znaky typické pro osobu poskytující placené sexuální služby - rozebere možnosti pomoci a péče osobám poskytujícím placené sexuální služby z pohledu společnosti - objasní účinky psychoaktivních látek na lidský organismus	Péče o občany společensky nepřizpůsobivé - péče o bezdomovce - kriminální chování - péče o osoby poskytující placené sexuální služby - pomoc lidem s drogovou a jinou závislostí	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	PT: Občan v demokratické společnosti Člověk a životní prostředí Člověk a svět práce MPV: Psy, Spo, Pr, Osv, SZa, Spp

- uvede nevýhody různých druhů závislostí - charakterizuje změny osobnosti závislého jedince - vysvětlí důvody vzniku závislostí - specifikuje znaky syndromu závislosti - vymezí osobnost jedince v jednotlivých fázích závislosti na alkoholu a nealkoholových psychoaktivních látkách - orientuje se v možnostech léčby, pomoci a službách závislým osobám - popíše druhy návykových a impulzivních poruch - formuluje společné znaky návykových a impulzivních poruch - analyzuje možnosti léčby a péče o osobu s návykovou či impulzivní poruchou - analyzuje důvody migrace - definuje znaky národnostní menšiny - orientuje se v základních právech národnostních menšin - objasní možnosti péče o národnostní menšiny v ČR - popíše nejčastěji zastoupené národnostní menšiny na našem území - zhodnotí možné příčiny nepřijetí majoritní společnosti - analyzuje postoj společnosti k romské národnostní menšině v ČR - vysvětlí průběh azylové procedury - charakterizuje rozdíl mezi uprchlíkem a cizincem - specifikuje úlohu ministerstva vnitra v problematice udělování azylů - vymezí typy azylových zařízení a jejich charakteristiku	Problematika národnostních menšin - základní pojmy - nejčastěji zastoupené národností menšiny v ČR - romská menšina - azylové řízení	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	
---	---	---	--

- uveďte úkoly státní správy a samospráv (MPSV, ČSSZ, OSSZ, úřady krajské a obecní) - objasněte kompetence jednotlivých organizací sociální péče	Organizace a řízení sociální péče	DF, FO, KM, MoS, Pě, PS, PTe, PÚ, Pv2, R, ŘV, T, Ú, VU	
---	--	--	--

5.24. Psychologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu významně formuje personální a komunikativně sociální kompetence žáků, učí je rozumět psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí žáky odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Tím se rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem. Psychologie má těsnou vazbu na oblast jazykového a společenskovedního vzdělávání a na průřezové téma Občan v demokratické společnosti.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Psychologie vychází z občanské výchovy, v rámci společenskovedního vzdělávání. Psychologie je povinným vyučovacím předmětem v 1. - 3. ročníku SOŠ.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	2	2	2	0

Výuka navazuje na všeobecně vzdělávací předměty, kde si žáci osvojili základy komunikace, mravní normy a hodnotový systém společnosti, překračuje rámec tohoto předmětu, aby žák mohl lépe rozvíjet svoje odborné znalosti v této vzdělávací disciplíně.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Psychologie

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků,
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí,
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami,
- formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci.

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí pracovat s textem,
- porozumí mluvenému projevu,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- tvořivě zasahuje do prostředí, které žáky obklopuje,
- učí je vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmu, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které je připravován.

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému,
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej,
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace,

- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- podílí se na rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jeho hodnotný partnerský i profesní život.

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se diskusí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- učí toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, utváří slušné a odpovědné chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti,
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům.

OBČASNÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- učí respektu k lidskému životu
- učí prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity, připravenosti tuto identitu chránit
- učí utváření slušného a odpovědného chování v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Žák:

- jedná zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- vytváří odpovědný přístup žáků k plnění povinností a respektování stanovených pravidel,
- rozvíjí dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných,
- rozvíjí chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost seberealizace.

Žák:

- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti,
- učí se pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům,
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Učitel:

- učí k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

Žák:

- umí používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- umí provést reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- učí rozvoji komunikativních dovedností v online světě
- učí aktivnímu a tvořivému postoji k řešení problémů a hledání jejich různých řešení.

Žák:

- umí pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií a užívá AI
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Psychologie – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro sociální činnost i osobní život, - používá správně odbornou terminologii, vymezí vybrané psychologické pojmy, - charakterizuje strukturu osobnosti, její vývoj, etapy a mezníky ontogeneze; uvede specifika osobnosti klientů soc. služeb, - objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu,	Základy psychologie - předmět psychologie - základní psychologické disciplíny - metody psychologie - dějiny psychologie - osobnost - psychické procesy - psychické stavy - psychické vlastnosti	T, Ú, R, PR, ŘR, PP	Občan v demokratické společnosti

Psychologie – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
- Žák - objasní rozvoj kognitivních procesů a učení, posoudí jejich aplikaci v práci s klienty, - ovládá jednoduché techniky pro rozvoj a posilování psychických procesů a stavů, - analyzuje projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny, - zpracuje charakteristiku osobnosti klienta, - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích, - zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky, - identifikuje konfliktní situace, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům, - rozebere a diskutuje problematiku závislosti, týrání a zneužívání u klientů a jejich prevenci, je schopen navrhnout nutná opatření pro zlepšení situace, - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu, - užívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti, - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod,	Psychologie v sociální činnosti - struktura osobnosti klienta - struktura osobnosti pracovníka v sociální sféře	T, Ú, R, PP, ŘR	PT - Občan v demokratické společnosti
- vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v	Sociální interakce a komunikace, společenská a profesní kultura		

sociálních službách, - charakterizuje požadavky na profesní chování pracovníků sociálních služeb, - objasní důležitost naslouchání, - identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev, - používá základní komunikační dovednosti (naslouchat, navázat kontakt, vést rozhovor), základní techniky neverbální komunikace a asertivity v různých komunikativních situacích, - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými, - využívá zásady a postupy vyjednávání, - zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů, - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování, - analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností.	- profesní etika - syndrom vyhoření - komunikace s klientem - profesní korespondence - empatie - verbální a neverbální složky komunikace		
---	---	--	--

Psychologie - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vymezí normu chování - vyjmenuje negativní faktory ovlivňující prenatální a postnatální vývoj, - objasní jednotlivé psychické funkce (paměť, vnímání, myšlení, řeč) a jejich poruchy, - popíše psychologické vyšetření, informuje o zdrojích informací o vyšetřovaném člověku, - objasní pojem psychoterapie, - popíše u duševně nemocných psychologické problémy (sociální změny, somatické změny, psychické změny), - popíše na příkladech formy neurologických onemocnění (DMO, projevy hyperaktivity, projevy epilepsie), - objasní postoje společnosti k postiženým lidem, - popíše vliv rodiny na vývoj postiženého jedince, - popíše obecná diagnostická kritéria pro demenci, - objasní rozdíly mezi demencí a mentální retardací,	Základy obecné psychopatologie - norma jako ideál - mechanismy variability lidské psychiky - přehled jednotlivých psychických funkcí - psychologické vyšetření - psychoterapie Psychologická problematika nemocných a zdravotně postižených - nemoc jako psychologický problém - psychologická problematika některých neurologických onemocnění - psychologická problematika zdravotně postižených Duševní a behaviorální poruchy - demence - mentální retardace - pervazivní vývojové poruchy	T, Ú, R, PP, ŘR	Občan v demokratické společnosti

- zhodnotí postavení mentálně retardovaného jedince ve společnosti, - popíše motivační a regulační prostředky mentálně postižených, - popíše rozdílné chování autisty od nehandicapovaného jedince, - popíše neurotické poruchy a porovná vliv vrozených dispozic a vnějších vlivů, - rozezná poruchy příjmu potravy a doloží na příkladech, - objasní motivy sebevražedného chování, - vymezí agresivní chování, jeho příčiny a sociální význam, - popíše varianty agresivního chování, - charakterizuje poruchy chování v dětském věku (lhaní, útoky, toulání, krádeže, agrese dětí), - definuje syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, - vysvětlí na příkladech různé způsoby deprivace, - popíše psychické reakce a zdravotní rizika nezaměstnanosti, - vysvětlí důvod penitenciální a postpenitenciální péče.	- neurotické poruchy - poruchy příjmu potravy - sebevražedné jednání - poruchy osobnosti - agresivní jednání - problémy spojené se životním stylem - poruchy chování v dětském věku a dospíváním - návykové a impulzivní poruchy Psychologická problematika sociální patologie - problémy spojené s nevhodným působením rodiny - pracovní a ekonomické problémy - penitenciální a postpenitenciální péče		
--	--	--	--

5.25. Psychosociální cvičení

Charakteristika předmětu

Psychosociální cvičení vede žáky k prohloubení a rozšíření vědomostí o světě, který je obklopuje, k formování aktivního a tvořivého postoje k problémům a k hledání jejich různých řešení. Pozornost se věnuje rozvoji komunikačních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život a život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu. Vede žáky k tomu, aby se ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti. Důraz je kladen na zvyšování odolnosti žáků při práci ve stresu, na prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení, k rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných. Výuka je vedena i k tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět má těsné vazby na předměty sociální péče, sociální politika, psychologie, osobnostní výchova. Je určen všem žákům čtvrtého ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	0	2

Pro dokreslení a lepší porozumění tématům je využíváno filmových dokumentů, aktivit, prezentací s možností praktického vyzkoušení různých typů psychoterapie. K praktickým ukázkám psychoterapií je možno využít exkurzí. Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Využívá vědomostí získaných v ostatních odborných předmětech. Do výuky je aplikováno převážně průřezové téma Občan v demokratické společnosti. Je důležité, aby žáci pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, vytvořili kladný přístup sami k sobě, kladný přístup k životu, k ostatním lidem, ke kulturním i jiným hodnotám, které lidé vytváří, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci by měli být vybaveni znalostmi a dovednostmi, které jim pomohou optimálně využít svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- s porozuměním poslouchá mluvené projevy
- využívá ke svému učení různé informační zdroje
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému
- získá informace potřebné k řešení problému
- navrhne způsob řešení problému a zdůvodní jej
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatní při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a

- vědomostí již dříve získaných
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- vhodně se prezentuje
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí
- přijímá radu i kritiku
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, veřejném zájmu a zájmu klientů
- respektuje práva a osobnost druhých lidí
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomuje si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a využívá AI
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů

ODBORNÉ KOMPETENCE

PROVÁDĚT ZÁKLADNÍ VÝCHOVNou NEPEDAGOGICKOU ČINNOST PODPORUJÍCÍ SOBĚSTAČNOST A SOCIÁLNÍ AKTIVIZACI KLIENTŮ A AKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU

aby žáci:

- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy
- uplatňovali při práci vhodné strategie, prostředky a metody sociální péče
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace

- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v této oblasti

Psychosociální cvičení – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - vysvětlí význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivěch a problémech multikulturního soužití - specifikuje příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - vysvětlí sociální nerovnosti ve společnosti - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy - objasní význam práv a svobod - popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - dokáže uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích a o vhodných partnerech - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociálním poznávání a posuzování osobnosti - specifikuje konfliktní situace - objasňuje možnosti řešení a předcházení konfliktům - rozebere a diskutuje problematiku týrání a	Odpovědnost a respekt za své chování - sociální problémy - rasismus, xenofobie, předsudky - problémy menšin - násilí a agrese - děti v ohrožení - lidská práva	DF, KM, MoS, PP, Prez, PS, PÚ, Pv2, VU	PT: Občan v demokratické společnosti MPV: Spe, Psy, Osv, Pr, Zdr, Hv, Vv, Spp

zneužívání u klientů a jejich prevenci - navrhuje nutná opatření pro zlepšení situace týrání a zneužívání - analyzuje příznaky syndromu vyhoření - navrhuje účinné způsoby prevence vzniku syndromu vyhoření - užívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení - orientuje se v možnostech zvládání náročných situací pracovních i osobních - objasní zásady duševní hygieny - uvede příklady relaxačních technik a metod - orientuje se v postavení a významu psychoterapie - specifikuje osobnost psychoterapeuta - uvede klady a zápory jednotlivých základních směrů psychoterapie - vysvětlí možnosti uplatnitelněji speciálních forem psychoterapie v sociální sféře - analyzuje jednotlivé formy psychoterapie - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací - zpracovává získané informace, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr - vytváří si portfolio možných terapií pro využití v sociální sféře a různou klientelou - pracuje s osobním počítačem a využívá různé programy pro zpracování a předávání informací	Stres a jeho zvládání - relaxace - syndrom vyhoření - aktivitou proti stresu Terapie psychických poruch - základní směry psychoterapie - speciální formy psychoterapie	KM, MoS, PP, Prez, PS, PÚ, Pv2, VU E, KM, MoS, Pf, PP, Prez, PS, PÚ, VU	
---	--	--	--

5.26. Speciální pedagogika

Charakteristika předmětu

Obecným cílem speciální pedagogiky v odborném školství je připravit žáky na studium, které stanoví normy speciální výchovy a edukace. Představí studentům celistvé a konečné cíle nebo jednotlivé a částečné cíle, k nimž mají směřovat činnosti a pochody speciální výchovy a výuky. Zprostředkuje žákům skutečné okolnosti výuky, za kterých se odehrávají jevy a pochody speciální výchovy. Seznámí s moderními teoriemi a metodami české současné speciální pedagogiky. Předmět je určen žákům čtvrtého ročníku v dvouhodinové dotaci týdně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět speciální pedagogika vychází z pedagogiky, v rámci pedagogického vzdělávání. Speciální pedagogika je povinným vyučovacím předmětem ve 4. ročníku SOŠ.

Výuka bude zaměřena na seznámení se s edukací a rozvojem osob se somatickým, psychickým a sociálním znevýhodněním.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	0	2

Výuka navazuje na všeobecně vzdělávací předměty, kde si žáci osvojili základy komunikace, mravní normy a hodnotový systém společnosti, překračuje rámec tohoto obecného předmětu. Žáci tak mohou lépe rozvíjet své odborné znalosti v této vzdělávací disciplíně.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků,
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí,
- porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami,
- formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci.

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, umí pracovat s textem,
- porozumí mluvenému projevu,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- teoreticky a prakticky ovládá základní pojmy speciální pedagogiky,
- umí se odhalovat znevýhodněné jedince po stránce somatické, psychické a sociální
- rozumí problematice edukace a rozvoje osob se znevýhodněním

Žák:

- teoreticky ovládá základní pojmy speciální pedagogiky,
- učí se odhalovat znevýhodněné jedince po stránce somatické, psychické a sociální
- je schopen rozpoznat využití speciální pedagogiky v praxi,
- získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- podílíme se vhodnými pedagogickými postupy na rozvoji komunikativních dovedností žáků potřebných pro jeho hodnotný partnerský i profesní život.
- vyjadřujeme se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- vedeme žáky k používání speciálně pedagogickou terminologie v praxi
- formulujeme své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- vedeme diskuse o podobě soudobého speciálního školství písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- podporujeme žáky v diskusích o výchově a vzdělávání v různých typech speciálně pedagogických zařízeních.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- podporujeme žáky v informacích o různých sociálně znevýhodněných skupinách
- vymýšlíme s žáky možnosti podpory speciálně znevýhodněných žáků
- učíme toleranci a respektu k lidskému životu vytváří prostředí, které je oproštěno od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, utváří slušné a odpovědné chování žáka v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

OBČASNÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- vedeme žáky k prohlubování informací o národnostních zvláštностech
- vedeme k respektu k osobám somaticky či jinak znevýhodněným
- jedná zodpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- diskutujeme nad nutností dodržovat zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vytváříme odpovědný přístup žáků k znevýhodněným spoluobčanům v rámci jejich pracovního zaměření
- vedeme žáky k tomu, aby nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.
- vedeme žáky k odhadu reálných edukačních možností znevýhodněného klienta

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- učíme vyhledávání informací o možnostech edukačního zařazení znevýhodněného klienta a využívání AI
- učíme aktivnímu a tvořivému postoji k řešení problémů a hledání jejich různých řešení.

Speciální pedagogika – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - vysvětlí význam speciální pedagogiky, - popíše základní otázky, kterými se speciální pedagogika zabývá, - uvede postupy edukace, jimiž lze do jisté míry řešit speciální edukační problémy, - objasní způsoby integrace znevýhodněných jedinců do edukačního procesu, - objasní význam edukačního procesu pro handicapované klienty, - debatuje o pozitivě i problémech metod diagnostiky klientů, - posoudí, kdy jsou v praktickém životě rovné šance vzdělávaných subjektů, - objasní strukturu specifika edukace žáků s tělesným postižením, - vysvětlí na příkladech (epilepsie, alergie, astma) specifika edukačního procesu, - definuje mentální retardaci, - vymezí rozdíly subjektů v edukaci - zhodnotí možnosti v edukaci klientů s mentální retardací, - vysvětlí rozdíly sociální a jazykové determinace v edukačním procesu mentálně retardovaných klientů, - objasní specifické poruchy školní dovednosti,	Vymezení speciální pedagogiky - předmět a cíle speciální pedagogiky - terminologie pedagogiky - členění speciální pedagogiky Znevýhodnění a integrace - znevýhodnění a jejich klasifikace - znevýhodnění a možnosti integrace - základní metody pro diagnostiku a praxi Problematika edukace a rozvoje osob se somatickým znevýhodněním Zdravotní znevýhodnění Edukace osob s mentální retardací	T, Ú, R, ŘR, PP	PT - Občan v demokratické společnosti

- zhodnotí organizaci péče o žáky s poruchami školní dovednosti, - popíše vybrané pervazivní poruchy a charakterizuje je, - definuje poruchy chování, - popíše faktory zvyšující pravděpodobnost vzniku rozvoje poruch chování, - zhodnotí vliv školního a mimoškolního prostředí na poruchy chování, - popíše poruchy vyvolané zneužíváním psychoaktivních látek, - vysvětlí škodlivost závislosti (alkohol, nealkoholové závislosti), - definuje kriminalitu, delikvenci, delikventa - popíše syndrom týraného dítěte, - zhodnotí vliv deprivace na vývoj dítěte, - zjistí rizikové faktory a důsledky syndromu CAN a psychické deprivace.	Edukace a rozvoj osob s vybranými poruchami psychického vývoje - organizace a péče v edukačním procesu - pervazivní vývojové poruchy Speciálně pedagogická praxe u osob s vybranými poruchami chování a sociálních vztahů - terminologie - faktory ovlivňující vznik a rozvoj poruch chování - práce s jedinci s vývojovými poruchami chování - závislost a zneužívání psychoaktivních látek - delikventní chování		
--	---	--	--

5.27. Učební praxe

Charakteristika předmětu

Praktická výuka vede k osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce. Dále napomáhá adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků. Snaží se o rozvoj aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře, k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci.

Předmět přispívá k prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení, přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a citění. Vede k utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování.

Učební praxe podporuje rozvoj komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i život v širším kolektivu.

Organizace předmětu probíhá ve skupinách (polovina třídy). Vždy jedno čtvrtletí je jedna polovina žáků na učební praxi v zařízení (např. ÚSP, Domov pro seniory, MŠ se speciální třídou, Pečovatelská služba) a druhá polovina vykonává učební praxi ve škole. Po ukončení určeného časového období se skupiny vymění. Následující pololetí se rozdělení opakuje s tím rozdílem, že ve druhém pololetí se žák blíže seznamuje s vedením administrativy a úředních dokumentů oproti přímé péči v prvním pololetí.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed a projektů.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	6	0

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- ovládá různé techniky učení
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti dalšího vzdělávání v oboru a povolání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých činností
- využívá zkušeností a vědomostí již dříve získaných
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Žák:

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle
- rozumí běžné odborné terminologii

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí
- přijímá radu i kritiku
- se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, veřejném zájmu a zájmu klientů
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Žáci:

- mají odpovědný rozvoj k vlastní profesní budoucnosti
- si uvědomují význam celoživotního učení a jsou připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- se cílevědomě a zodpovědně rozhodují o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů a využívá AI
- si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů

ODBORNÉ KOMPETENCE

Podílet se na zajišťování sociálních služeb

Žák:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování
- respektuje příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů
- je připraven pracovat samostatně i v týmu
- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb

Žák:

- pomáhá mobilním i imobilním klientům při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů
- pomáhá při zajišťování kontaktu klientů se společenským prostředím
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením
- byl seznámen s problematikou rodiny a sociální péče o rodinu, děti a mládež
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, stravně je ošetřuje

- sleduje pravidelně změny u klienta
- zná různé formy péče o staré občany podle stupně jejich závislosti na pomoci druhé osoby
- se orientuje v problematice občanů se zdravotním postižením a má přehled o formách sociální péče o tyto klienty
- respektuje při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva
- s klientem vhodně komunikuje, jedná taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- přispívá k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty
- jedná v zájmu klienta

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

aby žáci:

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické a psychické kondice, společenských a pracovních návyků
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace
- sledovali a využívaly nové poznatky a přístupy v oblasti sociální činnosti

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

aby, žáci:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Žáci:

- chápou kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti
- dodržují stanovené normy a předpisy související se systémem péče
- dbají na zabezpečování parametrů kvality procesů a služeb
- jsou seznámeni s realizací sociální péče v regionu a činnostmi vybraných sociálních zařízení

Učební praxe – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - provede rozbor žádoucích vlastností, schopností a dovedností pečovatele, jež jsou potřebné pro výkon jeho povolání - analyzuje jednotlivé složky kompetencí pečovatele - používá základní principy pečovatelské etiky - používá základní i pomocné vybavení lůžka - objasní obecné zásady při úpravě lůžka - demonstruje žádoucí postup při stlání lůžka prázdného či s klientem - vysvětlí význam správné polohy pro klienty s určitými typy chorob - používá základní zásady pro manipulaci s klientem - uvede rozdíl mezi aktivní a pasivní polohou - demonstruje posouvání, otáčení, přemísťování a posazování klienta - objasní nácvik chůze - si je vědom nutnosti úpravy bytu či domu člověka s poruchou hybnosti - specifikuje základní kompenzační pomůcky pro chůzi - využívá poznatky o výběru vhodného oblečení - aplikuje postupy při oblékání klienta - uvede kompenzační pomůcky využívané pro snadnější oblékání a obouvání	Základy ošetrovatelské činnosti Péče o klienta na lůžku Polohování klienta Oblékání klienta		

- prokazuje získané znalosti o kožní soustavě - objasní základní pojmy - vysvětlí faktory podílející se na vzniku proleženin - vymezí možnosti léčby proleženin - obhájí význam prevence proleženin - charakterizuje význam hygienické péče - dodržuje základní zásady při hygienických úkonech - aplikuje znalosti a praktické dovednosti o hygieně - dodržuje správný postup celkového mytí klienta - nastíní pomoc pečovatele jednotlivým klientům v závislosti na jejich soběstačnosti - využívá znalosti o dutině ústní - používá potřebné pomůcky k čištění zubů - aplikuje správný postup při péči o chrup - prokazuje znalosti a praktické dovednosti péči o umělý chrup a při speciální péči o dutinu ústní - popíše co je obsahem péče o vlasy a vousy - prokazuje osvojené znalosti a praktické dovednosti ohledně vlasové hygieny - nastíní pomoc pečovatele jednotlivým klientům v závislosti na jejich soběstačnosti - objasní pečovatelskou problematiku vyprazdňování klienta - vysvětlí jednotlivé možnosti poruch vyprazdňování	Prevence proleženin Mytí klienta Péče o dutinu ústní Péče o vlasy a vousy Péče o klienta s poruchami vyprazdňování		
---	--	--	--

- aplikuje péči o hygienické vyprazdňování - charakterizuje psychosociální důsledky poruch vyprazdňování			
Žák: - ovládá teoretická fakta nezbytná pro provádění první pomoci v jednotlivých situacích - ve dvojicích předvede resuscitaci na figuríně - uvede figuranta do stabilizované polohy - používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje - používá tlakoměr - chápe souvislost ve změnách tlaku a tepové frekvence se zátěží fyzickou i psychickou - obváže či zafixuje běžná poranění kloubů a kostí - rozpozná příznaky šoku a aplikuje protišoková opatření - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci při krvácení - otestuje si reflexy a vnímání tepla, bolesti - rozumí principu smyslových klamů - prakticky předvede držení a nošení dítěte, případně s využitím šátku - předvede na panence koupání, přebalování a oblékání dítěte - rozpozná podle příznaků běžné dětské nemoci	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - prevence úrazů a infekčních onemocnění - bezpečnost používání pomůcek a technických zařízení Přímá péče o klienty - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; - prevence úrazů a nemocí Přímá péče o klienty - péče o dítě do 3 let	SP, PS, T	Mezipředmětové vztahy: Zdravotní nauka, sociální péče
Žák: - se orientuje v administrativní činnosti OSSZ - dovede vyplnit doklady a žádosti pro OSSZ - používá formuláře, které se týkají	Evidence OSSZ Evidence úřadu práce	PP	Ek, Sza,

nezaměstnanosti - vyplní formuláře státní sociální podpory - orientuje se v žádostech hmotné nouze - orientuje se v daňových přiznáních jednotlivých daní - dovede vyplnit daňová přiznání	Evidence sociálního odboru Evidence finančního úřadu		
Žák: - pozná rozdíly v rastrové a vektorové grafice včetně formátu souboru - upraví obrázky podle základních požadavků - uloží soubor v požadovaném formátu - vytváří grafiku příslušného formátu - upravuje fotografie podle potřeby a požadavků v závislosti na způsobu použití - orientuje se v jednotlivých písemnostech a příslušné písemnosti dokáže vytvořit - dodržuje typografická pravidla - chápe význam použití hromadné korespondence při práci - zvládá tvorbu jednotných dokumentů pomocí hromadné korespondence - chápe význam PDF souboru - orientuje se v nástrojích na tvorbu PDF dokumentů - dovede převést text do formátu PDF a z formátu PDF	Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – grafický program a program na úpravu fotografií - rastrová grafika, vektorová grafika, formáty grafických souborů, barevnost, DPI, - úprava fotografie – změna rozměrů, komprese, ořez, úprava barev, histogram, foto a text, redukce červených očí, retuš, tvorba panorama - základy fotografování – clona, čas, expozice, - propojení Internetu, MS PowerPoint, Zoner Obchodní, osobní a personální písemnosti v MS Word - tvorba poptávky, nabídky, objednávky, reklamace, žádost o místo, životopis, osobní dopisy - děkovné, blahopřejné, soustrastné - MS Word a typografická pravidla - MS Word - hromadná korespondence – tvorba - dopisu, osvědčení, diplomu, obálky, katalogu; zdrojová data – databáze Práce s dokumentem ve formátu PDF - tvorba PDF dokumentu - převod PDF textu do běžného editovatelného textového formátu	Pě, Pís, T, SP, PP	Předměty – Právo, Ekonomika, Sociální zabezpečení, Technika administrativy a korespondence PT – Člověk a svět práce

- dokáže vyhledat a nalézt požadované informace, posoudit jejich význam a uplatnění - prezentuje informace požadovaným vhodným způsobem - chápe význam zabaleného souboru - dokáže zabalit soubory a rozbalit zkomprimovaný soubor	Práce s celosvětovou počítačovou sítí Internet z hlediska propojení s odbornými předměty webové stránky – Poslanecké sněmovny, Senátu, vlády, prezidenta republiky, ombudsmana, ministerstev, katastru nemovitostí, obchodního a živnostenského rejstříku, administrativního registru ekonomických subjektů, soudů, úřadů práce Práce se zkomprimovaným souborem, složkou - rozbalení a zabalení souboru (zip)		
---	--	--	--

Volitelné předměty

5.28. Matematický seminář

Charakteristika předmětu

Výuka matematiky na střední odborné škole rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost studentů a schopnost geometrického vhledu. Osvojené matematické pojmy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost a napomáhají žákům k prožitku celistvosti. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhadovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách).

Výuka matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Výuka překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplín.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během studia škola nabízí netradiční aktivity, např. matematickou olympiádu, olympiádu v SuDoku či hraní strategických deskových her v rámci projektových dnů. Žáci získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a výukové praxe.

V rámci výuky matematiky jsou integrována průřezová témata – Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce. Témata prochází předmětem a není na ně vyčleněna specifická doba.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět matematický seminář se vyučuje ve 4. ročníku. Je doporučenou součástí rozvrhu pro studenty, kteří chtějí skládat státní maturitní zkoušku z matematiky. Časová dotace je uvedena v následující tabulce.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	0	2

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ (vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- učíme práci s chybou
- učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ (podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů)

- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbu správného postupu
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE (vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci)

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika
- učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu

- sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM (rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, optimálně využívat svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce)

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, znát povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- učíme žáky mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a uvědomovat si smysl celoživotního vzdělávání
- podporujeme porozumění podstaty a principů podnikání, představu o právních, ekonomických a administrativních aspektech podnikání
- upevňujeme v žácích schopnost vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

(vedeme žáky k funkčnímu využívání matematické dovednosti v různých životních situacích)

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k aplikování znalostí o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a prostoru
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k efektivnímu aplikování matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- různými formami seznamujeme žáky číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, diagramy, tabulky, schémata apod.)

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- podněcujeme žáky učit se používat nové aplikace a AI
- vedeme žáky k využití otevřených zdrojů, zejména internetu
- seznamujeme žáky s nutností si uvědomovat a posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, kriticky přistupovat k získaným informacím a být mediálně gramotní

Matematický seminář - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - bude připraven složit úspěšně maturitní zkoušku z matematiky - určuje průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - převádí jednotlivé reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - modeluje reálné závislosti pomocí elementárních funkcí - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, načrtne graf, určí vlastnosti - načrtne graf funkce logaritmické a exponenciální - načrtne graf lineárně lomené funkce - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice	<u>Opakování všech maturitních témat</u> - příprava na základní úroveň písemné maturitní zkoušky - dle požadavků a schopností studentů <u>Přednostní opakování některých témat</u> - funkce - rovnice, nerovnice - planimetrie – konstrukce <u>Opakování poznatků o funkcích</u> - základní poznatky o funkcích - lineární funkce, nepřímá souměrnost - lineárně lomená funkce - funkce rostoucí, klesající, prostá - inverzní funkce - maximum, minimum - prohloubení znalostí o kvadratické funkci - funkce logaritmická a exponenciální <u>Opakování - rovnice, nerovnice</u> - rovnice a jejich soustavy - nerovnice a jejich soustavy	- test (T) - ústní zkoušení (Ú) - práce ve skupinách (PS) - problémové úlohy (PÚ) - písemná práce (Pís) - praktické předvedení (PP) - modelování situace (Mos)	- Člověk a digitální svět (práce s internetem a PC, popř. se speciálními matematickými programy) - Člověk a svět práce (statistika apod., vyhodnocení získaných informací)

- třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - využívá rovnic při řešení slovní úlohy - rozliší základní druhy čtyřúhelníků, popíše a správně užije jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užije základní pojmy týkající se kružnice a kruhu - užije poznatky v úlohách početní geometrie - určí vektory a operuje s nimi - vyjádří přímku různými způsoby - řeší různé kombinatorické úlohy - počítá pravděpodobnost různých jevů - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji.	<u>Planimetrie - opakování</u> - kruh, kružnice - mnohoúhelníky - konstrukce <u>Analytická geometrie</u> - vektory - přímky <u>Kombinatorika a pravděpodobnost</u> - permutace, variace, kombinace - pravděpodobnost jevů <u>Statistika</u> - základy statistiky		
--	--	--	--

5.29. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu

Cílem výuky konverzace v anglickém jazyce je rozvíjet u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa a k užívání jazyka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Výuka budovaná na poznatkové i hodnotové bázi vytvořené předchozí výukou téhož jazyka v základní / střední škole je tedy zacílena na další:

- rozvoj komunikativní kompetence (především ústní)
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáků
- rozvíjení učebních strategií jednotlivých žáků

Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Cílem je dosažení výstupní úrovně B1-2 (označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Tuto úroveň lze charakterizovat takto: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostatečnou vyjadřovací schopnost k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné skladbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.

Při výuce se uplatňují moderní formy vzdělávání. Během výuky se žáci účastní exkurzí, besed, projektů a získané znalosti a dovednosti využijí během odborné a učební praxe.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je volitelný předmět a je dotován 2 hodinami týdně. Výuka klade důraz na rozšíření komunikativních znalostí a dovedností pro uplatnění v následujícím studiu, v praxi, a u maturitní zkoušky.

Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodin	0	0	0	2

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Informační a komunikační technologie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí trpělivosti, toleranci

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím (dle možnosti)
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Učitel:

- zadává referáty a mluvní projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Učitel:

- vede studenty k využívání různých prostředků informačních a komunikačních technologií
- vede studenty k získávání informací z otevřených zdrojů a ke kritickému přístupu k těmto informacím
- vede žáky k užívání aplikací, portálů a dalších digitálních nástrojů k učení a cílenému sebevzdělávání

- učí žáky cíleně vyhledávat digitální obsah odpovídající jejich individuálním vzdělávacím potřebám a užívání AI
- vede žáky k aktivnímu vytváření vlastního digitálního obsahu v anglickém jazyce (prezentace, video, audiozáznamy, blogy, vlogy, atd.) a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků a tím rozvíjet kreativní myšlení a schopnosti digitálního zpracování informací
- vede žáky k využití virtuální komunikace a rozvoji kompetence pracovat v online týmech (virtuální třídy, webové konference, apod.)

Konverzace v anglickém jazyce – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
Žák: - s pomocí mapy v anglickém jazyce sdělí základní informace o anglicky mluvící zemi - na základě dosud nabytých znalostí vypráví o dané zemi (historie, zeměpis, kultura, životní styl, významné osobnosti, sport, vzdělání, bydlení) – porovnání s ČR - nemusí dávat důraz na fakta, též spekuluje, vyjadřuje vlastní názor - dokáže hláskovat a zachytit hláskované slovo - v rozhovoru neutíká do češtiny, zeptá se na neznámé slovíčko, požádá o zopakování dotazu - mluví plynule přirozeným tempem, používá vkladná slovíčka - při prezentaci před třídou udržuje oční kontakt, mluví spatra, logicky člení informace, používá audiovizuální materiál - připraví úkol pro spolužáky	Tematické okruhy: - English speaking countries - sporty - kultura – kino, knihy, divadlo, hudba - prostředky komunikace, média - životní styl mladé generace - rodinné oslavy a obřady - opakování tematických okruhů z minulých ročníků s důrazem na odbornou problematiku sociální sféry - anglická literatura	- testy - ústní zkoušení - skupinová práce - vyprávění - modelování situace – roleplay - referát - prezentace - popis	OvDS - tolerance k jiným kulturám, životnímu stylu CaDS - vyhledávání a třídění informací při přípravě prezentací a projektů, práce s online slovníkem - posílání úkolů mailem

6. Pravidla hodnocení žáků

Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2 - chvalitebný - žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3 – dobrý - žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasné nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky;

4 – dostatečný - žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5 – nedostatečný - žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob;

3 - neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně vzdělávací činnost školy;

Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré;

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný;

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující.

Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové apod.) dle specifik jednotlivých předmětů;
- ústním zkoušením, které je prováděno před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní;
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 7 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru;
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.);

Učitel:

- opraví všechny písemné práce v co nejkratší době, seznámí žáky s klasifikací a umožní jim do opravených prací nahlédnout;
- klasifikaci průběžně zapisuje do elektronického systému „BAKALÁŘ“, do kterého mají přístup studenti a zákonní zástupci;
- oznámí na začátku klasifikačního období v daném předmětu požadavky pro klasifikaci stupněm 1-5, které vycházejí z výše uvedených pravidel;
- archivuje písemné práce po dobu školního roku;
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti, delší než jeden týden;
- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky);
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní;
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlédne k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb. – žák neprospěl nejvýše ze 2 předmětů.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
 - Učitel oznámí termín řediteli školy, ředitel školy jmenuje členy komise, která provede přezkoušení mimo kolektiv třídy.
- d) Má-li žák v daném předmětu absenci vyšší než 25% nebo nemá splněny předem oznámené požadavky (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové a jiné úkoly), může příslušný vyučující navrhnout doplňující zkoušku).
 - Učitel se rozhodne provést přezkoušení sám. Termín zkoušky oznámí řediteli školy a přezkoušení provede před kolektivem třídy. Ředitel školy může jmenovat druhého člena komise.
 - Učitel se rozhodne pro dvoučlennou komisi. Termín zkoušky oznámí řediteli školy a přezkoušení provede mimo kolektiv třídy. Ředitel školy jmenuje druhého člena komise a může jmenovat i třetího člena komise.
- e) Koná-li žák rozdílovou zkoušku.

O výsledku doplňující zkoušky pořizuje vyučující záznam, který archivuje třídní učitel. Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku podle písmena a), b), c) a e) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

O výsledku komisionální zkoušky informuje předseda komise v den konání zkoušky žáka ústně, zákonní zástupci jsou informováni písemně.

Průběh a způsob hodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

Vzdělávání žáků podle IVP upravuje § 18 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění, následně potom vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádným nadáním na jeho vlastní žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání může ředitel školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných vážných důvodů.

Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, s termíny konzultací, praxe a způsobem hodnocení. Individuální vzdělávací plán se stává součástí osobní dokumentace žáka.

7. Přehled zkratk použitých v ŠVP

Názvy vyučovacích předmětů:

Aj	anglický jazyk
AjK	anglická konverzace
ZBie	základy biologie a ekologie
Cj	cizí jazyk
Čj	český jazyk a literatura
D	dějepis
ZFy	základy fyziky
HV	hudební výchova
ZCh	základy chemie
Inf	informatika a výpočetní technika
M	matematika
Nj	německý jazyk
Rj	ruský jazyk
TV	tělesná výchova
VV	výtvarná výchova
Osv	osobnostní výchova
Ob	občanská nauka
Ek	ekonomika
Pr	právo
Psy	psychologie
PS	psychosociální cvičení
Spo	sociální politika
Sza	sociální zabezpečení
Spe	sociální péče
SP	speciální pedagogika
Tak	technika administrativy a korespondence
UP	učební praxe
Vy	výpočetní technika
Zdr	zdravotní nauka
VP	volitelný předmět
Mas	matematický seminář

Nástroje, hodnocení:

B	beseda
DC	doplňovací cvičení
DF	dokumentární film
Di	diktát
E	exkurze
F	film
FO	frontální opakování
JC	jazykové cvičení
Jh	jazykové hry
KČ	kritické čtení
KM	kritické myšlení
KMD	klub mladého diváka
Lab	laboratorní práce
Mcv	mluvní cvičení
MoS	modelová situace
PD	popis s demonstrací

Pě	pětiminutovky
Pf	portfolio
Pís	písemná práce
PL	práce s literaturou
Po	poslech
Pok	pokus
PP	praktické provedení
Prez	prezentace
Pro	projekt
PS	práce ve skupinách
PTe	práce s textem
PÚ	problémové úlohy
Pv2	práce ve dvojicích
R	referát
Rc	recitace
ŘR	řízený rozhovor
ŘV	řečnický výstup
SA-Ú	sluchová analýza
SP	samostatná práce
SÚ	slohový útvar
T	test
Tcv	cvičení v terénu
TP	tvůrčí psaní
Ú	ústní zkoušení
V	vyprávění
VU	výklad učitele

Jiné použité zkratky:

MPV	mezipředmětové vztahy
PT	průřezové téma
RUP	rámcový učební plán
RVP	rámcový vzdělávací program
ŘŠ	ředitel školy
ŠUP	školní učební plán
ŠVP	školní vzdělávací program